

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์
โครงการ
ประมวลผลงานวิจัยเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของประเทศไทย
พ.ศ. 2540-2544

ส่วนที่ 1
เล่มที่ 3
บทคัดย่อที่ 620 - 816
(<http://www.tu.ac.th/cgi-bin/arts/tourism/>)
(<http://tourism.su.ac.th>)

โดย

ผศ. นฤตย์ นิมิตมบุญ

กันยายน 2545

ประวัติผู้วิจัย

ผศ. นฤตย์ นิมสมบุญ

อักษรศาสตร์มหาบัณฑิต (บรรณารักษศาสตร์) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาจารย์ประจำ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

E – mail : nar@alpha.tu.ac.th

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยเรื่อง “การประมวลผลงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2540-2544 ” ได้รับทุนสนับสนุนจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในการสนับสนุนครั้งนี้ด้วย อนึ่ง โครงการนี้เป็นโครงการที่ต่อเนื่องมาจาก โครงการวิจัยเรื่อง “การประมวลผลงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2529-2539 ”

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผศ. ดวงใจ หล่อธนะวิชช์ ที่ปรึกษาโครงการที่ได้ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยในการทำงาน เพื่อให้งานวิจัยนี้มีส่วนช่วยสนับสนุนให้นักวิจัยด้านการท่องเที่ยวของไทยสามารถเข้าถึงข้อมูลวิจัยได้อย่างสะดวกยิ่งขึ้น นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยวิจัย ซึ่งเป็นนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ดังมีรายนามต่อไปนี้
น.ส. ศิริธัญญา วนมงคล น.ส.เจดิสันท์ ราชบุรณะ น.ส. วริศรา โปรดปราน น.ส.วรรณภา อินทสร
นายพิษณุกรณ์ เต็มปิ่น น.ส. จูติยา เส็งเจริญ น.ส. ณัฐสินี เพิ่มพินุลย์ น.ส. หทัยรัตน์ คุณากรสกุล
น.ส.ธีรรัตน์ มั่งแก้ว น.ส.ดวงพร แจ่มนิยม น.ส.หิรัญญา ดันหราชพันธุ์ น.ส. จารุณี แสงทรัพย์
น.ส. สุรียรัตน์ แผลงทับ น.ส. นันทพร โตวิวัฒน์ และน.ส. วรภัทร สีมาส่งเสริม และนักศึกษาคนอื่น ๆ ที่ไม่สามารถเอ่ยนามไว้ ณ ที่นี้ ซึ่งได้ทุ่มเทในการช่วยทำวิจัยอย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อยและให้กำลังใจกับผู้วิจัยเสมอมา

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยหวังว่า โครงการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์แก่นักวิจัยด้านการท่องเที่ยวของไทยบ้างไม่มากนักน้อย สำหรับความผิดพลาดทั้งหมดที่จะเกิดขึ้น ผู้วิจัยขอน้อมรับไว้แต่ผู้เดียว

ผ.ศ. นฤตย์ นิ่มสมบูรณ์

สารบัญ

หน้า

กิตติกรรมประกาศ	i-i
บทนำ	1
บทคัดย่อรายการที่ 620-816.....	640
ภาคผนวก	
ครรชนิผู้แต่ง (ภาษาไทย)	i
ครรชนิผู้แต่ง (ภาษาอังกฤษ).....	a-1
ครรชนิชื่อเรื่อง (ภาษาไทย)	ก
ครรชนิชื่อเรื่อง(ภาษาอังกฤษ)	I
รายชื่องานวิจัยที่ไม่สามารถหาต้นฉบับได้.....	a

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมไทย เป็นอย่างมากนับตั้งแต่มีการกำหนดให้การท่องเที่ยวเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการพัฒนาประเทศใน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 4 ในช่วงที่ผ่านมาได้เกิดกระแสเรียกร้องให้มีการ ปรับกระบวนทัศน์ของการท่องเที่ยวในประเทศไทยใหม่ เพื่อพัฒนาไปสู่การท่องเที่ยวที่ยั่งยืนซึ่งจำ เป็นต้องอาศัยรากฐานขององค์ความรู้ใหม่ที่มีลักษณะเป็นองค์รวมอันได้แก่องค์ความรู้เกี่ยวกับนัก ท่องเที่ยวและสินค้าท่องเที่ยว องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวและองค์ความรู้เกี่ยวกับมิติ ทางสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมของชุมชนท่องเที่ยว

อย่างไรก็ตาม การที่จะสร้างองค์ความรู้ใหม่นั้นจำเป็นต้องอาศัยการประมวลงานวิจัย ที่มีมาแต่เดิมเพื่อใช้เป็นรากฐานในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมและเพื่อให้ นักวิจัยด้านการท่องเที่ยวได้ รับความสะดวกและสามารถเข้าถึงงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวที่มีอยู่ทั้งในและนอกประเทศได้อย่าง ทัวถึงและครอบคลุม และเนื่องจากการรวบรวมงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวที่ผ่านมาได้ดำเนินการมา ถึงปีพ.ศ. 2529 จึงมีความจำเป็นต้องดำเนินการรวบรวมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ฐานข้อมูลมีความ สมบูรณ์ทำให้นักวิจัยด้านการท่องเที่ยวสามารถใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลได้อย่างเต็มประสิทธิ ภาพ และนอกจากนี้การวิเคราะห์เนื้อหางานวิจัยเพื่อให้ทราบถึงสถานภาพของงานวิจัยในช่วงเวลา หนึ่งๆ จะทำให้ได้ข้อมูลซึ่งเป็นประโยชน์ต่อนักวิจัยด้านการท่องเที่ยวต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อรวบรวมและจัดทำบทคัดย่องานวิจัย วิทยานิพนธ์ของไทยที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว
2. เพื่อรวบรวมและจัดทำบทคัดย่อ งานวิจัยและวิทยานิพนธ์ของต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวไทย
3. เพื่อรวบรวมและจัดทำบทคัดย่อ รายงานการประชุมและสัมมนาเชิงวิชาการ และรายงาน การศึกษาต่างๆรวมทั้งแผนแม่บทที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวไทย
4. เพื่อรวบรวมแหล่งข้อมูลบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยด้านการท่องเที่ยว
5. เพื่อจัดทำฐานข้อมูลของงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวของไทยในรูปแบบหนังสือ บรรณานุกรม
6. เพื่อจัดทำฐานข้อมูลงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวของไทย และให้บริการผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

7. เพื่อจัดสร้างเว็บเพจที่เชื่อมโยงเว็บเพจที่ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยด้านการท่องเที่ยว บทความวิจัย และวิทยานิพนธ์ของต่างประเทศ และให้บริการผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
8. เพื่อศึกษาสถานภาพงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ทั้งของไทยและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวไทย

ขอบเขต

รายงานการวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตดังต่อไปนี้

1. สำรวจ รวบรวมและจัดทำทศด้อยเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวไทย ดังนี้
ขอบเขตต่อไปนี้

1.1 งานวิจัย วิทยานิพนธ์ของประเทศไทย งานวิจัยภาคสนามของบุคคล หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับองค์การพัฒนาเอกชนตลอดจนบทความวิจัยทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวไทย ในช่วงระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2540-2544 โดยมีขอบเขตในการศึกษารอบคลุมประเด็นต่อไปนี้

- 1.1.1 งานวิจัยเชิงวิชาการ ซึ่งรวมถึงงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ หรือเอกสารรวมบทความในการประชุม สัมมนา เชิงวิชาการ (Proceedings)
- 1.1.2 งานวิจัยเชิงนโยบาย ซึ่งรวมถึงแผนแม่บททั้งระดับประเทศและระดับจังหวัด การศึกษาขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ท่องเที่ยวหลักเพื่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนนโยบายการพัฒนาศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยว เป็นต้น
- 1.1.3 งานวิจัยเชิงการตลาด ซึ่งรวมถึงแนวทางการพัฒนากลยุทธ์การตลาดทั้งกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ หรือแนวทางการโฆษณาของตลาดนักท่องเที่ยวกลุ่มต่างๆ

การรวบรวมเอกสารดังกล่าวข้างต้น จะไม่รวมถึงบทความในนิตยสารวารสารการท่องเที่ยว หนังสือพิมพ์ แผ่นพับโฆษณาที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

1.2 สำรวจและรวบรวมวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอกและโทของมหาวิทยาลัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวไทย ช่วง 10 ปี พ.ศ.2534-2544

2. สำรวจและรวบรวมบทความวิจัยของต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวไทย ช่วง 10 ปีพ.ศ.2534-2544

3. สำรวจและรวบรวมเว็บเพจให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยด้านการท่องเที่ยว
4. จัดทำฐานข้อมูลในรูปแบบหนังสือบรรณานุกรมและ จัดสร้างเว็บเพจเพื่อให้

บริการฐานข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและเชื่อมโยงเว็บเพจที่ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยด้านการท่องเที่ยว

5. ศึกษาสถานภาพงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ด้านการท่องเที่ยวทั้งของไทยและต่างประเทศ ช่วง 5 ปีพ.ศ. 2540-2544 โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

วิธีการรวบรวมข้อมูล

1. สืบค้นฐานข้อมูลห้องสมุดของห้องสมุดสถาบันการศึกษาของมหาวิทยาลัย และสถาบันราชภัฏรวมทั้งฐานข้อมูลของศูนย์สารนิเทศต่างๆในประเทศไทย
2. สืบค้นจากหนังสือบรรณานุกรมที่รวบรวมรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ของไทย
3. สืบค้นจากบรรณานุกรมท้ายเล่มงานวิจัย
4. สืบค้นฐานข้อมูล ABI/INFORM เพื่อรวบรวมบทความวิจัยด้านการท่องเที่ยวของต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทย
5. สืบค้นฐานข้อมูล DISSERTATIONS ABSTRACTS เพื่อรวบรวมวิทยานิพนธ์ของต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวไทย
6. สืบค้นโดยโปรแกรมสืบค้น(Search Engines) เพื่อรวบรวมเว็บเพจที่ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยด้านการท่องเที่ยว

วิธีวิจัย

สำหรับการวิเคราะห์งานวิจัยที่รวบรวมแล้วนั้น ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการศึกษางานวิจัยโดยวิธีการ วิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ช่วงที่ 1 (1 กรกฎาคม - 31 ธันวาคม 2544)

1. หนังสือบรรณานุกรมและฐานข้อมูลที่ใช้บริการบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (<http://www.tu.ac.th/cgi-bin/arts/tourism> และ (<http://tourism.su.ac.th>) ซึ่งรวบรวมรายชื่อและบทคัดย่อผลงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวของไทย พศ. 2529-2544
2. โคมเพจที่รวบรวมเว็บเพจที่ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยด้านการท่องเที่ยวทั้งของไทยและต่างประเทศ รวมทั้งสถิติจำนวนผู้เข้าชม จำแนกตามประเภท

ช่วงที่ 2 (1 มกราคม 2545- 31 สิงหาคม 2545)

1. ทราบ สถานภาพงานวิจัย และวิทยานิพนธ์ทั้งของไทยและต่างประเทศด้านการท่องเที่ยวของไทย พศ.2540-2544

วิธีการสืบค้นข้อมูลเพื่อรวบรวมงานวิจัย

การสืบค้นข้อมูลเพื่อรวบรวมงานวิจัยของไทยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว มีขั้นตอนวิธีการดำเนินการดังนี้

1) ศึกษาองค์ประกอบของการท่องเที่ยวจากเอกสารเพื่อให้ทราบแนวคิดพื้นฐาน และความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการท่องเที่ยว และศึกษาจากคู่มือการกำหนดหัวเรื่อง (Subject Headings) เพื่อประโยชน์ในการกำหนดคำสำคัญ (Keywords) เพื่อการสืบค้น ในการสืบค้นงานวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดคำสำคัญดังนี้

การท่องเที่ยว ท่องเที่ยว อุตสาหกรรมท่องเที่ยว ธุรกิจท่องเที่ยว สนามบิน ท่าอากาศยาน ผู้โดยสาร การขนส่ง สิ่งแวดล้อม มลภาวะ มลพิษ พลังงาน โรงแรม ที่พักแรม เกสต์เฮาส์ มัคคุเทศก์ ไกด์ รถโดยสาร เรือ ท่าเรือ อาชญากรรม นักท่องเที่ยว น้ำประปา ขยะ ดำรง ของที่ระลึก สินค้าที่ระลึก ของฝาก ของขวัญ หัตถกรรม งานฝีมือ ร้านอาหาร ภัตตาคาร นันทนาการ

เนื่องจากคำสำคัญบางคำ เช่น มลพิษ มลภาวะ ดำรง หรืออาชญากรรม เป็นคำสำคัญที่กว้างเกินไป เพราะห้องสมุดมิได้กำหนดคำสำคัญหรือหัวเรื่องด้วยคำว่า “แหล่งท่องเที่ยว” ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องสืบค้นด้วยคำสำคัญประเภทดังกล่าวควบคู่กับคำสำคัญที่เป็นชื่อเมือง หรือแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงเช่น พัทยา ภูเก็ต เชียงใหม่ เชียงราย กรุงเทพมหานคร กระบี่ หาดใหญ่ เกาะสมุย หัวหิน เกาะพีพี เป็นต้น

2) สืบค้นรายการเข้าถึงแบบออนไลน์ (Online Public Access Catalog- OPAC) ของห้องสมุดมหาวิทยาลัยและสถาบันราชภัฏทั่วประเทศ รวมทั้งศูนย์สารนิเทศต่างๆ ในประเทศ ดังนี้

ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทย

URL : <http://www.car.chula.ac.th/elibrary.htm>

ระบบข้อมูลวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

<http://research.u-office.chula.ac.th/edmsweb/temp/64617035.html>

ข้อมูลงานวิจัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

<http://www.psu.ac.th/research/index.html>

สำนักวิทยบริการ สถาบันราชภัฏทั่วประเทศ

URL : <http://www.rajabhat.ac.th/arc.htm>

ห้องสมุดศูนย์สารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

URL : <http://riclib.nrct.go.th>

ศูนย์สารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

URL : <http://www.nrct.go.th/query.html>

ห้องสมุดสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

URL : <http://library.hsri.or.th/>

หอสมุดแห่งชาติ

URL : <http://www.natlib.moe.go.th>

กรมป่าไม้

URL : http://www.forest.go.th/webcontent/index.asp?group_id=7

ห้องสมุดส่วนวิจัยอุทยานแห่งชาติและสัตว์ป่า

URL : http://www.forest.go.th/re_wildlife/library/Library.asp

ห้องสมุด วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

URL : <http://ndcthailand.tv5.co.th/>

วิทยาลัยเสนาธิการทหาร

URL : <http://web.schq.mi.th/~jsc/mainthai.html>

ฐานข้อมูลงานวิจัย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

URL : <http://www.trf.or.th/abstract/abst/c001.htm>

3) สืบค้นฐานข้อมูลของห้องสมุด การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

รายการเข้าถึงแบบออนไลน์ (OPAC) หมายถึง การสืบค้นรายชื่อสิ่งพิมพ์ในห้องสมุด โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์แทนการใช้บัตรรายการ ผู้ใช้สามารถเข้าถึงและค้นหารายชื่อหนังสือที่ต้องการได้มากกว่าการใช้บัตรรายการ โดยสามารถสืบค้นได้จากชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง ชื่อชุด หัวเรื่อง และคำสำคัญ สามารถค้นหาโดยใช้คำหลักแบบตรรกบูลีน หรือสืบค้นด้วยวิธีการลัด และสามารถกำหนดขอบเขตการสืบค้นตามปี ชื่อสำนักพิมพ์ ภาษา หรือ ประเภททรัพยากรสารสนเทศ

สถานภาพงานวิจัย หมายถึง สถานภาพโดยทั่วไปของงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวไทย เช่น ประเภทงานวิจัย ประเภทของผู้จัดทำ สาขาวิชาที่ศึกษาหรือความเชี่ยวชาญของผู้จัดทำ เนื้อหางานวิจัยจำแนกตามโครงสร้างของการท่องเที่ยว โครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว จำนวนผู้ศึกษาวิจัย และผู้สนับสนุนการวิจัย

บทคัดย่อ

งานวิจัยเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของประเทศไทย

พ.ศ.2540-2544

รายการที่ 620-816

กริติพงษ์ มัทธาฤทธิ์ไกร. ทักษะคตินักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาพักอยู่ในย่านบางลำภู
ต่อมาตรการรักษาความปลอดภัย. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542.

การศึกษา “ทักษะคตินักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาพักอยู่ในย่านบางลำภู
ต่อมาตรการรักษาความปลอดภัย” มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงทัศนคติของนักท่องเที่ยวต่อการปฏิบัติงาน
ของตำรวจท่องเที่ยวที่มีต่อมาตรการรักษาความปลอดภัย เพื่อหาแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อ
นำมาซึ่งการพัฒนาปัจจัยที่มีผลต่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่
ตำรวจท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้วิธีการศึกษาจากเอกสารและภาค
สนามประกอบกัน โดยสุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวที่มาพักอยู่ในย่านบางลำภู ซึ่งเป็นแหล่งที่ราคา
ถูกและสัมผัสกับปัญหาโดยตรงจำนวน 264 คน โดยการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อ
มูลและดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบอาศัยความน่าจะเป็น วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา นำ
เสนอด้วยตารางประกอบการแปลความเชิงอธิบาย

ผลการศึกษาวิจัยสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เห็นว่าปัญหาอาชญากรรมใน
ประเทศไทยนั้นไม่ใช่ปัญหาที่ร้ายแรงและมีความประทับใจในประเทศไทยมาก และคาดว่าจะเดิน
ทางกลับมาท่องเที่ยวอีก นอกจากนี้ยังพบว่า ในการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยมีความ
ปลอดภัย นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างจะมีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 20 – 29 ปีเป็นจำนวนมาก และเคย
เดินทางเข้ามาแล้วมากกว่าหนึ่งครั้ง วัตถุประสงค์หลักในการเดินทางเข้ามาในประเทศไทยก็เพื่อการ
ท่องเที่ยวและพักผ่อน นอกจากนี้ไม่มีความกังวลกับปัญหาอาชญากรรมในขณะที่พักอยู่ใน
ประเทศไทย ผลการวิจัยครั้งนี้ยังเป็นเครื่องบ่งชี้ว่ามาตรการรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว
ของตำรวจท่องเที่ยวตามนโยบายของรัฐบาลถือเป็นแนวทางที่ดี โดยได้รับความร่วมมือกันจากหลาย
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และยังพบว่าปัญหาและอุปสรรคที่นัก
ท่องเที่ยวประสบนั้นถือว่าเป็นส่วนหนึ่งที่ตำรวจท่องเที่ยวจะต้องให้การดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดีเพื่อ
สนองตามแนวนโยบายของรัฐบาลดังกล่าว จากการศึกษาในครั้งนี้พบว่า ความเห็นตลอดจนแนวคิด
ของนักท่องเที่ยวที่มีต่อตำรวจท่องเที่ยวที่ออกมาในเชิงบวก โดยนักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างมีความ
ประทับใจต่อการปฏิบัติงานของตำรวจท่องเที่ยวและส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อตำรวจท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยเรื่องนี้คือ 1) มาตรฐานของตำรวจท่องเที่ยว
จากผลการศึกษาจะเห็นว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่เห็นว่าตำรวจท่องเที่ยวที่มีมาตรฐานที่ดี แต่ใน
ขณะเดียวกันก็ยังไม่แน่ใจในมาตรฐานของตำรวจท่องเที่ยว ดังนั้นเพื่อความเป็นสากลของตำรวจ
ท่องเที่ยว อาจจะต้องมีการปรับปรุงในจุดต่าง ๆ ดังนี้คือ ด้านภาษาในการสื่อสารโดยเฉพาะภาษา

อังกฤษ ด้านบุคลิกภาพและภาพลักษณ์ และ 2) ความสับสนในหน่วยงานตำรวจท่องเที่ยวที่ขัดขวาง
การประชาสัมพันธ์ที่ดี และการพัฒนาภายในหน่วยงานยังไม่ได้เท่าที่ควร

LOCATION(S): TU LIBRARY

: ห้องสมุดศูนย์ข้อสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

กรมป่าไม้ ส่วนทรัพยากรที่ดินและป่าไม้. แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด จังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์. กรุงเทพฯ : กรมป่าไม้, 2547

แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอดจะกำหนดแนวทางในการจัดการและ
ขอบเขตการใช้ทรัพยากรในพื้นที่ให้เป็นไปตามระบบการจัดการอุทยานแห่งชาติ มีความมุ่งหมายที่
จะใช้เป็นเครื่องมือในการชี้แนะ และควบคุมการปฏิบัติงานในแต่ละวันให้เป็นไปตามขอบเขตของ
นโยบายในการจัดตั้งอุทยานแห่งชาติ และตามระบบการจัดการอุทยานแห่งชาติ เพื่อธำรงไว้ซึ่ง
ทรัพยากรธรรมชาติอันมีค่าของพื้นที่ ความมุ่งหมายของแผนแม่บทมีดังนี้คือ การกำหนดแนวทาง
การควบคุม ชี้แนะแนวทางในการจัดการประจำวัน เพื่อให้กิจกรรมต่างๆ ที่มีอยู่ในพื้นที่อุทยานแห่ง
ชาติเขาสามร้อยยอดดำเนินไปตามขอบเขตที่กำหนดไว้ อันมีผลต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
ทุกชนิดให้คงสภาพเดิมตลอดไป พัฒนาประสิทธิภาพในการจัดการอุทยานแห่งชาติอย่างต่อเนื่อง
และมีเป้าหมายในการดำเนินงานอย่างชัดเจน พัฒนาระบบการศึกษา การให้ความรู้ในเรื่อง
ทรัพยากรธรรมชาติในเชิงอนุรักษ์และสร้างจิตสำนึกให้เกิดขึ้นกับประชาชน ปรับปรุงประสิทธิภาพ
ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทางด้านอัตรากำลังและเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน การ
กำหนดแนวทางจัดทำงบประมาณ ประเมินค่าใช้จ่ายตามแผนการที่กำหนดอย่างเป็นระบบและต่อ
เนื่องอย่างชัดเจน

กระบวนการวางแผนแม่บทพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอดมีดังนี้คือ การทบทวน
ทวนนโยบายและแผนในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การบริหารงานของอุทยานแห่งชาติ
รวบรวมพื้นฐานข้อมูลต่างๆ ของอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด สำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ
เพิ่มเติม ได้แก่ ข้อมูลกายภาพจุดเด่นต่างๆ ของอุทยานแห่งชาติ ข้อมูลชีวภาพ ข้อมูลด้านสังคมและ
วัฒนธรรม ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจของราษฎรที่อาศัยอยู่รอบพื้นที่อุทยานแห่งชาติ คุณค่าของ
ทรัพยากรธรรมชาติต่อสังคม ข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยว เป็นต้น ประเมินสถานภาพ ศักยภาพและ
ข้อจำกัด ปัญหาต่างๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาและการจัดการอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด กำหนด
แผนการจัดการและการพัฒนาด้านต่างๆ กำหนดความสำคัญก่อนหลังในการพัฒนาระยะ 5 ปีพร้อม
ทั้งงบประมาณและอัตรากำลังในการดำเนินงาน กำหนดกลยุทธ์ในการนำแผนสู่การปฏิบัติ

กลวิธีในการวางแผนการจัดการเป็นขั้นตอนที่สำคัญในกระบวนการบริหารและการ
จัดการอุทยานแห่งชาติเพื่อใช้ประโยชน์และเป็นเครื่องมือในการจัดการโดยการวินิจฉัยสภาพการณ์
ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ข้อจำกัดหรือขีดความสามารถในการรองรับการใช้ประโยชน์ของ
ทรัพยากรธรรมชาติ ดังนั้น แผนการจัดการอุทยานแห่งชาติจึงแตกต่างกันไปตามสภาพแต่ละพื้นที่
วัตถุประสงค์ของแต่ละอุทยานแห่งชาติขึ้นอยู่กับพื้นฐานของทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม อันเป็น
แนวทางการดำเนินการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและการจัดการกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องโดยให้

สอดคล้องกับทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ แผนการจัดการนั้นจะเน้นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในพื้นที่เป็นเป้าหมายหลัก ส่วนการจัดการกิจการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ถือเป็นเป้าหมายรอง และกิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดขึ้นจะต้องสอดคล้องต่อทรัพยากรธรรมชาติ และเป็นไปตามนโยบายการจัดการอุทยานแห่งชาติ

การจำแนกเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติถือเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญในการจัดการอุทยานแห่งชาติ โดยพิจารณาจากคุณค่าความสำคัญและความแตกต่างทั้งคุณภาพและปริมาณทรัพยากรธรรมชาติ ความเปราะบางและขีดความสามารถในการรองรับการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรธรรมชาติ การแบ่งเขตพื้นที่จึงเป็นแนวทางในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการตัดสินใจในการพัฒนาและบริหารอุทยานแห่งชาติให้สอดคล้องกับทรัพยากรธรรมชาติอย่างเป็นระบบและชัดเจน ในการแบ่งเขตการจัดการอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด เป็นการแบ่งเพื่อการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และเพื่อพัฒนาการบริการนักท่องเที่ยวให้เกิดความสมดุลระหว่างการใช้ประโยชน์กับการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ อันจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอดสามารถแบ่งพื้นที่ออกเป็นเขตต่างๆ ดังต่อไปนี้ 1) เขตบริการ : เป็นเขตที่มีประชากรเข้ามาใช้ประโยชน์อย่างหนาแน่น มีคุณลักษณะที่สำคัญคือเป็นบริเวณที่ไม่มีทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญที่จำเป็นต้องสงวนรักษาไว้ หรือเป็นบริเวณที่เป็นพื้นที่ทรัพยากรธรรมชาติที่มีความทนทานต่อการถูกทำลาย นอกจากนี้ยังคงต้องคำนึงถึงผลกระทบในการพัฒนาพื้นที่อันจะมีต่อทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมข้างเคียง มีเส้นทางคมนาคมเข้าถึง ทรัพยากรธรรมชาติเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนา อันได้แก่ สภาพพื้นที่ และแหล่งน้ำ เขตนี้กำหนดจำแนกไว้เพื่อให้มีสิ่งก่อสร้างถาวร และหรือเป็นการก่อสร้างขนาดใหญ่ สำหรับอำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงาน และผู้ที่มาท่องเที่ยวพักผ่อน นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ของประชาชนที่เข้ามาในอุทยานแห่งชาติ โดยสิ่งก่อสร้างนี้จะต้องสอดคล้องกับสภาพธรรมชาติและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เป็นประโยชน์ต่อการรักษาสภาพธรรมชาติ และทรัพยากรธรรมชาติ และต้องสนองตอบต่อความเปลี่ยนแปลงและให้ความปลอดภัยแก่ประชาชนผู้ใช้บริการ 2) เขตเพื่อการพักผ่อนและศึกษาหาความรู้ : เขตนี้กำหนดไว้เพื่อความมุ่งหมายที่จะให้ประชาชนที่เข้ามาในอุทยานแห่งชาติได้เห็น ได้ศึกษา และเข้าใจถึงคุณค่าและความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสภาพธรรมชาติ การก่อสร้างหรือพัฒนาใดๆ ในเขตนี้ต้องมีขอบเขตจำกัด การกระทำ ต้องคำนึงถึงสภาพธรรมชาติ รักษาคุณค่าและความ زیبาสงบให้คงไว้ตามธรรมชาติ สิ่งก่อสร้างจะต้องเป็นสิ่งอำนวยความสะดวก หรือสาธารณูปโภคชนิดที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ธรรมชาติ เป็นการก่อสร้างแบบง่ายๆ 3) เขตสงวนสภาพธรรมชาติ : เป็นบริเวณที่มีสภาพของสังคมพืช และธรรมชาติอันอุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งต้นน้ำลำธารที่สำคัญที่สงวนไว้เพื่อให้คงสภาพธรรมชาติเดิมและสวยงามตามธรรมชาติตลอดไป การเข้าไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่จะอนุญาตเฉพาะการเข้าไปศึกษาวิจัย และประกอบกิจกรรมนันทนาการที่ไม่กระทบกระเทือนต่อสภาพธรรมชาติ เขตนี้ไม่

อนุญาตให้มีการก่อสร้าง ยกเว้นสิ่งจำเป็นในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ 4) เขตหวงห้าม : บริเวณนี้เป็นที่ที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญเป็นพิเศษ เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าชนิดสำคัญและหายาก เป็นแหล่งสังคมพืชที่เป็นตัวอย่างที่สำคัญเมื่อเสื่อมโทรมแล้วยากที่จะทำให้กลับคืนสู่สภาพเดิมได้หรือง่ายต่อการถูกทำลายมากที่สุด จึงควรอนุรักษ์ไว้ด้วยความเข้มงวดกวดขันอย่างมาก โดยไม่ให้มีกิจกรรมของมนุษย์เข้ามาเกี่ยวข้องในเขตนี้ กิจกรรมของเจ้าหน้าที่ที่จำกัดโดยให้มีเพียงเพื่อช่วยรักษาความปลอดภัยแก่ผู้หลงทาง และตรวจตรารักษาบริเวณที่สืบพันธุ์ของสัตว์ป่า 5) เขตฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ : บริเวณพื้นที่ที่เป็นไร่ร้าง ซึ่งถูกทำลายจนหมดสภาพความเป็นป่าหรือสภาพธรรมชาติเดิมหรือถูกทำลายทางระบบนิเวศน์ ได้แก่ บริเวณที่ถูกบุกรุกทำนาถ้าง หรือบริเวณไร่ร้างผสมสวนมะพร้าว 6) เขตกิจกรรมพิเศษ : เป็นเขตที่มีกิจกรรมอื่นๆ โดยหน่วยงานราชการหรือเอกชนที่มีใช้เป็นกิจกรรมของอุทยานแห่งชาติ กิจกรรมที่ปรากฏในเขตนี้โดยส่วนใหญ่ขัดแย้งกับการจัดการอุทยานแห่งชาติอย่างมาก และอยู่นอกเหนืออำนาจการควบคุมของเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติ หากมิได้มีการควบคุมย่อมก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติในอุทยานแห่งชาติ และทำให้อุทยานแห่งชาตินั้นเสื่อมโทรมเสียหาย จึงจำเป็นต้องกำหนดเขตนี้ขึ้นเพื่อจำกัดการใช้ประโยชน์ที่ขัดแย้งกับวัตถุประสงค์ของอุทยานแห่งชาตินั้นมิให้ลุกลามมากยิ่งขึ้น และเพื่อกำหนดวิธีการในการควบคุมให้เกิดความสอดคล้องกับกิจกรรมของอุทยานแห่งชาติต่อไปในอนาคต โดยปกติเขตนี้ได้แก่พื้นที่เพื่อการคมนาคมพิเศษ พื้นที่เพื่อการบริการประชาชนบางประการ เป็นต้น โดยทั่วไปกิจกรรมที่อยู่ในเขตนี้ เมื่อหมดความจำเป็นหรือสามารถหาที่นอกเขตอุทยานแห่งชาติรองรับได้ ก็ควรยกเลิกหรืออพยพออกจากพื้นที่อุทยานแห่งชาติบริเวณนี้ คือ บริเวณที่เป็นสวนมะพร้าว สวนสนผสมยูคาลิปตัส และสวนผลไม้ผสมสวนมะพร้าวของราษฎรที่มีเอกสารสิทธิ์ในที่ดิน และหรืออยู่อาศัยมานานก่อนจัดตั้งอุทยานแห่งชาติโดยไม่มีเอกสารสิทธิ์ในที่ดิน

LOCATION(S) : CU LIBRARY

: TU LIBRARY

กรมป่าไม้ ส่วนทรัพยากรที่ดินและป่าไม้. แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติแม่วังก์ จังหวัดนครสวรรค์ –
กำแพงเพชร. กรุงเทพฯ : กรมป่าไม้, 2547

กระบวนการวางแผนแม่บทการจัดการอุทยานแห่งชาติแม่วังก์จัดทำขึ้นเพื่อเป็น
เครื่องควบคุมขบวนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งในการอนุรักษ์ การพักผ่อน และการศึกษา
ธรรมชาติให้เป็นไปตามแนวนโยบายของการจัดการอุทยานแห่งชาติ กระบวนการวางแผนแม่บท
การจัดการประกอบด้วยกรอบนโยบายและกำหนดวัตถุประสงค์ของการวางแผนการจัดการ
ซึ่งถือเป็นข้อกำหนดหลักในการกำหนดเป้าหมายและขบวนการดำเนินการไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ
รวบรวมข้อมูลทรัพยากร เป็นการรวบรวมข้อมูลที่สะสมทั้งในอดีตและปัจจุบัน และเป็นข้อมูลพื้น
ฐานจากคุณลักษณะของทรัพยากรในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการตรวจสอบข้อ
มูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ตลอดจนความสัมพันธ์ของข้อมูลความรู้ความเข้าใจในทรัพยากร การใช้
ทรัพยากร ขั้นตอนและการจัดการและรูปแบบการจัดการ การสังเคราะห์แนวทางของแผน เพื่อ
กำหนดกิจกรรมในการบริหาร กำหนดแนวทางเลือก และการตัดสินใจในการจัดการทรัพยากร
กำหนดแผนการจัดการและการพัฒนาต่างๆ กำหนดความสำคัญก่อนหลังของกิจกรรมต่างๆ เพื่อ
เป็นแนวเขตในการปฏิบัติงานอย่างมีขั้นตอนและต่อเนื่อง การดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน

วิธีการในการแบ่งเขตการจัดการอุทยานแห่งชาติแม่วังก์ อาศัยสภาพแวดล้อมและ
การใช้ประโยชน์พื้นที่เป็นเกณฑ์ในการแบ่งดังนี้คือ 1) เขตบริการ : เป็นบริเวณที่มีการพัฒนาสิ่งก่อสร้าง
และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ซึ่งทางอุทยานแห่งชาติจัดขึ้นเพื่อให้บริการแก่ผู้ที่เข้ามาท่องเที่ยว
โดยจัดพื้นที่ที่เป็นเขตบริการที่มีลักษณะเป็นพื้นที่ที่เข้า – ออกได้สะดวก มีแหล่งน้ำสำหรับใช้
สอยบริโภค ไม่เป็นบริเวณที่มีพืชหรือสัตว์หายาก หรือมีสภาพธรรมชาติที่ต้องสงวนเป็นพิเศษ
สภาพแวดล้อมโดยรวมมีความทนทานต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดจากการพัฒนาได้มากกว่าบริเวณ
อื่นๆ เช่น ที่ทำการอุทยาน บ่อน้ำร้อน บ้านพักนักท่องเที่ยวและเจ้าหน้าที่ แนวทางการจัดการเขต
บริการต้องดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ผังบริเวณต่างๆ ที่จะทำการพัฒนาก่อสร้าง จัดทำผังบริเวณและ
ระบบโปรแกรมการสื่อความหมายต่างๆ ศึกษาขีดความสามารถในการรองรับการใช้ประโยชน์ ความ
คุ้มครองบำรุงรักษา ปรับปรุงอาคารสิ่งก่อสร้างให้อยู่ในสภาพดี 2) เขตเพื่อการพักผ่อนและศึกษาหา
ความรู้ : เป็นบริเวณที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้ประกอบกิจกรรมต่างๆ เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ
ทั้งนี้ปัจจัยหลักที่ใช้พิจารณากำหนดเขตท่องเที่ยวและนันทนาการถือเป็นพื้นที่ที่มีจุดเด่นและสิ่งที่น่าสนใจ
ตามธรรมชาติ สามารถเข้าถึงได้ ไม่เป็นบริเวณที่มีพืช/สัตว์หายากหรือมีสภาพธรรมชาติที่ต้อง
สงวนเป็นพิเศษ สภาพแวดล้อมโดยรวมมีความอดทนเพียงพอในระดับหนึ่งที่จะรองรับการประกอบ
กิจกรรมนันทนาการและการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น เช่น ทางเท้า ที่จอดรถ บริเวณตั้ง
เต็นท์ ห้องน้ำ – ห้องสุขา อุปกรณ์สื่อความหมายธรรมชาติ เป็นต้น ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแม่วังก์

มีการจัดเขตท้องที่และนันทนาการได้ดังนี้ เช่น บริเวณอุทยานแห่งชาติแม่วังก์ บริเวณแก่งผาคอยนาง บริเวณบ่อน้ำอุ่น บริเวณน้ำตกแม่กระสา บริเวณน้ำตกแม่เฒ่า เป็นต้น 3) เขตสงวนสภาพธรรมชาติ : เป็นพื้นที่ธรรมชาติที่นอกเหนือไปจากบริเวณที่มีการใช้ประโยชน์ด้านอื่นๆ และยังคงเป็นลักษณะความเป็นธรรมชาติดั้งเดิมอยู่อย่างมาก โดยการกำหนดเขตนี้วัตถุประสงค์เพื่อที่จะรักษาสภาพธรรมชาติดังกล่าวให้คงอยู่ตลอดไป การเข้าไปศึกษาวิจัยและประกอบกิจกรรมนันทนาการที่ไม่กระทบกระเทือนต่อสภาพธรรมชาติ เช่น การเดินป่า การดูนก ชมพรรณไม้เหล่านี้ เป็นต้น เขตนี้จะไม่อนุญาตให้มีการก่อสร้าง ยกเว้นสิ่งจำเป็นในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เช่น การตั้งหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ การปรับปรุงทางเท้าให้เข้าถึงพื้นที่บางส่วนเท่านั้น ในการจัดการควรจัดตั้งหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติเพิ่ม 2 หน่วยคือ บริเวณกม.ที่ 93 และที่ห้วยคลองไคร้ เพื่อให้สามารถดูแลรักษาพื้นที่ได้ทั่วถึงขึ้นควบคู่กับมาตรการจัดการพื้นที่ส่วนอื่นๆ ที่เสนอให้ดำเนินการในเขตการใช้ประโยชน์ 4) เขตฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ : เป็นเขตที่กำหนดขึ้นเพื่อให้ครอบคลุมบริเวณพื้นที่อุทยานแห่งชาติส่วนที่ถูกทำลายจนเสื่อมโทรมไปจากเดิม ทั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์หลักที่จะควบคุมมิให้มีการบุกรุกพื้นที่เพิ่มขึ้น และวางแนวทางเฉพาะในการฟื้นฟูสภาพป่าที่ถูกทำลาย ในการจัดการควรเร่งรัดมาตรการปลูกป่าทั้งในส่วนที่ดำเนินการอยู่และส่วนที่ต้องฟื้นฟูโดยในส่วนที่ปลูกป่ากำลังดำเนินการอยู่ในอุทยานแห่งชาติควรพิจารณาให้ต้นไม้ต่างถิ่นเข้ามาปลูกในพื้นที่

LOCATION(S) : CU LIBRARY

กรมป่าไม้ ส่วนทรัพยากรที่ดินและป่าไม้. แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติเขาสก จังหวัดสุราษฎร์ธานี.
กรุงเทพฯ : กรมป่าไม้, 2542

วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาสกในระยะเวลาของแผนนี้คือ ค้ำครองรักษาทรัพยากรธรรมชาติของอุทยานแห่งชาติเขาสกให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติและอำนวยประโยชน์ต่อสังคมสืบไป ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณค่าและความสำคัญของอุทยานแห่งชาติเขาสกให้แก่ประชาชนทั่วไป ระดมความร่วมมือ และการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นในการคุ้มครองรักษาและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติของอุทยานแห่งชาติเขาสก พัฒนาระบบบริหารให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นเพื่อดำเนินการให้บรรลุตามภารกิจที่กำหนด ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยในพื้นที่เพิ่มมากขึ้นและเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

การจำแนกพื้นที่เพื่อการจัดการเป็นกลยุทธ์การจัดการที่สำคัญอย่างหนึ่ง เพื่อประโยชน์ด้านการควบคุมการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพและการใช้ประโยชน์ของทรัพยากร เป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายในการจัดการ นอกจากนี้ยังสร้างความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติการกำหนดเขตการจัดการนี้กำหนดขึ้นตามสภาพทรัพยากรธรรมชาติ ลักษณะทางกายภาพและสภาพการใช้ประโยชน์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งสามารถจำแนกออกได้เป็น 1) เขตบริการ : แบ่งไว้เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว และการปฏิบัติงานแก่การพักอาศัยของเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติ สิ่งก่อสร้างสำหรับเขตนี้จะต้องสอดคล้องกับสภาพธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติจะต้องสนองต่อความพลัดพลัด และให้ความปลอดภัยแก่ประชาชนผู้ใช้บริการ 2) เขตเพื่อการพักผ่อนและศึกษาหาความรู้ : เป็นเขตที่มีทรัพยากรธรรมชาติเหมาะสมแก่ประโยชน์ในการท่องเที่ยว มีการหาความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติ เป็นการสร้างความเข้าใจ จิตสำนึกในคุณค่าและความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติ เป็นบริเวณที่เป็นจุดเด่นของทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ และอยู่ใกล้เคียงกับสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐาน ซึ่งปกติพื้นที่บริเวณนี้จะอยู่ใกล้เขตบริการ สิ่งก่อสร้างและพัฒนาใดๆ ต้องมีเขตจำกัดและมีความจำเป็นจริงๆ เท่านั้น ต้องคำนึงถึงสภาพธรรมชาติ เป็นแบบง่ายๆ ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ธรรมชาติ 3) เขตสงวนสภาพธรรมชาติ : เป็นบริเวณที่มีสภาพของสังคมพืชและทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ เป็นจุดเด่นของอุทยานแห่งชาติควรค่าแก่การอนุรักษ์ เป็นพื้นที่ที่จะเป็นต้องสงวนไว้เพื่อเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร ความอุดมสมบูรณ์ของป่าไม้ ความแตกต่างของชนิดป่าที่เอื้ออำนวยต่อความหลากหลายของชนิดพันธุ์และเป็นแหล่งที่อยู่อาศัย การพัฒนาก่อสร้างในเขตนี้ต้องเป็นแบบง่ายๆ ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ธรรมชาติ 4) เขตฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ : เป็นบริเวณที่สภาพธรรมชาติถูกทำลายจนเสื่อมโทรมไปจากเดิมด้วยสาเหตุต่างๆ จนทำให้ระบบนิเวศเสียไป การฟื้นฟูของเขตนี้สามารถที่จะฟื้นตัวกลับคืนสู่สภาพเดิมได้โดยการปลูกป่าเสริมหรือปล่อยให้ฟื้นตัวตามธรรมชาติ

LOCATION(S): CU LIBRARY

: TU LIBRARY

กรมป่าไม้ ส่วนทรัพยากรที่ดินและป่าไม้. แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม จังหวัดตรัง.
กรุงเทพฯ : กรมป่าไม้, 2547

ลักษณะพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมมีความสำคัญเพราะเป็นพื้นที่แบบฉบับของระบบนิเวศที่สำคัญหรือเป็นแบบฉบับของแหล่งที่อยู่อาศัยของสังคมพืชและสัตว์ที่สำคัญ มีความหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติสูง เป็นถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าที่หายากหลายชนิด มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และคุณค่าทางนันทนาการ เป็นแหล่งศึกษาวิจัยที่สำคัญทั้งทางบกและทางทะเล

แผนแม่บทการจัดการอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมจัดทำขึ้นเพื่อเป็นเครื่องควบคุม ขบวนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติทั้งในการอนุรักษ์ การพักผ่อน และการศึกษาธรรมชาติให้เป็นไปตามแนวนโยบายของการจัดการอุทยานแห่งชาติ กระบวนการวางแผนแม่บทการจัดการประกอบด้วยการทบทวนนโยบาย และกำหนดวัตถุประสงค์ของการวางแผนการจัดการ ซึ่งถือเป็นข้อกำหนดหลักในการกำหนดเป้าหมายและขบวนการดำเนินการทั้งหมดที่จะต้องดำเนินการไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ รวบรวมข้อมูลทรัพยากร เป็นการรวบรวมข้อมูลที่สะสมทั้งในอดีตและปัจจุบัน และเป็นข้อมูลพื้นฐานจากคุณลักษณะของทรัพยากรในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการตรวจสอบข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ตลอดจนความสัมพันธ์ของข้อมูล ความรู้ความเข้าใจในทรัพยากร การใช้ทรัพยากร ขั้นตอนการจัดการและรูปแบบในการจัดการ การสังเคราะห์แนวทางของแผน เพื่อกำหนดกิจกรรมในการบริหาร กำหนดแนวทางเลือก และการตัดสินใจในการจัดการทรัพยากร การกำหนดการจัดการและการพัฒนาด้านต่างๆ เช่น กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม กำหนดแนวเขตและขอบเขตพื้นที่จัดการ แผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ แผนการสื่อความหมายธรรมชาติ เพื่อบริการการพักผ่อนและศึกษาหาความรู้ของประชาชน แผนการพัฒนาและบำรุงรักษาสงครามและเครื่องมือเครื่องใช้ และแผนการบริหารงานอุทยานแห่งชาติ กำหนดความสำคัญก่อนหลังของกิจกรรมต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานอย่างมีขั้นตอนและต่อเนื่อง การดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ จึงมีการแบ่งเขตการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมออกเป็นเขตต่างๆ โดยอาศัยสภาพแวดล้อมและการใช้ประโยชน์พื้นที่เป็นเกณฑ์ในการแบ่งดังนี้คือ 1) เขตบริการ : เขตนี้จัดไว้เพื่อรองรับการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เป็นบริเวณที่ไม่มีจุดเด่นทางธรรมชาติ หรือทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญที่จำเป็นต้องสงวนไว้ หรือหากมีอยู่ก็สามารถทนทานต่อการทำลาย นอกจากนี้จะต้องคำนึงถึงผลกระทบในการพัฒนาพื้นที่อันจะมีต่อทรัพยากรและสภาพแวดล้อมเส้นทางคมนาคม สิ่งก่อสร้างถาวรเพื่อความสะดวกหรือให้การศึกษาหาความรู้ ควรใช้วัสดุที่มีในพื้นที่หรือหากนำมาจากภายนอกควรใช้วัสดุที่ไม่ขัดแย้งกับสภาพธรรมชาติ 2) เขตเพื่อการพักผ่อนและ

ศึกษาหาความรู้ : เป็นบริเวณที่มีจุดเด่นทางธรรมชาติที่สวยงาม การพัฒนาสิ่งก่อสร้างที่จะอำนวยความสะดวก ต้องมีข้อจำกัดและมีมาตรการลดผลกระทบต่อธรรมชาติที่อาจเกิดขึ้น สิ่งก่อสร้างจะต้องเป็นแบบง่ายๆ ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ธรรมชาติ เขตเพื่อการพักผ่อนและศึกษาหาความรู้ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาคเจ้าไหมนั้น ธรรมชาติที่เป็นจุดเด่นแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วนคือ บริเวณชายฝั่ง และบริเวณพื้นไต้น้ำ 3) เขตสงวนสภาพธรรมชาติ : เป็นเขตเพื่อรักษาสภาพธรรมชาติบนเกาะในพื้นที่ส่วนที่เป็นป่าไม้หรือส่วนที่หลีกเลี่ยงการใช้ประโยชน์อื่น เป็นแหล่งสงวนพันธุ์สัตว์และระบบนิเวศที่สำคัญ และเป็นบริเวณที่มีสภาพสังคมพืชและธรรมชาติสมบูรณ์ ควรแก่การอนุรักษ์ไว้เพื่ออำนวยให้สภาพธรรมชาติที่เด่นและสวยงามเป็นพิเศษคงอยู่ตลอดไป การก่อสร้างและการพัฒนาเป็นแบบง่ายๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือการศึกษาวิจัยเท่านั้น 4) เขตหวงห้าม : เป็นบริเวณที่มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ และมีคุณค่าความสำคัญเป็นพิเศษ ง่ายต่อการถูกทำลาย จึงต้องกำหนดมาตรการในการรักษาไว้อย่างเข้มงวด เพื่อให้ทรัพยากรเหล่านั้นคงอยู่รอดพ้นจากการทำลายของมนุษย์ ซึ่งเมื่อเสื่อมโทรมลงแล้วยากต่อการที่จะฟื้นฟูสภาพธรรมชาติให้กลับมามีเดิม บริเวณนี้จะไม่อนุญาตให้บุคคลใดเข้าไปใช้ประโยชน์ ยกเว้นกิจกรรมเพื่อป้องกันรักษาทรัพยากรและสถานปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เท่านั้น 5) เขตฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ : เป็นบริเวณพื้นที่ที่สภาพธรรมชาติถูกรบกวนทำลายจนเสื่อมสภาพธรรมชาติ ทั้งจากการทำลายของมนุษย์และภัยธรรมชาติ ซึ่งจำเป็นต้องฟื้นฟูให้คืนสู่สภาพธรรมชาติเดิม 6) เขตกิจกรรมพิเศษ : เป็นบริเวณที่จำแนกไว้เป็นพิเศษเพื่อรองรับกิจกรรมบางประเภทของประชาชนหรือหน่วยงานราชการอื่นที่ไม่ได้อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของอุทยานแห่งชาติ และอาจขัดต่อหลักการของการจัดการอุทยานแห่งชาติ การกำหนดเขตพื้นที่นี้ก็เพื่อยกแนวทางในการทำให้กิจกรรมเหล่านี้สอดคล้องกับการดำเนินงานของอุทยานแห่งชาติต่อไปในอนาคต และเพื่อป้องกันมิให้ถูกลามเป็นที่เสียหายแก่อุทยานแห่งชาติ เขตนี้จึงควรกำหนดให้อยู่ห่างไกลจากทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ หรือให้พ้นจากการรู้เห็นและกระทบกระเทือนความรู้สึกของผู้ที่เข้ามาในอุทยานแห่งชาติ โดยทั่วไปกิจกรรมที่มีอยู่ในเขตนี้เมื่อหมดความจำเป็นหรือสามารถหาพื้นที่นอกเขตอุทยานแห่งชาติรองรับได้ก็ควรยกเลิก

LOCATION(S) : CU LIBRARY

: TU LIBRARY

กรมป่าไม้ ส่วนทรัพยากรที่ดินและป่าไม้. แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะอ่างทอง จังหวัดสุราษฎร์ธานี. กรุงเทพฯ : กรมป่าไม้, 2547

กระบวนการวางแผนแม่บทการจัดการอุทยานแห่งชาติประกอบด้วย 1) การทบทวนนโยบายและกำหนดวัตถุประสงค์ของการวางแผน การจัดการนโยบายและวัตถุประสงค์จะเป็นข้อกำหนดหลักในการกำหนดเป้าหมายและขบวนการดำเนินการทั้งหมดที่จะต้องดำเนินการไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ 2) การรวบรวมข้อมูลทรัพยากรเป็นการรวบรวมข้อมูลที่สะสมทั้งในอดีตและปัจจุบัน และเป็นข้อมูลพื้นฐานจากคุณลักษณะของทรัพยากรในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ 3) การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการตรวจสอบข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ตลอดจนความสัมพันธ์ของข้อมูล ความรู้ความเข้าใจในทรัพยากร การใช้ทรัพยากร ขั้นตอนการจัดการและรูปแบบในการจัดการ 4) การสังเคราะห์แนวทางของแผน เพื่อกำหนดกิจกรรมในการบริหารกำหนดแนวทางเลือกและการตัดสินใจ ในการจัดการทรัพยากร 5) การกำหนดการจัดการและการพัฒนาในด้านต่างๆ เช่น กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะอ่างทอง กำหนดแนวเขตและขอบเขตพื้นที่จัดการวางแผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อบริการพักผ่อนและศึกษาหาความรู้ของประชาชน แผนการพัฒนาและบำรุงรักษาสสิ่งก่อสร้าง เครื่องมือ เครื่องใช้ และแผนการบริหารอุทยานแห่งชาติ 6) กำหนดความสำคัญก่อนหลังของกิจกรรมต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานอย่างมีขั้นตอนและต่อเนื่อง 7) การดำเนินการให้เป็นไปตามแผน

เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินงาน จึงกำหนดเขตการจัดการอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะอ่างทองออกเป็น 5 เขต ดังนี้คือ 1) เขตบริการ : เป็นบริเวณที่มีการพัฒนาสิ่งก่อสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แก่ผู้เข้ามาท่องเที่ยว ซึ่งมีลักษณะพื้นที่ที่สามารถเข้าออกได้สะดวก มีแหล่งน้ำสำหรับใช้สอยและบริโภค ไม่เป็นบริเวณที่มีพืช/สัตว์หายาก หรือมีสภาพธรรมชาติที่ต้องสงวนเป็นพิเศษ สภาพแวดล้อมโดยรวมมีความทนทานต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดจากการพัฒนาได้มากกว่าบริเวณอื่นๆ ได้แก่ บริเวณที่ทำการ บริเวณอ่าวดีปลี เกาะวัวคาหลับ เป็นต้น ในการจัดการควรดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ผังบริเวณจุดบริการต่างๆ จัดทำผังบริเวณและระบบโปรแกรมการสื่อความหมายต่างๆ ศึกษาขีดความสามารถในการรองรับการใช้ประโยชน์ ควบคุมการบำรุงรักษาปรับปรุงอาคารสิ่งก่อสร้างให้อยู่ในสภาพดี 2) เขตเพื่อการพักผ่อนและศึกษาหาความรู้ : บริเวณนี้ต้องเป็นพื้นที่ที่มีจุดเด่นและสิ่งที่น่าสนใจตามธรรมชาติ สามารถเข้าถึงได้ ไม่เป็นบริเวณที่มีพืช/สัตว์หายาก หรือมีสภาพธรรมชาติที่ต้องสงวนเป็นพิเศษ สภาพแวดล้อมโดยรวมมีความทนทานเพียงพอในระดับหนึ่งที่จะรองรับการประกอบกิจกรรมนันทนาการและการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น 3) เขตสงวนสภาพธรรมชาติ : เป็นพื้นที่ธรรมชาติที่นอกเหนือไปจากบริเวณที่มีการใช้ประโยชน์ด้านอื่นๆ และยังคงเป็นลักษณะความเป็นธรรมชาติดั้งเดิมอยู่มาก โดยการกำหนดเขตที่มีวัตถุประสงค์

เพื่อที่จะรักษาสภาพธรรมชาติให้คงอยู่ตลอดไป การเข้าไปศึกษาวิจัยและประกอบกิจกรรม
นันทนาการที่ไม่กระทบกระเทือนต่อสภาพธรรมชาติ เขตนี้ไม่อนุญาตให้มีการก่อสร้าง ยกเว้นสิ่งจำ
เป็นในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ รวมทั้งควบคุมมิให้มีการประมงโดยผิดกฎหมาย ตลอดจนยัง
เป็นการรักษาความปลอดภัยของผู้ที่เข้ามาในเขตอุทยานแห่งชาติ 4) เขตกิจกรรมพิเศษ : เขตนี้
กำหนดให้ครอบคลุมพื้นที่ ซึ่งมีกิจกรรมของประชาชนหรือหน่วยราชการอื่นที่เกิดขึ้นอยู่ก่อนการ
ประกาศจัดตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติ โดยกิจกรรมเหล่านี้อาจขัดแย้งกับการจัดการอุทยานแห่งชาติหมู่
เกาะอ่างทอง การกำหนดเขตนี้ก็เพื่อหาหนทางในการทำให้กิจกรรมเหล่านั้นสอดคล้องกับการ
ดำเนินงานของอุทยานแห่งชาติต่อไปในอนาคต และเพื่อป้องกันมิให้ลูกหลานจนเป็นที่เสียหายแก่
อุทยานแห่งชาติ 5) เขตใช้ประโยชน์ทั่วไป : เขตนี้กำหนดขึ้นเสมือนหนึ่งเป็นแนวเขตกันชนระหว่าง
การใช้ประโยชน์พื้นน้ำทะเลที่ไม่อยู่ในเขตอื่นๆ กับเขตเพื่อการพักผ่อนและศึกษาหาความรู้ ไม่
อนุญาตให้มีการประมง การทิ้งน้ำมันและน้ำเสียจากเรือต่างๆ แต่อนุญาตให้เป็นสถานที่ทอดสมอ
เรือสำหรับการท่องเที่ยว เขตนี้ได้แก่ บริเวณพื้นที่น้ำทะเลจากแนวฝั่งของแผ่นดินใหญ่และเกาะออก
ไป 3 กิโลเมตร

LOCATION(S) : CU LIBRARY

: TU LIBRARY

กรมป่าไม้ ส่วนทรัพยากรที่ดินและป่าไม้. แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติน้ำตกพลิว จังหวัดจันทบุรี.
กรุงเทพฯ : กรมป่าไม้, 2547

วัตถุประสงค์ของแผนแม่บทในการจัดการพื้นที่อุทยานน้ำตกแห่งชาติน้ำตกพลิว
ในระยะของแผน 5 ปีมีดังต่อไปนี้คือ เป็นกรอบและแนวทางในการบริหารและจัดการเพื่อตอบสนอง
ต่อวัตถุประสงค์การจัดตั้งอุทยานแห่งชาติ โดยเน้นการสงวนและคุ้มครองดูแลรักษา
ทรัพยากรธรรมชาติอันทรงคุณค่าในพื้นที่มุ่งสนองตอบต่อการศึกษา ค้นคว้าวิจัย และการ
นันทนาการของประชาชน การมีรูปแบบและวิธีการบริหารการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติน้ำตก
พลิวอย่างต่อเนื่องตามหลักการวิชาการในช่วงระยะเวลา 5 ปี เป็นแผนที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ภาย
ได้ข้อจำกัดทางหน่วยงานที่มีอยู่ นอกจากนั้นยังมีความยืดหยุ่น สามารถปรับปรุงให้เหมาะสมกับเหตุ
การณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในอนาคตได้เป็นแผนที่ระบุนกรอบและแนวทางแห่งความเข้าใจร่วมกันของ
ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจัดการทรัพยากรธรรมชาติ เปิดโอกาสให้ราษฎรในท้องถิ่น องค์กรเอกชน ส่วน
ราชการในจังหวัดและหน่วยงานราชการต่างๆ ของส่วนภูมิภาคเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ
และการพัฒนา เพื่อสนับสนุนให้มีโปรแกรมการท่องเที่ยวและนันทนาการ ทั้งนี้เป็นการบริหาร
และจัดการด้านการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับระบบธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของอุทยานแห่งชาติ
เพื่อสนับสนุนให้มีโปรแกรมการท่องเที่ยวและนันทนาการ ทั้งนี้เป็นการบริหารและจัดการด้านการ
ท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับระบบธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของอุทยานแห่งชาติ เพื่อสนับสนุนให้มี
โปรแกรมสื่อความหมายธรรมชาติ และการสร้างความตระหนักที่ทำให้สาธารณชนได้เข้าใจและ
ตระหนักถึงสิ่งแวดล้อม ตลอดจนความสำคัญของอุทยานแห่งชาติที่มีต่อชุมชนท้องถิ่นและภูมิภาค
เพื่อสนับสนุนให้มีการกระจายผลประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม อันเกิดจากกิจกรรม การจัดการ
และการพัฒนาต่าง ๆ ของอุทยานแห่งชาติไปสู่ราษฎรท้องถิ่นและสังคมโดยรวม

กระบวนการวางแผนแม่บทอุทยานแห่งชาติน้ำตกพลิว ประกอบด้วยสาระสำคัญดัง
ต่อไปนี้คือ การทบทวนนโยบายและแผนในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การบริหารอุทยาน
แห่งชาติ และการท่องเที่ยวในระดับชาติ ระดับภาค และระดับท้องถิ่น ตลอดจนระเบียบและ
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวบรวมข้อมูลเบื้องต้น การศึกษาและวิจัยและดำเนินการสำรวจข้อมูล
ทรัพยากรธรรมชาติ การบริหารและการจัดการอุทยานแห่งชาติ การท่องเที่ยวและนันทนาการ ตลอดจน
ทั้งรวบรวมข้อมูลพื้นฐานต่าง ๆ ของอุทยานแห่งชาติน้ำตกพลิว วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ
และรวบรวม เพื่อประเมินสถานภาพ สักยภาพของพื้นที่และทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งศึกษา
วิเคราะห์ข้อจำกัดสภาพเงื่อนไขและปัญหาที่ปรากฏในปัจจุบัน และมีแนวโน้มที่อาจจะเกิดขึ้นได้ใน
อนาคต ซึ่งจะส่งผลต่อการบริหารและจัดการอุทยานแห่งชาติน้ำตกพลิว กำหนดแผนการจัดการและ
การบริหารจัดการด้านต่างๆ เช่น กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการอุทยานแห่งชาติน้ำตกพลิว

กำหนดเขตและขอบเขตพื้นที่จัดการ แผนการศึกษา ค้นคว้าและวิจัยแผนงานการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ เป็นต้น กำหนดความสำคัญก่อนหลังของแผนงานและโครงการเพื่อการบริหารและจัดการ ในระยะ 5 ปี กำหนดกลยุทธ์ในการนำแผนสู่การปฏิบัติ

การแบ่งเขตการจัดการถือเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญในการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ดังนั้นจึงได้กำหนดแบ่งเขตการจัดการอุทยานแห่งชาติน้ำตกพลี้ออกเป็น 4 เขตดังนี้คือ 1) เขตบริการ : เขตนี้จัดไว้เพื่อรองรับการพัฒนาสิ่งก่อสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวกประเภทต่าง ๆ ที่จัดไว้เพื่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่และการใช้ประโยชน์พื้นที่ของนักท่องเที่ยว ใช้เป็นศูนย์กลางของการบริการนักท่องเที่ยว พื้นที่ที่เหมาะสมต่อการเป็นเขตบริการได้แก่ บริเวณที่ทำการอุทยานแห่งชาติน้ำตกพลี้อ และบริเวณหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติน้ำตกพลี้อหน่วยต่าง ๆ เป็นต้น 2) เขตเพื่อการพักผ่อนและศึกษาหาความรู้ : เขตนี้จัดไว้เพื่อเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้ประกอบกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพักผ่อนหย่อนใจ ตลอดจนศึกษาหาความรู้ทางด้านธรรมชาติวิทยา ทั้งนี้สิ่งอำนวยความสะดวกมีได้เท่าที่จำเป็น และไม่ขัดหรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อธรรมชาติ พื้นที่ที่เหมาะสมในเขตนี้ได้แก่ บริเวณลำธารน้ำตกพลี้อ บริเวณลำธารน้ำตกครอนอง และพื้นที่บริเวณที่เป็นลานกว้าง เป็นต้น 3) เขตสงวนสภาพธรรมชาติ : เป็นบริเวณที่กำหนดขึ้นเพื่อรักษาสภาพธรรมชาติในพื้นที่ส่วนที่เป็นพื้นที่ป่าไม้ เมื่อส่วนที่เหลือจากการใช้ประโยชน์อื่นๆ เป็นเขตที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่ยังไม่ได้รับการรบกวน ในเขตนี้ไม่อนุญาตให้มีการก่อสร้างใดๆ ยกเว้นสิ่งจำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้เนื่องจากบริเวณพื้นที่สภาพป่าและทรัพยากรธรรมชาติสมบูรณ์ สงวนไว้เพื่อรักษาพื้นที่ต้นน้ำ ไว้เพื่อสำหรับเกษตรกรรมในพื้นที่ราบ 4) เขตกิจกรรมพิเศษ : เขตนี้กำหนดให้ครอบคลุมพื้นที่ซึ่งมีกิจกรรมของประชาชนหรือหน่วยบริการอื่นเกิดขึ้น ซึ่งอาจขัดแย้งกับการจัดการอุทยานแห่งชาติน้ำตกพลี้อ แต่ไม่สามารถขัดขวางได้ การกำหนดเขตนี้ขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ที่จะทำให้งิจกรรมเหล่านั้นสอดคล้องกับการดำเนินงานของอุทยานแห่งชาติน้ำตกพลี้อ เช่น บริเวณสวนยางพารา สวนผลไม้ ซึ่งเป็นสวนเก่ามีมานานก่อนการประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติ ซึ่งบริเวณนี้อยู่รอบๆ พื้นที่อุทยานแห่งชาติ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่เพื่อการชลประทานคือพื้นที่น้ำท่วมที่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ บริเวณอ่างเก็บน้ำคลองหนองเสม็ด

อุทยานแห่งชาติน้ำตกพลี้อมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมปีละไม่น้อยกว่า 700,000 คน จึงทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ในด้านการจัดการพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวและนันทนาการดังนี้คือ 1) การเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยว : ทำให้เกิดความแออัดเฉพาะในช่วงวันหยุด เกิดปัญหาด้านสภาพแวดล้อมของพื้นที่ เช่น เรื่องความสะอาด น้ำเน่าเสียจากการให้อาหารปลา ก่อความรำคาญจากการดื่มสุรา เป็นต้น การแก้ไขก็คือพยายามกระจายนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวแหล่งอื่น ๆ ภายในอุทยาน การเกิดปัญหาในด้านการบริการของอุทยานแห่งชาติ โดยเฉพาะช่วงวันหยุด หรือช่วงเทศกาลประเพณี เช่น ที่จอร์จยนต์ ที่ทุ่งขะ ห้องน้ำ เป็นต้น นอกจากนี้ยังกระทบต่อเนื่องต่อสภาพนิเวศน์และสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ท่องเที่ยวและนันทนาการ เช่น การจอร์จยนต์ในพื้นที่

ห้ามจอด การใช้พื้นที่หวงห้าม การปลดปล่อยสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ และน้ำเสียลงตามลำห้วย 2) ปัญหาเรื่องกรรมสิทธิ์ในที่ดินที่ซ้อนทับพื้นที่อุทยานแห่งชาติ 3) การขาดการศึกษาวิจัยในพื้นที่ 4) ปัญหาการลักลอบล่าสัตว์ป่าและเก็บหาของป่า 5) ปัญหาการขาดแคลนสิ่งก่อสร้างและเครื่องมือเครื่องใช้ และ 6) ปัญหาด้านการขาดอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานที่เหมาะสม

LOCATION(S) : CU LIBRARY

: TU LIBRARY

กรมป่าไม้ ส่วนทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ. แผนแม่บทอุทยาน
แห่งชาติแหลมสน จังหวัดระนอง จังหวัดพังงา. กรุงเทพฯ : กรมป่าไม้, 2547

แผนแม่บทการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติแหลมสน ระยะเวลาของแผน 5 ปี มี
วัตถุประสงค์ดังนี้คือ เป็นกรอบและแนวทางในการบริหารจัดการเพื่อสนองตอบต่อวัตถุประสงค์
การ จัดตั้งอุทยานแห่งชาติ โดยเน้นการสงวนและคุ้มครองดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติอัน
ทรงคุณค่าในพื้นที่ มุ่งสนองตอบต่อการศึกษา ค้นคว้าวิจัย และการนันทนาการของประชาชน การ
มีรูปแบบและวิธีการบริหารจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติแหลมสนอย่างต่อเนื่องตามหลักทางวิชา
การในช่วงระยะเวลา 5 ปี เป็นแผนที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ภายใต้ข้อจำกัดทางหน่วยงานที่มีอยู่
นอกจากนี้ยังมีความยืดหยุ่น สามารถปรับปรุงให้เหมาะสมกับเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปใน
อนาคตได้ เป็นแผนที่ระบุกรอบและแนวทางแห่งการเข้าใจร่วมกันของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัด
การทรัพยากรธรรมชาติ เปิดโอกาสให้คนในท้องถิ่น องค์กรเอกชน ส่วนราชการในจังหวัดและ
หน่วยงานราชการต่างๆ ของส่วนภูมิภาคเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและการพัฒนา เพื่อ
สนับสนุนกิจกรรมการท่องเที่ยวและนันทนาการ ทั้งนี้เป็นการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว
ให้สอดคล้องกับระบบธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของอุทยานแห่งชาติ เพื่อสนับสนุนให้มีโปรแกรม
สื่อความหมายธรรมชาติ และการสร้างความตระหนักที่ทำให้สาธารณชนได้เข้าใจและตระหนักถึง
สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรชายฝั่ง ตลอดจนความสำคัญของอุทยานแห่งชาติที่มีต่อชุมชนท้องถิ่นและ
ภูมิภาค เพื่อสนับสนุนให้มีการกระจายผลประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม อันเกิดจากกิจ
กรรมการจัดการและพัฒนาต่าง ๆ ของอุทยานแห่งชาติไปสู่ราษฎรท้องถิ่นและสังคมโดยรวม

กระบวนการวางแผนแม่บทการจัดการอุทยานแห่งชาติ ประกอบด้วย 1) การทบทวน
นโยบายและกำหนดวัตถุประสงค์ของการวางแผนการจัดการ นโยบายและวัตถุประสงค์จะเป็น
ข้อกำหนดหลักในการกำหนดเป้าหมาย และขบวนการดำเนินการทั้งหมดที่จะต้องดำเนินการไปสู่
เป้าหมายที่ต้องการ 2) รวบรวมข้อมูลทรัพยากร เป็นการรวบรวมข้อมูลที่สะสมทั้งในอดีตและ
ปัจจุบัน และเป็นข้อมูลพื้นฐานจากคุณลักษณะของทรัพยากรในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ 3) วิเคราะห์
ข้อมูล เป็นการตรวจสอบข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ตลอดจนความสัมพันธ์ของข้อมูล ความรู้ความ
เข้าใจในทรัพยากร การใช้ทรัพยากร ขั้นตอนการจัดการ และรูปแบบในการจัดการ 4) การสังเคราะห์
แนวทางของแผน เพื่อกำหนดกิจกรรมในการบริหาร กำหนดแนวทางเลือกและการตัดสินใจในการ
จัดการทรัพยากร การกำหนดการจัดการและการพัฒนาในด้านต่าง ๆ 5) กำหนดความสำคัญก่อน
หลังของกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานอย่างมีขั้นตอนและต่อเนื่อง 6) การดำเนิน
การให้เป็นไปตามแผน

ในการแบ่งเขตการจัดการอุทยานแห่งชาติ สามารถกำหนดเขตการจัดการออกเป็น 6 เขตดังนี้คือ 1) เขตบริการ : เป็นบริเวณที่มีการพัฒนาสิ่งก่อสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่จัดขึ้นเพื่อให้บริการแก่ผู้เข้ามาท่องเที่ยว โดยพื้นที่ที่จัดให้ต้องเป็นพื้นที่ที่สามารถเข้าออกได้สะดวก มีแหล่งน้ำใช้สอยและบริโภค ไม่เป็นบริเวณที่มีพืชและสัตว์หายาก หรือมีสภาพธรรมชาติที่ต้องมีการสงวนเป็นพิเศษ สภาพโดยรวมมีความทนทานต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดจากการพัฒนาได้มากกว่าบริเวณอื่นๆ ในการจัดการควรคำนึงการศึกษาวิเคราะห์ผังบริเวณจุดบริการต่าง ๆ จัดทำผังบริเวณและระบบโปรแกรมการสื่อสารต่างๆ ศึกษาขีดความสามารถในการรองรับการใช้ประโยชน์ ควบคุมการบำรุงรักษาปรับปรุงอาคารสิ่งก่อสร้างให้อยู่ในสภาพดี 2) เขตเพื่อการพักผ่อนและศึกษาหาความรู้ : เป็นเขตที่จัดขึ้นเพื่อให้บริการแก่กิจกรรมของนักท่องเที่ยวทางด้านการพักผ่อน การศึกษาสภาพและวิวัฒนาการของธรรมชาติ เป็นเขตที่เปิดโอกาสให้ผู้ใช้ประโยชน์ได้เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการได้มากกว่าเขตบริการ ในเขตนี้สามารถที่จะพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ โดยมีข้อจำกัดเฉพาะที่ซึ่งจะต้องมีการจัดการที่จะลดผลกระทบต่อธรรมชาติที่จะเกิดขึ้น และสิ่งก่อสร้างจะต้องมีสภาพกลมกลืนกับธรรมชาติ หลักเกณฑ์ในการพิจารณาเป็นเขตท่องเที่ยวและนันทนาการก็เหมือนกับบริเวณเขตบริการ 3) เขตสงวนสภาพธรรมชาติ : เป็นเขตที่มีลักษณะความเป็นธรรมชาติดั้งเดิมอยู่มาก การกำหนดเขตนี้เพื่อที่จะรักษาสภาพธรรมชาติดังกล่าวให้คงอยู่ตลอดไป อนุญาตให้เข้าไปศึกษาวิจัยและประกอบกิจกรรมนันทนาการแบบที่ไม่กระทบกระเทือนต่อสภาพธรรมชาติ เขตนี้จะไม่อนุญาตให้มีการก่อสร้าง ยกเว้นสิ่งจำเป็นในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ในเขตนี้จะได้รับการคุ้มครองเป็นพิเศษสำหรับส่งเสริมให้เกิดปริมาณสัตว์น้ำมาก ๆ การฟื้นตัวของปะการังที่เสื่อมโทรมในบางแห่ง และการควบคุมมิให้มีการประมงโดยผิดกฎหมาย ตลอดจนยังเป็นการรักษาความปลอดภัยของผู้ที่เข้ามาในเขตอุทยานแห่งชาติเขตนี้ 4) เขตหวงห้าม : เป็นพื้นที่ที่กำหนดมิให้มีกิจกรรมใดๆ เข้าไปเกี่ยวข้อง ยกเว้นการตรวจตราของเจ้าหน้าที่ เพื่อรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้คงอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ที่สุด เขตนี้ได้แก่ บริเวณเกาะค้างคาว ซึ่งเป็นบริเวณที่มีกัลปังหาสีฟ้า ซึ่งเป็นชนิดที่หายากในเขตทะเลอันดามัน 5) เขตฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ : เป็นบริเวณพื้นที่ที่ถูกทำลายจนสภาพป่าและทรัพยากรธรรมชาติอื่นๆ เสื่อมโทรมลงจากสภาพธรรมชาติที่แท้จริง แต่ยังคงสภาพธรรมชาติเดิมบางส่วนให้เห็น ทั้งนี้เพื่อวัตถุประสงค์ที่จะฟื้นฟูให้กลับสู่สภาพดั้งเดิม ได้แก่ บริเวณพื้นที่เกาะเต่า เกาะหมู เป็นต้น 6) เขตใช้ประโยชน์ทั่วไป : เขตนี้กำหนดขึ้นเสมือนหนึ่งเป็นแนวเขตกันชนระหว่างการใช้ประโยชน์พื้นน้ำทะเลที่ไม่อยู่ในเขตอื่นๆ กับเขตพื้นที่การพักผ่อนและศึกษาหาความรู้ เขตนี้ไม่อนุญาตให้มีการทำประมง การทิ้งน้ำมันและน้ำเสียจากเรือต่าง ๆ แต่อนุญาตให้เป็นสถานที่ทอดสมอเรือสำหรับการท่องเที่ยวเขตนี้ ได้แก่ บริเวณพื้นที่น้ำทะเล จากแนวฝั่งของแผ่นดินใหญ่และเกาะห่างออกไป 3 กิโลเมตร

อนึ่งในการแบ่งเขตการจัดการนี้ ได้รวมทั้งส่วนพื้นดินและพื้นน้ำเข้าไว้ด้วยกัน ดังนั้นการแบ่งเขตการจัดการครั้งนี้จึงได้แบ่งเขตตามการแบ่งเขตการจัดการทั้งทางบกและทางทะเลไว้รวมกัน ทั้งนี้เพื่อการจัดการที่เกิดผลดีต่อการรักษาทรัพยากรธรรมชาติทั้งทางบกและทางทะเล

LOCATION(S) : CU LIBRARY

: TU LIBRARY

กรมป่าไม้ ส่วนทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ. แผนแม่บทการจัดการ
อุทยานแห่งชาติทะเลบัน จังหวัดสตูล. กรุงเทพฯ : กรมป่าไม้, 2547

ความมุ่งหมายของแผนแม่บทการจัดการอุทยานแห่งชาติทะเลบัน ได้แก่ การกำหนดแนวทางควบคุม กำกับชี้แนะแนวทางในการจัดการประจำวันเพื่อให้กิจกรรมต่างๆ ที่มีอยู่ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติทะเลบัน ดำเนินไปตามขอบเขตที่กำหนดไว้ อันมีผลต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทุกชนิดให้คงสภาพเดิมตลอดไป พัฒนาประสิทธิภาพในการจัดการอุทยานแห่งชาติทะเลบัน และการปฏิบัติงานให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และมีเป้าหมายในการดำเนินงานอย่างชัดเจน พัฒนาระบบการศึกษา การให้ความรู้ในเรื่องทรัพยากรในเชิงอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ให้เกิดแก่ประชาชน ปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ทางด้านอัตราค่าจ้างและสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานให้เหมาะสมต่อปริมาณงาน การกำหนดแนวทางจัดทำแผนการปฏิบัติตามแผนการที่กำหนดอย่างเป็นระบบ มีความต่อเนื่อง และระยะเวลาสิ้นสุดโครงการอย่างชัดเจน

เพื่อให้การบริหารงานในพื้นที่อุทยานแห่งชาติทะเลบัน สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ จึงควรมีการแบ่งเขตการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติทะเลบันออกเป็น 5 เขตโดยอาศัยสภาพแวดล้อมและการใช้ประโยชน์พื้นที่เป็นเกณฑ์ในการแบ่งดังนี้คือ 1) เขตบริการ : เป็นบริเวณที่มีการพัฒนาสิ่งก่อสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ตลอดจนกิจกรรมด้านการสื่อความหมายธรรมชาติ ซึ่งทางอุทยานแห่งชาติจัดขึ้นเพื่อให้บริการแก่ผู้มาเยือนโดยพื้นที่ที่จัดให้เป็นเขตบริการมีลักษณะเป็นพื้นที่เขาออกได้สะดวก มีแหล่งน้ำสำหรับใช้สอยและบริโภค ไม่เป็นบริเวณที่มีพืชหรือสัตว์ที่หายากหรือมีสภาพธรรมชาติที่ต้องสงวนเป็นพิเศษ มีสภาพความลาดชันต่ำ (ไม่ควรเกิน 20%) สภาพแวดล้อมโดยรวมมีความทนทานต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดจากการพัฒนาได้มากกว่าบริเวณอื่น ๆ ในพื้นที่ เขตบริการก็คือบริเวณที่ทำการและกลุ่มบ้านพัก 2) เขตท่องเที่ยวและนันทนาการ : บริเวณนี้เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้ประกอบกิจกรรมต่างๆ เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ บริเวณนี้จะต้องเป็นพื้นที่ที่มีจุดเด่นและสิ่งที่น่าสนใจตามธรรมชาติ สามารถเข้าถึงได้ ไม่เป็นบริเวณที่มีพืชหรือสัตว์หายากหรือมีสภาพธรรมชาติที่ต้องสงวนเป็นพิเศษ สภาพแวดล้อมโดยรวมมีความทนทานเพียงพอในระดับหนึ่งที่จะรองรับการประกอบกิจกรรมนันทนาการและการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น พื้นที่บริเวณนี้ได้แก่บริเวณน้ำตกโดนปลิว บริเวณน้ำตกยาโรย ถ้ำโดนดิน หุ่นภู่วังประ เป็นต้น 3) เขตการใช้ประโยชน์เพื่อวัตถุประสงค์พิเศษ : เป็นเขตที่กำหนดขึ้นเพื่อให้ครอบคลุมบริเวณที่มีการใช้พื้นที่เพื่อประโยชน์อื่นๆ นอกเหนือไปจากวัตถุประสงค์ของการใช้พื้นที่ดังกล่าว อาจจะสอดคล้องกับแนวทางการจัดการอุทยานแห่งชาติหรือไม่สอดคล้องกับแนวทางดังกล่าวก็ได้ หากแต่การจัดการพื้นที่ที่ไม่

อาจกันพื้นที่ส่วนดังกล่าวออกไปได้ จึงจำเป็นที่จะต้องกำหนดขึ้นเป็นเขตเพื่อการใช้ประโยชน์เป็นกรณีพิเศษภายใต้เงื่อนไขที่องค์กรอุทยานแห่งชาติกำหนด จากหลักเกณฑ์ดังกล่าว พื้นที่ที่ได้รับการกันออกจากเขตอุทยานแห่งชาติไปแล้วจึงไม่ควรจะเข้าข่ายนี้ บริเวณพื้นที่ที่กันออกอย่างเช่น พื้นที่ปลูกยางพาราและสวนผลไม้ที่มีอายุหลายปีแล้วของชาวบ้าน พื้นที่ในเขตการใช้ประโยชน์เพื่อวัตถุประสงค์พิเศษอีกพื้นที่หนึ่งคือ บริเวณเขตแดนไทยกัมพูชา (ด้านสุลตการวังประจัน) ซึ่งเป็นบริเวณที่ติดกับประเทศกัมพูชา จุดนี้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ในลักษณะของการซื้อสินค้า ซึ่งทำให้เศรษฐกิจบริเวณด้านชายแดนแห่งนี้ดีขึ้น และเป็นการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้านได้เป็นอย่างดี แต่เนื่องจากอยู่ในพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติ ดังนั้นจึงต้องมีการควบคุมด้านการจัดระเบียบร้านค้าต่าง ๆ ให้เป็นระเบียบและสวยงาม 4) เขตสงวนสภาพธรรมชาติ : เป็นพื้นที่ธรรมชาติที่นอกเหนือไปจากบริเวณที่มีการใช้ประโยชน์ด้านอื่น ๆ และยังคงมีลักษณะความเป็นธรรมชาติดั้งเดิมอยู่มาก โดยการกำหนดเขตนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะรักษาสภาพธรรมชาติดังกล่าวให้คงอยู่ตลอดไป การเข้าไปศึกษาวิจัยและประกอบกิจกรรมนันทนาการที่ไม่กระทบกระเทือนต่อสภาพธรรมชาติ เขตนี้จะไม่อนุญาตให้มีการก่อสร้าง ยกเว้นสิ่งจำเป็นในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ 5) เขตฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ : เป็นเขตที่กำหนดขึ้นเพื่อให้ครอบคลุมบริเวณพื้นที่อุทยานแห่งชาติส่วนที่ถูกบุกรุกทำลายทั้งหมด ทั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์หลักที่จะควบคุมมิให้มีการบุกรุกพื้นที่เพิ่มขึ้น และวางแผนทางเฉพาะในการฟื้นฟูสภาพป่าที่ถูกทำลาย

LOCATION(S) : CU LIBRARY

: TU LIBRARY

สมยศ โอ่งเกลือบ. พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ศึกษาความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของคนไทยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และระดับรายได้ รวมทั้งทำการศึกษาอิทธิพลของข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 400 คน

สำรวจโดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้น และศึกษารูปแบบการนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารทางด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย โดยวิธีการรวบรวมข้อมูลจากทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจท่องเที่ยวในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequencies) อัตราส่วนร้อยละ (Percentage) การหาค่าความสัมพันธ์ (Crosstabulation) การทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square) และค่าเฉลี่ยเลขคณิต

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างมีทั้งสิ้น 400 คน เป็นเพศหญิงและเพศชายอย่างละ 200 คน ประกอบด้วยประชาชนที่มีอายุ 15 – 25 ปีมากที่สุด คือ 107 คน รองลงมาคือกลุ่มที่มีอายุระหว่าง 26 – 35 ปี จำนวน 97 คน กลุ่มอายุ 36 – 45 ปี จำนวน 87 คน อายุระหว่าง 46 – 55 ปี จำนวน 68 คน กลุ่มอายุระหว่าง 56 – 65 ปีมีน้อยที่สุดคือจำนวน 41 คน กลุ่มตัวอย่างที่สมรสแล้วมี 237 คน ผู้มีสถานภาพโสดจำนวน 150 คน ที่เป็นม่ายมีจำนวน 6 คน และที่หย่าร้างมีจำนวน 1 คน ด้านการศึกษา ผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมีมากที่สุดจำนวน 87 คน รองลงมาคือกลุ่มที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 77 คน ผู้มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีแต่สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายได้แก่ระดับอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพต่าง ๆ มีจำนวน 70 คน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีจำนวน 54 คน ระดับต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวน 42 คน และระดับสูงกว่าปริญญาตรีมีจำนวน 37 คน ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 มีน้อยที่สุดคือจำนวน 33 คน ด้านอาชีพพบว่าอาชีพรับราชการมีจำนวนมากที่สุดคือ 91 คน ผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัวมี 87 คน พนักงานบริษัทเอกชนมี 67 คน นักเรียนนักศึกษา มี 59 คน ลูกจ้างจำนวน 38 คน เกษตรกรจำนวน 28 คน พนักงานรัฐวิสาหกิจ 14 คน ผู้ว่างงาน 10 คน แม่บ้านมี 6 คน กลุ่มตัวอย่างมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในช่วง 5,001 – 10,000 มีมากที่สุดคือ 185 คน ผู้มีรายได้ต่ำกว่า 5,000

บาทจำนวน 65 คน ผู้มีรายได้ 10,000 – 15,000 บาทมี 64 คน ผู้มีรายได้ 15,001 – 20,000 บาทมี 30 คน ผู้มีรายได้มากกว่า 35,000 บาทมี 23 คน ผู้มีรายได้ 20,001 – 25,000 บาท และ 30,001 – 35,000 บาทมีจำนวนเท่ากันคือ 14 คน ส่วนผู้มีรายได้ระหว่าง 25,001 – 30,000 บาทมีน้อยที่สุดเพียง 5 คน การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของประชาชนส่วนใหญ่เปิดรับข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์มากที่สุด คือมีถึงร้อยละ 93.5 รองลงมาเป็นสื่อหนังสือพิมพ์ สื่อบุคคลคือญาติพี่น้องหรือเพื่อน วิทยุ นิตยสารหรือวารสาร หนังสือแนะนำแหล่งท่องเที่ยว ป้ายโฆษณา แผ่นพับ ใบปลิว นิตรรศการ อินเตอร์เน็ต พนักงานนำเที่ยว และเจ้าหน้าที่ของราชการตามลำดับ และแผนที่ ซึ่งมีผู้เปิดรับน้อยที่สุด มีเพียงร้อยละ 6.0 ความถี่ในการเปิดรับ ส่วนใหญ่รับข่าวสารจากโทรทัศน์บ่อยที่สุด ร้อยละ 55.8 คือประชาชนที่เปิดรับข่าวสารจากโทรทัศน์ทุกวัน สำหรับหนังสือพิมพ์และอินเตอร์เน็ตกลุ่มตัวอย่างเปิดรับสัปดาห์ละครั้ง ส่วนนิตยสารหรือวารสารเปิดรับเดือนละครั้ง สำหรับสื่อวิทยุ หนังสือแนะนำแหล่งท่องเที่ยว แผ่นพับ ใบปลิว ป้ายโฆษณา โปสเตอร์ นิตรรศการต่าง ๆ ญาติพี่น้องหรือเพื่อน เจ้าหน้าที่ของทางราชการ พนักงานบริษัทนำเที่ยวและสื่ออื่น ๆ มีการเปิดรับเพียงนาน ๆ ครั้งเท่านั้น ช่วงเวลาในการเปิดรับจากสื่อวิทยุในช่วงเวลา 06.01 – 10.00 น. และช่วง 18.01 – 22.00 น. ส่วนสื่อโทรทัศน์ อินเตอร์เน็ต นิตรรศการต่าง ๆ และญาติพี่น้องหรือเพื่อน กลุ่มตัวอย่างเปิดรับช่วงเวลา 18.01 – 22.00 น. สำหรับหนังสือพิมพ์ เจ้าหน้าที่ของราชการ และพนักงานบริษัทนำเที่ยวจะเปิดรับในช่วง 10.01 – 14.00 น. ส่วนนิตยสารหรือวารสาร หนังสือแนะนำแหล่งท่องเที่ยว แผ่นพับ ใบปลิว ป้ายโฆษณา โปสเตอร์ และสื่ออื่น ๆ เช่น วิทยุติดตามตัว (Pager) ตู้บริการเงินด่วน (ATM) หรือแผนที่ ฯลฯ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดรับในช่วงเวลา 14.01 – 18.00 น. จากสื่อโทรทัศน์ นิตยสารหรือวารสาร หนังสือแนะนำแหล่งท่องเที่ยว และนิตรรศการต่าง ๆ ส่วนใหญ่เป็นข่าวสารในรูปแบบของการให้ความรู้ หรือสารคดีต่าง ๆ สำหรับการนำเสนอในรูปแบบของการโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์นั้น ส่วนใหญ่ได้รับจากสื่อวิทยุ หนังสือพิมพ์ แผ่นพับใบปลิว ป้ายโฆษณาหรือโปสเตอร์ เจ้าหน้าที่ของทางราชการ และพนักงานบริษัทนำเที่ยว สำหรับสื่ออินเตอร์เน็ต จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับข่าวสารในรูปแบบของความรู้หรือสารคดี และรูปแบบของโฆษณาประชาสัมพันธ์มีจำนวนใกล้เคียงกันมาก ประชาชนร้อยละ 90.0 ต้องการข่าวสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับข้อมูลด้านแหล่งท่องเที่ยว รองลงมาคือสถานที่พักผ่อน ข้อมูลการเดินทางตามลำดับ ร้อยละ 71.5 จะค้นข้อมูลก่อนเดินทางจากหนังสือแนะนำแหล่งท่องเที่ยว ประชาชนทุกคนสนใจแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารด้านการท่องเที่ยวของประชาชนจากสื่อต่าง ๆ ประชาชนเพศชายและเพศหญิงมีการเปิดรับข่าวสารด้านการท่องเที่ยวจากสื่อวิทยุ แผ่นพับ หรือใบปลิว และข่าวสารจากญาติพี่น้องหรือเพื่อนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยผู้หญิงจะมีการเปิดรับข้อมูลจากสื่อดังกล่าวมากกว่าผู้ชาย และพบว่าทั้งเพศชายและหญิงต่างเปิดรับข่าวสารด้านการท่องเที่ยวจากสื่อโทรทัศน์มากที่สุด ส่วนสื่อที่เปิดรับน้อยที่สุดคือสื่ออื่น ๆ เช่น วิทยุติดตามตัว (Pager) ตู้บริการเงินด่วน (ATM) หรือแผนที่ เป็นต้น ประชาชนที่มีช่วงอายุต่างกันจะมีการ

เปิดรับข่าวสารด้านการท่องเที่ยวจากสื่อทุกประเภทแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญคือ สื่อโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร หนังสือแนะนำแหล่งท่องเที่ยว แผ่นพับใบปลิว ป้ายโฆษณา อินเทอร์เน็ต ญาติพี่น้องหรือเพื่อน และจากเจ้าหน้าที่ของราชการนั้น กลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับส่วนใหญ่คือกลุ่มที่มีช่วงอายุ 15 – 25 ปี สำหรับสื่อวิทยุกระจายเสียงและพนักงานบริษัทนำเที่ยวนั้น กลุ่มที่มีการเปิดรับส่วนใหญ่คือกลุ่มที่มีอายุ 36 – 45 ปี สำหรับกลุ่มที่มีอายุตั้งแต่ 26 ปีขึ้นไป รับข่าวสารจากโทรทัศน์เป็นส่วนใหญ่ ผู้ที่ได้รับข่าวสารด้านการท่องเที่ยวจากวิทยุ โทรทัศน์ นิตยสารหรือวารสาร และเจ้าหน้าที่ของทางราชการส่วนใหญ่ คือกลุ่มกลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าจากสื่ออื่น ๆ คือกลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี สำหรับผู้ที่รับข้อมูลจากวิทยุกระจายเสียงมากที่สุดกลุ่มที่มีการศึกษาสูงกว่ามัธยมศึกษาแต่ต่ำกว่าปริญญาตรี และข้อมูลจากพนักงานบริษัทนำเที่ยวกลุ่มที่เปิดรับคือกลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันจะมีการเปิดรับข่าวสารด้านการท่องเที่ยวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ รวมทั้งรายได้ที่แตกต่างกัน มีการรับข่าวสารด้านการท่องเที่ยวจากสื่อต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ความแตกต่างของเนื้อหาของข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวที่ต้องการ จำแนกตามเพศ โดยผู้หญิงจะมีความต้องการข้อมูลมากกว่าผู้ชาย ช่วงอายุที่แตกต่างกันมีความต้องการข้อมูลด้านการท่องเที่ยวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ยกเว้นข้อมูลเกี่ยวกับร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึกเท่านั้นที่ไม่มีความแตกต่างกัน คือ ข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยว การเดินทาง สถานที่พักแรม และร้านอาหารส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 15 – 25 ปี ผู้ที่ต้องการข้อมูลเกี่ยวกับบริษัทนำเที่ยวคือผู้มีอายุ 36 – 45 ปี ทุกช่วงอายุส่วนใหญ่มีความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว ประชาชนที่มีระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีความต้องการข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ความแตกต่างของแหล่งข้อมูลด้านการท่องเที่ยวที่กลุ่มตัวอย่างค้นหาก่อนเดินทางท่องเที่ยวจำแนกตามเพศ มีการค้นหาข้อมูลจากหนังสือแนะนำแหล่งท่องเที่ยวและนิตยสารต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ช่วงอายุที่ต่างกันมีการค้นหาข้อมูลจากพนักงานบริษัทนำเที่ยวและจากแหล่งข้อมูลอื่นๆ ระดับการศึกษาที่ต่างกันมีการค้นหาข้อมูลจากสื่อต่างๆ ยกเว้นสื่ออื่น ๆ คือแผนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ อาชีพที่ต่างกัน มีการค้นหาข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ของทางราชการ และจากแหล่งข้อมูลอื่นไม่แตกต่างกัน ส่วนการค้นหาข้อมูลจากสื่อต่าง ๆ ที่เหลือนี้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ รายได้ที่แตกต่างกันจะมีการค้นหาข้อมูลจากสื่อต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ยกเว้นการค้นหาข้อมูลจากสื่ออื่น ๆ ซึ่งได้แก่ แผนที่ ความแตกต่างของประเภทของแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจจำแนกตามเพศ มีความสนใจแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ แหล่งท่องเที่ยวในเมืองและแหล่งจับจ่ายซื้อของไม่แตกต่างกัน ส่วนแหล่งท่องเที่ยวประเภทวิถีชีวิตคนในท้องถิ่น แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และสถานบันเทิงยามค่ำคืนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ช่วงอายุที่ต่างกันมีความสนใจแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์และแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรไม่แตกต่างกัน ส่วนแหล่งท่องเที่ยวประเภทอื่นนอกเหนือจากที่กล่าวมา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ที่แตกต่างกัน มีความสนใจ

แหล่งท่องเที่ยวประเภทต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ อิทธิพลของข่าวสารด้านการท่องเที่ยวต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ 80.5 ได้รับข่าวสารด้านการท่องเที่ยวแล้วมีความรู้สึกรอยากรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวที่มีอิทธิพลมากที่สุดคือสื่อโทรทัศน์ รองลงมาคือ ญาติพี่น้องหรือเพื่อน และหนังสือแนะนำแหล่งท่องเที่ยว ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเผยแพร่ข่าวสารด้านการท่องเที่ยวภายในประเทศของแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ในปัจจุบัน พบว่าประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าการเผยแพร่ข่าวสารในปัจจุบันยังไม่เพียงพอทั้งในแง่ปริมาณของข่าวสารและเนื้อหาของข่าวสาร และคิดว่าการเผยแพร่ข้อมูลบางครั้งเป็นพาณิพย์มากเกินไป และบางส่วนพบแต่ในเมืองเท่านั้น รูปแบบการนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) มีการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวผ่านทางสื่อต่าง ๆ มากมาย โดยมีการเผยแพร่หลายรูปแบบทั้งการให้ความรู้ สารคดี โฆษณา และประชาสัมพันธ์ การให้ข่าวสารต่าง ๆ รวมทั้งรูปแบบของความบันเทิงต่าง ๆ สำหรับเนื้อหาของข่าวสารที่เผยแพร่ นั้น ที่ว่าการอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ได้มีการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวผ่านทางสื่อวิทยุ และจัดนิทรรศการต่าง ๆ ในรูปการให้ความรู้ การโฆษณา และการประชาสัมพันธ์ ธุรกิจนำเที่ยวในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวผ่านสื่อสิ่งพิมพ์เป็นส่วนใหญ่

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา ควรมีการเผยแพร่ข่าวสารด้านการท่องเที่ยวผ่านทางสื่อโทรทัศน์เพื่อให้เข้าถึงประชาชนได้มากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรนำเสนอในรูปแบบของความบันเทิงที่สอดแทรกเนื้อหาด้านการท่องเที่ยว ควรให้ความสำคัญต่อสื่อหนังสือแนะนำแหล่งท่องเที่ยว เพราะเป็นสื่อที่ประชาชนส่วนใหญ่เลือกที่จะค้นหาข้อมูลด้านการท่องเที่ยวมากที่สุด เนื้อหาสาระด้านการท่องเที่ยวที่เผยแพร่ควรมีข้อมูลที่เพียงพอต่อการตัดสินใจ การนำเสนอข่าวสารด้านการท่องเที่ยวควรนำเสนอในช่วงเวลาที่เหมาะสมซึ่งก็คือช่วงเวลาที่มิใช่เปิดรับจำนวนมาก การเผยแพร่ข่าวสารด้านการท่องเที่ยวควรมีการร่วมมือกันทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงประชาชนทั่วไปก็ควรเข้ามามีส่วนร่วมในการเผยแพร่ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวในท้องถิ่นของตัวเองด้วย ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวจะต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรที่ทำงานอยู่ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและเต็มใจให้บริการ

LOCATION(S): CMU LIBRARY

สำนักงานสถิติจังหวัดเชียงใหม่. รายงานการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการศึกษา การกีฬา และการท่องเที่ยว พ.ศ. 2542 จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่ : สำนักงานสถิติจังหวัดเชียงใหม่, 2542.

การสำรวจครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นหรือทัศนคติของประชาชนต่อการศึกษา การกีฬา และการท่องเที่ยว สำหรับให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนหน่วยราชการส่วนท้องถิ่นมีข้อมูลสถิติที่จะนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนา และส่งเสริมงานด้านการศึกษา การกีฬาและการท่องเที่ยวในระดับจังหวัดกลุ่มรวมประชากรที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปทั่วประเทศ แผนการสุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นแบบ Stratified three stage - sampling โดยมีเขตการปกครองเป็นสตราตัม ชุมชมอาคาร (ในเขตเทศบาล) และหมู่บ้าน (ในเขตสุขาภิบาล หรือนอกเขตเทศบาล สุขาภิบาล) เป็นหน่วยงานตัวอย่างขั้นที่หนึ่ง ครั้วเรือนส่วนบุคคลเป็นหน่วยงานตัวอย่างขั้นที่สอง และสมาชิกในครั้วเรือน ส่วนบุคคลที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปเป็นหน่วยตัวอย่างที่สาม เขตปกครองเป็นสตราตัมมี 3 สตราตัม ตามลักษณะการปกครอง คือ ในเขตเทศบาล ในเขตสุขาภิบาล และนอกเขตเทศบาล - สุขาภิบาล การเลือกตัวอย่างขั้นที่หนึ่งจากแต่ละสตราตัมหรือแต่ละเขตปกครองได้ทำการเลือกชุมชนอาคาร / หมู่บ้านตัวอย่างอย่างอิสระต่อกัน โดยให้ความน่าจะเป็นในการเลือกเป็นปฏิภาคกับจำนวนครั้วเรือนของชุมชนอาคาร / หมู่บ้านนั้นๆ การเลือกตัวอย่างขั้นที่สองเป็นการเลือกครั้วเรือน ส่วนบุคคลตัวอย่างจากบัญชีรายชื่อครั้วเรือนด้วยการสุ่มแบบมีระบบ ขนาดตัวอย่างในแต่ละชุมชนอาคาร / หมู่บ้านตัวอย่างเป็น 20 ครั้วเรือนตัวอย่าง การเลือกตัวอย่างขั้นที่สาม ในแต่ละครั้วเรือนตัวอย่างได้ทำการเลือกสมาชิกในครั้วเรือนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปด้วยการสุ่มแบบมีระบบ ครั้วเรือนละ 1 คนเพื่อทำการสัมภาษณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติใช้วิธีส่งพนักงานเจนนับไปทำการสัมภาษณ์สมาชิกในครั้วเรือนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปทีละคนเป็นตัวอย่างครั้วเรือนละ 1 คน โดยให้กระจายตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ คาบการปฏิบัติงาน เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 20 พฤศจิกายน - 20 ธันวาคม 2542

ผลการสำรวจพบว่าแผนการที่จังหวัดจะจัดเก็บเงินค่าเข้าเที่ยวชมสถานที่ท่องเที่ยวบางแห่ง เมื่อนำเงินมาพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดนั้น มีประชาชนประมาณร้อยละ 66.9 เห็นด้วย และแหล่งท่องเที่ยวที่เห็นควรให้มีการเก็บเงินค่าเข้าชม 3 อันดับแรก ได้แก่ น้ำตกในชุมชนพระธาตุคอกสุเทพ สวนสัตว์เชียงใหม่ สำหรับผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับการเก็บเงินค่าเข้าชมมีร้อยละ 33.1 ซึ่งให้เหตุผลว่า บางสถานที่มีการเก็บเงินค่าเข้าชมแพงเกินไป และเงินที่เก็บไปก็ไม่ได้นำไปพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวเท่าที่ควร เป็นต้น

ผลสำรวจการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว พบว่า ประชาชนประมาณร้อยละ 92.9 คิดว่างบประมาณสำหรับใช้ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัด ซึ่งนอกจากได้รับจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยแล้ว ควรได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากเงินอุดหนุนของหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น และมีผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับเรื่องดังกล่าวนี้ร้อยละ 1.1 ซึ่งได้ให้เหตุผลว่าเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณ ควรจะเอาเงินไปพัฒนาด้านอื่นจะดีกว่า และปัจจุบันก็มีบางสถานที่เก็บเงินค่าเข้าชม และค่าบำรุงเพื่อนำไปพัฒนาด้านนี้อยู่แล้ว เป็นต้น แต่ทั้งนี้ผู้ที่ไม่ให้ความเห็นอยู่ร้อยละ 6.0

ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี พระธาตุคอกยสุเทพ ประชาชนที่เห็นว่ามีสภาพดีมีร้อยละ 73.4 ที่เห็นว่าควรปรับปรุงมีร้อยละ 13.9 ซึ่งควรปรับปรุงเกี่ยวกับความปลอดภัยของกระเช้าไฟฟ้า และความเป็นระเบียบของร้านค้า รวมทั้งภูมิทัศน์ เป็นต้น และประชาชนที่เห็นว่ามีสภาพดีมากมีเพียงร้อยละ 12.7 คอยอินทนนท์ที่ประชาชนประมาณร้อยละ 76.8 เห็นว่ามีสภาพที่ดี ที่เห็นว่าควรปรับปรุงมีร้อยละ 8.8 ซึ่งควรปรับปรุงเกี่ยวกับค่าเข้าชมแพงเกินไป และควรปรับปรุงที่พักริมทาง เป็นต้น และประชาชนที่เห็นว่ามีสภาพดีมากมีเพียงร้อยละ 14.4 น้ำตกแม่กลาง ประชาชนส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 55.8 เห็นว่ามีสภาพที่ดี ควรปรับปรุงมีร้อยละ 42.5 เห็นว่าควรปรับปรุงในด้านอาหารราคาแพงและความเป็นระเบียบ เป็นต้น และผู้ที่เห็นว่ามีสภาพดีมากมีร้อยละ 17 น้ำตกแม่สา ประชาชนส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 51.3 เห็นว่ามีสภาพที่ดี ควรปรับปรุงมีร้อยละ 46.3 เห็นว่าควรปรับปรุงในด้านอาหารราคาแพงเกินไป และความสะอาดของห้องน้ำ เป็นต้น และผู้ที่เห็นว่ามีสภาพดีมากมีร้อยละ 2.4 สวนสัตว์เชียงใหม่ ประชาชนส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 73.8 เห็นว่ามีสภาพที่ดี ควรปรับปรุงมีร้อยละ 17.3 เห็นว่าควรปรับปรุงในด้านค่าผ่านประตูราคาแพง และความสะอาดของห้องน้ำ เป็นต้น และผู้ที่เห็นว่ามีสภาพดีมากมีร้อยละ 8.9 น้ำตกในชุมชน ประชาชนส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 37.7 เห็นว่ามีสภาพที่ดี ควรปรับปรุงมีร้อยละ 60.3 เห็นว่าควรปรับปรุงในด้านการประชาสัมพันธ์ให้คนรู้จัก และปรับปรุงขยายพื้นที่เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว เป็นต้น และผู้ที่เห็นว่ามีสภาพดีมากมีร้อยละ 20 น้ำพุร้อน ประชาชนส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 73.4 เห็นว่ามีสภาพที่ดี ควรปรับปรุงมีร้อยละ 23.5 เห็นว่าควรปรับปรุงในด้านที่พักริมทางควรเพิ่มให้มาก ควรมีการประชาสัมพันธ์เพราะนักท่องเที่ยวมาเที่ยวบ่อย เป็นต้น และผู้ที่เห็นว่ามีสภาพดีมากมีร้อยละ 3.1 น้ำตกแม่ยะ ประชาชนส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 64.7 เห็นว่ามีสภาพที่ดี ควรปรับปรุงมีร้อยละ 30.4 เห็นว่าควรปรับปรุงในด้านความสะอาด และถนนที่เข้าไปน้ำตก รวมทั้งการคมนาคม เป็นต้น และผู้ที่เห็นว่ามีสภาพดีมากมีร้อยละ 4.9 คอยอ่างขาง ประชาชนส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 68.0 เห็นว่ามีสภาพที่ดี ควรปรับปรุงมีร้อยละ 21.0 เห็นว่าควรปรับปรุงในด้านสถานที่พักผ่อนน้อย และอาหารราคาแพง เป็นต้น และผู้ที่เห็นว่ามีสภาพดีมากมีร้อยละ 11.0 รีสอร์ทต่าง ๆ ของเอกชน ประชาชนส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 79.0 เห็นว่ามีสภาพที่ดี ควรปรับปรุงมีร้อยละ 13.5 เห็นว่าควรปรับปรุงในด้านความเป็นธรรมชาติ ค่าเข้าชมราคาแพงไป เป็นต้น และผู้ที่เห็นว่ามีสภาพดีมากมีร้อยละ 7.5

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

สำนักงานสถิติจังหวัดมหาสารคาม. รายงานการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการศึกษา การกีฬา และการท่องเที่ยว พ.ศ. 2542 จังหวัดมหาสารคาม. มหาสารคาม : สำนักงานสถิติจังหวัดมหาสารคาม, 2542.

การสำรวจครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นหรือทัศนคติของประชาชนต่อการศึกษา การกีฬา และการท่องเที่ยว สำหรับให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ตลอดจนหน่วยราชการส่วนท้องถิ่นมีข้อมูลสถิติที่จะนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนา และส่งเสริมงานด้านการศึกษา การกีฬา และการท่องเที่ยวในระดับจังหวัด

กลุ่มรวมประชากรที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปทั่วประเทศ แผนการสุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นแบบ Stratified three – stage sampling โดยมีการปกครองเป็นสตราตัม ชุมชมอาคาร (ในเขตเทศบาล) และหมู่บ้าน (ในเขตสุขาภิบาล หรือนอกเขตเทศบาล – สุขาภิบาล) เป็นหน่วยตัวอย่างขั้นที่หนึ่ง ครั้วเรือนส่วนบุคคลเป็นหน่วยตัวอย่างขั้นที่ 2 และสมาชิกในครั้วเรือนส่วนบุคคลที่อายุ 18 ปีขึ้นไป เป็นหน่วยตัวอย่างขั้นที่สาม การจัดสตราตัม เขตการปกครองเป็นสตราตัม ซึ่งมี 3 สตราตัมตาม ลักษณะการปกครอง คือ ในเขตเทศบาล ในเขตสุขาภิบาล และนอกเขตเทศบาล – สุขาภิบาล การเลือกตัวอย่างขั้นที่หนึ่งจากแต่ละสตราตัม หรือแต่ละเขตการปกครองได้ทำการเลือกชุมชมอาคาร / หมู่บ้านตัวอย่างอย่างอิสระต่อกัน โดยให้ความน่าจะเป็นในการเลือกเป็นปฏิภาคกับจำนวนครั้วเรือนของชุมชมอาคาร / หมู่บ้านนั้นๆ การเลือกตัวอย่างขั้นที่สอง เป็นการเลือกครั้วเรือนส่วนบุคคลตัวอย่างจากบัญชีรายชื่อครั้วเรือนในแต่ละชุมชมอาคาร / หมู่บ้านตัวอย่าง ด้วยวิธีการสุ่มแบบมีระบบ ขนาดตัวอย่างในแต่ละชุมชมอาคาร / หมู่บ้าน ตัวอย่างเป็น 20 ครั้วเรือนตัวอย่าง การเลือกตัวอย่างขั้นที่สาม ในแต่ละครั้วเรือนตัวอย่างได้ทำการเลือกสมาชิกในครั้วเรือนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปด้วยวิธีการสุ่มแบบมีระบบ ครั้วเรือนละ 1 คนเพื่อทำการสัมภาษณ์

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติใช้วิธีส่งพนักงานงานลงพื้นที่ทำการสัมภาษณ์สมาชิกในครั้วเรือนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปที่ได้ถูกเป็นตัวอย่างครั้วเรือนละ 1 คน โดยให้กระจายตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ ตามการปฏิบัติงานเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 20 พฤศจิกายน – 20 ธันวาคม 2542 การเสนอผลการสำรวจในระดับจังหวัด ภาค และประเทศในรูปอัตราร้อยละ

ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนจังหวัดมหาสารคามเกี่ยวกับการศึกษา การกีฬา และการท่องเที่ยว พ.ศ. 2542 สรุปได้ดังนี้คือ ข้อมูลส่วนบุคคลประชาชนจังหวัดมหาสารคามที่เป็นตัวอย่างมีอัตราเท่า ๆ กัน ประมาณร้อยละ 50.0 เป็นชาย และร้อยละ 50.0 เป็นหญิง เมื่อพิจารณาอายุของประชาชนพบว่ามีกลุ่มอายุ 18 – 29 ปีร้อยละ 26.6 รองลงมาเป็นผู้มีอายุระหว่าง 50 ปีขึ้นไปมีร้อยละ 25.2 ผู้มีอายุระหว่าง 30 – 39 ปี และ 40 – 49 ปีมีร้อยละ 24.8 และ 23.4

ตามลำดับ ระดับการศึกษา พบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 60.6 เป็นผู้มีการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมาเป็นผู้ที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกันคือร้อยละ 13.1 และ 11.6 ตามลำดับ นอกนั้นเป็นผู้มีการศึกษาระดับอุดมศึกษา (ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี) ร้อยละ 8.1 ระดับอาชีวศึกษาร้อยละ 4.4 และผู้ที่ไม่เคยเข้ารับการศึกษาร้อยละ 2.2 ส่วนอาชีพของประชาชนนั้นพบว่าส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมประมาณร้อยละ 55.1 รองลงมาคือประกอบธุรกิจ / อาชีพส่วนตัวร้อยละ 9.3 แม่บ้าน / ไม่ได้ประกอบอาชีพร้อยละ 9.2 ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจร้อยละ 8.2 นักเรียน / นักศึกษาร้อยละ 7.6 รับจ้าง / กรรมกรร้อยละ 6.0 ลูกจ้างเอกชน / พนักงานรัฐวิสาหกิจร้อยละ 3.4 และอีกร้อยละ 1.2 เป็นผู้ประกอบอาชีพอื่น ๆ

ความคิดเห็นด้านการศึกษาเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ ปรากฏว่าประชาชนที่ทราบ / ไม่ทราบเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีสัดส่วนไม่แตกต่างกันมากนักคือ ผู้ที่ทราบ พ.ร.บ. การศึกษานับนี้มีร้อยละ 53.3 และผู้ที่ไม่ทราบร้อยละ 46.7 และเมื่อสอบถามประชาชนที่ทราบ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติถึงความพร้อมที่จะให้บุตร / หลานได้เรียนจนจบตามที่ พ.ร.บ. กำหนดมีเพียงร้อยละ 3.1 ตอบว่าไม่พร้อม เพราะไม่มีทุนการศึกษา / มีปัญหาด้านเศรษฐกิจ ไม่ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติมากนัก ใช้เวลาในการเรียนนานเกินไปหรือเสียเวลาในการออกไปประกอบอาชีพ เป็นต้น สำหรับความคิดเห็นของประชาชนที่ทราบ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติเกี่ยวกับการกำหนดให้ครูต้องมีใบประกอบอาชีพครูตามพระราชบัญญัติการศึกษานั้นพบว่ามีความเห็นด้วยถึงร้อยละ 88.7 ผู้ที่ไม่เห็นด้วยมีร้อยละ 2.1 ซึ่งได้ให้เหตุผลว่ายุ่งยากหลายขั้นตอน เสียเวลาในการประเมิน / การสอบหลายครั้ง ใบประกอบอาชีพครูไม่สามารถยืนยันได้ว่าครูมีประสิทธิภาพเสมอไป และถ้าสอบไม่ได้ก็จะทำให้ตกงาน เป็นต้น

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาในจังหวัด พบว่า ประชาชนร้อยละ 51.0 เห็นว่าสถานศึกษาในระดับปริญญาตรีในจังหวัดมหาสารคามมีเพียงพอ ร้อยละ 38.2 เห็นว่าไม่เพียงพอและมีผู้ไม่แสดงความคิดเห็นร้อยละ 10.8 สำหรับความเห็นเกี่ยวกับงบประมาณที่จะใช้ในการจัดตั้งสถานศึกษาระดับปริญญาตรีนั้น ส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 90.9 ให้ความเห็นว่านอกจากงบประมาณปกติของราชการแล้ว ควรจะได้รับการสนับสนุนจากหน่วยราชการส่วนท้องถิ่นด้วย ผู้ที่เห็นว่าไม่ควรได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการท้องถิ่นมีเพียงร้อยละ 1.7 ซึ่งให้เหตุผลว่างบประมาณของหน่วยราชการส่วนท้องถิ่นมีน้อย ควรใช้งบประมาณไปพัฒนาท้องถิ่นในด้านอื่น ๆ ที่จำเป็นมากกว่า เป็นต้น และประชาชนอีกร้อยละ 7.4 ไม่แสดงความคิดเห็น

ความคิดเห็นด้านการกีฬา การส่งเสริมกีฬาให้เด็ก / เยาวชน พบว่าประชาชนประมาณร้อยละ 52.1 คิดว่าเด็ก / เยาวชนในชุมชนที่อาศัยมีปัญหาการติดยาเสพติด โดยได้ให้แนวทางการแก้ไขการติดยาเสพติดในหมู่เด็ก / เยาวชนว่าควรแนะนำให้หันมาเล่นกีฬา แนะนำอาชีพเสริม / ส่งเสริมอาชีพ / จัดหางานให้ทำ และให้ความรู้เรื่องยาเสพติดหรือณรงค์ต่อต้านยาเสพติด

เป็นต้น อย่างไรก็ตามก็มีผู้ตอบว่าไม่มีปัญหาในเรื่องดังกล่าวประมาณร้อยละ 47.9 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการที่จะให้สถานศึกษา / โรงเรียนจัดกิจกรรมด้านกีฬาหลังเลิกเรียน พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วยถึงร้อยละ 99.0 ไม่เห็นด้วยเพียงร้อยละ 1.0 ซึ่งให้เหตุผลว่าต้องการใช้เวลามาช่วยงานบ้านกับครอบครัว ต้องการหารายได้พิเศษ ปัญหาความไม่ปลอดภัยในการเดินทางกลับบ้าน เป็นต้น จำนวนผู้เห็นด้วยกับการจัดกิจกรรมดังกล่าว ประมาณร้อยละ 56.8 เห็นว่าจะมีส่วนช่วยป้องกันและลดปัญหาเสพติดได้มาก ร้อยละ 40.3 เห็นว่าช่วยป้องกันและลดปัญหาการติดยาเสพติดได้ปานกลาง สำหรับผู้ที่เห็นว่าป้องกัน / ลดปัญหาได้เล็กน้อยและป้องกัน / แก้ไขไม่ได้เลยมีร้อยละ 2.3 และ 0.6 ตามลำดับ เหตุผลเพราะถือว่าเป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ กระบวนการปราบปรามยาเสพติดยังไม่ได้ผล ยังมีสถานบริการอบายมุขอยู่เป็นจำนวนมาก เป็นต้น สำหรับจำนวนวันที่ควรจัดกิจกรรมหลังเลิกเรียน ประชาชนร้อยละ 69.4 ของผู้เห็นด้วยเห็นว่าควรจัดทุกวันวันละประมาณ 2 ชั่วโมงหลังจากเลิกเรียน ส่วนผู้ที่เห็นว่าควรจัดกิจกรรมเพียงบางวันมีประมาณร้อยละ 30.6 ซึ่งเห็นว่าควรจัดโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละ 3 วันและวันละ 2 ชั่วโมง และพบว่ากีฬาที่ควรจัดการที่สุด 5 อันดับแรกคือ ฟุตบอล ตะกร้อ วอลเลย์บอล บาสเก็ตบอล และกรีฑา โดยประชาชนประมาณร้อยละ 65.4 เห็นว่าทั้งภาครัฐและเอกชนควรเป็นผู้สนับสนุน จัดหาอุปกรณ์กีฬาให้ ประมาณร้อยละ 31.1 เห็นว่าควรได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐบาล และอีกประมาณร้อยละ 3.1 เห็นว่าควรได้รับการสนับสนุนจากภาคเอกชน เมื่อสอบถามผู้ที่เห็นด้วยกับการจัดกิจกรรมถึงการสนับสนุนอุปกรณ์กีฬาบางส่วนในการจัดกิจกรรมนี้ ในฐานะผู้ปกครองเด็ก / เยาวชนพบว่า ส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 97.4 มีความยินดีให้ความร่วมมือในการสนับสนุน ไม่สนับสนุนมีร้อยละ 2.6 เนื่องจากมีรายได้น้อย ควรเป็นงบประมาณของรัฐอย่างเดียวเพราะเสียภาษีให้รัฐอยู่แล้ว เป็นต้น

การส่งเสริมกีฬาแก่ประชาชนโดยกรมพลศึกษา การกีฬาแห่งประเทศไทย ได้จัดหาอุปกรณ์กีฬาและแจกจ่ายให้แก่ละหมู่บ้าน พบว่าประชาชนร้อยละ 9.1 เห็นว่าการดำเนินการดังกล่าวช่วยส่งเสริมกีฬาของประชาชนในชุมชนให้ดีขึ้น ร้อยละ 4.3 เห็นว่ากีฬาของประชาชนยังคงเหมือนเดิม และผู้ไม่แสดงความเห็นร้อยละ 4.6 พบว่าประชาชนประมาณร้อยละ 53.0 เห็นว่าสนามกีฬาในจังหวัดมีเพียงพอ ร้อยละ 35.1 ตอบว่าไม่เพียงพอ และอยากให้สร้างสนามกีฬาในจังหวัดเพิ่มขึ้นอีกมากที่สุด 3 อันดับแรกได้แก่ ฟุตบอล บาสเก็ตบอล ตะกร้อ และผู้ไม่แสดงความเห็นร้อยละ 11.9 สำหรับแหล่งเงินทุนในการสร้างสนามกีฬา ประชาชนร้อยละ 95.3 เห็นว่าควรได้รับงบประมาณจากหน่วยราชการท้องถิ่นด้วย เมื่อพิจารณาถึงแนวทางส่งเสริมการกีฬาแก่ประชาชนโดยการจ้างบัณฑิตอาสา (พลอาสา) ไปสอนในตำบลต่าง ๆ นั้น พบว่าประชาชนส่วนใหญ่หรือร้อยละ 88.8 เห็นด้วยกับแนวทางดังกล่าว ส่วนแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนกีฬาของสมาคมกีฬาจังหวัดในปัจจุบันนี้ พบว่า ประชาชนประมาณร้อยละ 83.9 เห็นด้วยกับแนวทางดังกล่าว และประชาชนร้อยละ 80.0 มีความต้องการให้มีการส่งเสริม / สนับสนุนกีฬาพื้นบ้าน 5 อันดับแรกคือ วิ่งกระสอบ ชักเย่อ วิ่งเปี้ยว วิ่งไล่จับ เดินขาโลกเถก และวิ่งสามขา การเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขัน

กีฬาระดับชาติ ร้อยละ 94.4 เห็นด้วยกับการที่ประเทศไทยจะจัดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกในปี พ.ศ. 2548

ความคิดเห็นด้านการท่องเที่ยว การพัฒนา / ส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดมหาสารคาม ผลสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวในวันหยุดสุดสัปดาห์ โดยจัดแหล่งท่องเที่ยวเป็นกลุ่ม ๆ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เที่ยวภายในจังหวัดมหาสารคาม พบว่ามีผู้เห็นด้วยประมาณร้อยละ 87.0 และผู้ไม่เห็นด้วยร้อยละ 13.0 ให้เหตุผลว่าไม่มีเวลา สถานที่ท่องเที่ยวมีไม่มาก เศรษฐกิจไม่ดีทำให้สิ้นเปลืองเงิน เป็นต้น ความเห็นของประชาชนเกี่ยวกับจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่มาเที่ยวในจังหวัดมหาสารคาม พบว่าประชาชนที่เห็นว่านักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นมีร้อยละ 28.1 เท่าเดิมร้อยละ 13.2 และน้อยลงร้อยละ 16.0 ผู้ไม่แสดงความคิดเห็นร้อยละ 42.7 สิ่งที่ช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวในจังหวัดมหาสารคามมากขึ้น 3 อันดับแรกคือ วัฒนธรรมประเพณี สินค้าพื้นเมือง แหล่งท่องเที่ยว จากการสำรวจพบว่าสถานที่ท่องเที่ยวที่ไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร และประชาชนต้องการให้เป็นที่ยอดนิยมของจังหวัดคือ พระธาตุนาดูน วนอุทยานโกสัมพี แก่งเลิงจาน / พืชพันธุ์สัตว์น้ำจืด ป่าดูลำพัน / สวนป่าจุฬาภรณ์ วนอุทยานแห่งชาติชีหลง วัดมัจฉาบ้านโงกุดหวาย นอกจากนี้ประชาชนยังให้ความเห็นเกี่ยวกับวิธีการพัฒนา / ปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดดังนี้ ปรับปรุงเส้นทางคมนาคม ความสะอาดของสถานที่ ซ่อมแซมปรับปรุงสถานที่ จัดทำสถานที่พักผ่อน ขยายสถานที่ให้กว้างขวาง และปลูกต้นไม้ให้สวยงาม เป็นต้น ประชาชนประมาณร้อยละ 50.0 เห็นด้วยกับแผนการที่จะจัดเก็บเงินค่าเข้าเที่ยวชมสถานที่ท่องเที่ยวบางแห่งเพื่อนำเงินมาพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดนั้น และแหล่งท่องเที่ยวที่เห็นควรจะให้มีการเก็บเงินค่าเที่ยวชม 3 อันดับแรกได้แก่ พระธาตุนาดูน / บ้านโบราณ วนอุทยานโกสัมพี / บึงบอน แก่งเลิงจาน / พืชพันธุ์สัตว์น้ำจืด ผู้ที่ไม่เห็นด้วยมีร้อยละ 50.0 เพราะจะทำให้นักท่องเที่ยวน้อยลง สถานที่ท่องเที่ยวต้องปรับปรุง ยังไม่เป็นที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว และควรใช้วิธีบริจาคแทนการเก็บเงิน เป็นต้น

การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ประชาชนร้อยละ 94.6 คิดว่างบประมาณสำหรับใช้พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวควรจะได้รับ การสนับสนุนงบประมาณจากเงินอุดหนุนของหน่วยงานราชการท้องถิ่น ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสรุปได้ดังนี้ พระธาตุนาดูน / บ้านโบราณ ประชาชนเห็นว่ามีสภาพดีมีร้อยละ 71.4 ควรปรับปรุงร้อยละ 16.8 ควรปรับปรุงด้านความสะอาดของสถานที่ ปลูกต้นไม้ให้สวยงาม ซ่อมแซมปรับปรุงสถานที่ให้สวยงาม เป็นต้น ประชาชนที่เห็นว่าสภาพดีมากมีร้อยละ 11.8 วนอุทยานโกสัมพี / บึงบอน ประชาชนร้อยละ 58.4 เห็นว่ามีสภาพดีที่ควรปรับปรุงร้อยละ 33.3 และประชาชนที่เห็นว่าสภาพดีมากมีเพียงร้อยละ 8.3 แก่งเลิงจาน / พืชพันธุ์สัตว์น้ำจืด ประชาชนร้อยละ 45.2 เห็นว่ามีสภาพดี ควรปรับปรุงร้อยละ 51.9 เห็นว่าสภาพดีมากเพียงร้อยละ 2.9 ป่าดูลำพัน / สวนป่าจุฬาภรณ์ ประชาชนร้อยละ 58.0 เห็นว่ามีสภาพดีร้อยละ 36.3 เห็นว่าควรปรับปรุง เห็นว่าสภาพดีมากร้อยละ 5.7 วนอุทยานชีหลง ประชาชนร้อยละ

50.3 เห็นว่าควรปรับปรุงร้อยละ 49.4 เห็นว่ามีสภาพดี เห็นว่าสภาพดีมากร้อยละ 0.3 ว่างมัจฉาบ้าน
โง่งกุดหวาย เห็นว่ามีสภาพดีร้อยละ 78.1 ควรปรับปรุงร้อยละ 12.3 สภาพดีมากร้อยละ 9.6 ปรางค์
หมู่บ้านเขวา ร้อยละ 30.3 เห็นว่ามีสภาพดี เห็นว่าควรปรับปรุงมีร้อยละ 59.7 สภาพดีมากร้อยละ 10.0

LOCATION(S): CMU LIBRARY

ทักษิณา คุณารักษ์. ปัจจัยในการเลือกแหล่งท่องเที่ยวและที่พักของเยาวชนไทย กรณีศึกษา : นักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่ : สาขาวิชาการท่องเที่ยว คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2543.

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการเลือกแหล่งท่องเที่ยวและที่พักของเยาวชนไทย โดยการศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดตัวแปรอิสระประกอบไปด้วยเพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษา กลุ่มสาขาที่กำลังศึกษา และลักษณะของบุคลิกภาพ และกำหนดให้ตัวแปรตามประกอบไปด้วยการเคย – ไม่เคยเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทย ความถี่ของการเดินทาง การเลือกเพื่อนเดินทาง ความสำคัญของราคาสื่อกลางการเดินทาง ลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวและที่พักที่เป็นที่ต้องการที่สุด ตลอดจนความสำคัญของระยะทางจากบ้านไปยังแหล่งท่องเที่ยวและที่พัก ความสำคัญของจำนวนวันในการเดินทางท่องเที่ยวและพักผ่อน สื่อที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยวและที่พัก แรมที่เป็นที่ต้องการในอนาคต การวิจัยนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาระดับปริญญาตรีจากคณะต่างๆ ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผลการศึกษาพบว่าเยาวชนไทยที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่จะมีความเห็นคล้าย ๆ กันทั้งเพศชายและหญิง โดยชั้นปีที่ 3 และ 4 หรือสูงกว่าจะเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศมากที่สุด และไม่มีความแตกต่างกันมากนักในเรื่องของการตอบแบบสอบถาม ทั้งนี้กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์จะเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนมากที่สุดเช่นเดียวกับกลุ่มที่มีบุคลิกภาพร่าเริง กระตือรือร้น โดยทั้งหมดจะเลือกแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติและที่พักประเภทรีสอร์ต กลุ่มเยาวชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเลือกเดินทางไปกับพ่อแม่พี่น้องในการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศมากที่สุด และอาศัยสื่อเพื่อเลือกแหล่งท่องเที่ยวและที่พักจากคำบอกเล่าของเพื่อนและญาติ ขณะเดียวกันภาพพจน์ชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยวและที่พักจะเป็นสิ่งซึ่งกลุ่มตัวอย่างใช้เป็นปัจจัยสำคัญในการเลือกแหล่งท่องเที่ยวและที่พัก และหากเลือกเดินทางกันเองได้ก็จะเลือกวิธีการจัดการกันเองในหมู่ผู้เดินทาง และถ้าต้องการใช้บริการแพคเกจทัวร์ก็จะเลือกใช้จากบริษัทที่สามารถจัดการการเดินทางได้สอดคล้องกับความต้องการมากที่สุด ส่วนบริษัทนำเที่ยวที่จะมีลูกค้ามาใช้บริการซ้ำนั้น จะต้องสร้างความจงรักภักดีให้เกิดขึ้นกับลูกค้าก่อน ซึ่งหนึ่งในหลายวิธีนั้นก็คือ การสร้างรายการนำเที่ยวให้สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้า นอกจากนี้งานวิจัยครั้งนี้ยังเป็นการยืนยันการศึกษาของ WTO (1995) ซึ่งพยากรณ์ว่า หลังจาก ค.ศ. 2000 ไปแล้ว แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติและที่พักประเภทรีสอร์ตจะได้รับความนิยมมาก

อนึ่งจะพบว่ากลุ่มตัวอย่างไม่เห็นความสำคัญของระยะทางจากบ้านไปยังแหล่งท่องเที่ยวและที่พักว่าจะนำมาเป็นปัจจัยตัดสินใจการเดินทาง สำหรับราคาของสื่อกลางการเดินทางนั้นกลุ่มเยาวชนเห็นว่าไม่ใช่ปัจจัยสำคัญ จากการวิจัยนี้พบว่าเพศชายและหญิงไม่มีความแตกต่างกันมาก

นักในการตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยวและการหาข้อมูลในการท่องเที่ยว สำหรับบุคลิกภาพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพเฉยๆ ชอบอยู่กับบ้านมากกว่าจะออกไปข้างนอก กับกลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพร่าเริง กระตือรือร้น จะไม่มีความแตกต่างกันในการเลือกแหล่งท่องเที่ยวและที่พัก

ข้อเสนอแนะ ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวควรจะยึดหลักปฏิบัติในการส่งเสริมการขายด้วยการมุ่งเน้นวิธีการพูดแบบปากต่อปาก หรือวิธีการส่งเสริมการขายโดยอาศัยหลักผู้นำทางความคิด การโฆษณาผ่านทางผู้ปกครอง พ่อแม่ จะมีแนวโน้มว่าจะเป็นกลุ่มตลาดที่มีส่วนในการตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยวและที่พักให้แก่กลุ่มเยาวชนกลุ่มนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวโน้มของการซื้อการท่องเที่ยวจะเป็นการซื้อของพ่อแม่มากกว่าจะเป็นของเยาวชนเอง เนื่องจากไม่มีงาน ไม่มีรายได้ การณรงค์ให้นุรักษ์สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติมีผลต่อการเลือกแหล่งท่องเที่ยวและที่พักแรมได้ อย่างดี และนักท่องเที่ยวจะเลือกใช้บริการของที่พักระยะทรีสอร์ท โฮเต็ลมากขึ้น ซึ่งอยู่ใกล้แหล่งท่องเที่ยว แต่มีความสะดวกสบายและเป็นกันเอง ในราคาที่ไมแพงนัก และง่ายต่อการจองเข้าพัก ทั้งนี้รีสอร์ทโฮเต็ลก็มักจะอยู่ในบริเวณชายหาด ภูเขา หรือชานเมือง ที่จะเอื้อประโยชน์ต่อผู้เข้าพักที่รักธรรมชาติได้มากที่สุด เยาวชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างหากเลือกได้ก็จะเลือกจัดการการเดินทางกันเอง ระหว่างผู้ที่เดินทางด้วยกัน และเมื่อต้องใช้บริการแพคเกจทัวร์ก็จะใช้บริการจากบริษัทที่สามารถจัดการได้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เดินทางมากที่สุด ซึ่งจะเป็นการบอกแนวโน้มของนักการตลาดธุรกิจการท่องเที่ยวในอนาคตว่า ในการแบ่งส่วนตลาดของกลุ่มเยาวชนนั้นจะต้องคำนึงถึงลักษณะของการท่องเที่ยวที่ไม่ตายตัว ดังเช่นตารางนำเที่ยวของบริษัทนำเที่ยวทั่วๆ ไป และที่สำคัญก็คือเยาวชนมักจะต้องการความแปลกใหม่ที่ตอบสนองความต้องการของเขาได้ดีที่สุด

ข้อเสนอแนะประการสุดท้ายคือ กลุ่มเยาวชนวันนี้ย่อมจะเป็นผู้ใหญ่ในวันข้างหน้า ที่ก้าวเข้าสู่ตลาดแรงงานและมีรายได้เป็นของตนเอง ธุรกิจการท่องเที่ยวที่ในวันนี้สามารถจัดการการเดินทางท่องเที่ยวและที่พักแรมได้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มนี้ได้ดี ก็จะทำให้เกิดความจงรักภักดีต่อธุรกิจและจะเป็นลูกค้าที่ดีอย่างต่อเนื่องในอนาคต ธุรกิจการท่องเที่ยวจึงจำเป็นต้องศึกษาลักษณะนักท่องเที่ยวของกลุ่มเยาวชนและติดตามต่อเนื่องต่อการเปลี่ยนแปลงแนวโน้มของความชอบไม่ชอบของพวกเขา เพื่อจะได้ปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การวางแผนการตลาด และยุทธวิธีได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้จะพบว่าธุรกิจโรงแรมขนาดเล็กหรือพาร์ทเมนต์ที่บริการด้วยตนเองจะเป็นที่นิยมมาก และเยาวชนกลุ่มตัวอย่างจะมุ่งมั่นในเรื่องของความปลอดภัยของแหล่งท่องเที่ยวและที่พักแรมเป็นหลัก รองลงมาเป็นเรื่องยานพาหนะและความปลอดภัยขณะท่องเที่ยวและพักแรม

LOCATION(S): CMU LIBRARY

ปิยาภรณ์ วงษ์วานิช. การพัฒนาการท่องเที่ยวภาคใต้บริเวณชายฝั่งทะเลอันดามัน จังหวัดภูเก็ต
 พังงาและกระบี่ : กรณีศึกษาโครงสร้างการบริหาร. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาค
 วิชาการรัฐประศาสนศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อหาโครงสร้างการบริหารที่เหมาะสมกับการ
 พัฒนาการท่องเที่ยวบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามันจังหวัดภูเก็ต พังงาและกระบี่ โดยจะทำการ
 ศึกษาในพื้นที่อำเภอเมืองและอำเภอเกาะภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต อำเภอเมือง จังหวัดพังงา และอำเภอเมือง
 จังหวัดกระบี่ และทำการจัดเก็บข้อมูลในช่วงวันที่ 20 ธ.ค. 2541 – 20 ม.ค. 2542 ซึ่งวิธีการที่ใช้ใน
 การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ การวิจัยเชิงคุณภาพโดยจะทำการศึกษาทบทวนจากเอกสาร และการสัมภาษณ์
 แบบเจาะลึกในกลุ่มเป้าหมายข้าราชการทั้งในส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น ได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัด /
 รองผู้ว่าราชการจังหวัดของทั้ง 3 จังหวัด หัวหน้าสำนักงานจังหวัด / หัวหน้าฝ่ายที่รับผิดชอบงานด้าน
 การท่องเที่ยว นายกเทศมนตรี / ผู้แทนของทั้ง 3 จังหวัด และผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล / ผู้
 แทนในพื้นที่เป้าหมาย นอกจากนี้ยังได้มีการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายภาคเอกชน ได้แก่ นายกสมาคม
 ธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต นายกสมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดพังงา และนายกสมาคม
 ธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดกระบี่ รวมทั้งประชาชนทั่วไปทั้ง 3 จังหวัดในพื้นที่องค์การบริหารส่วน
 ตำบล กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งสิ้น 25 ราย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้คือ ปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวใน
 ปัจจุบัน กลุ่มเป้าหมายมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่าการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวประสบ
 ปัญหาอุปสรรคหลายประการ ได้แก่ ไม่มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจให้แก่จังหวัด โครงสร้าง
 ขององค์กรที่เกี่ยวข้องมีขนาดใหญ่ทำให้การควบคุมดูแลไม่ถึง มีหลายองค์กรที่รับผิดชอบด้านการ
 ท่องเที่ยวทำให้มีลักษณะต่างหน่วยต่างทำภายใต้หน้าที่ภารกิจของตนทำให้เกิดการพัฒนาเป็นราย
 สาขามากกว่าการพัฒนาที่คำนึงถึงภาพรวมที่มีทิศทางการพัฒนาที่ชัดเจนสอดคล้องซึ่งกันและกัน
 รวมทั้งผู้กำกับดูแลยึดติดกับกฎระเบียบ นอกจากนี้ยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้าน
 นี้ และขาดจิตสำนึกในการให้บริการและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของ 3 จังหวัด กลุ่มเป้าหมายมีความเห็นเป็นไป
 ในทิศทางเดียวกันที่เสนอให้โครงสร้างการบริหารของบรรษัทสามารถเข้ามาดำเนินการในประเด็น
 การประเมินศักยภาพหรือขีดความสามารถในการรองรับได้ของแหล่งท่องเที่ยวและการปฏิบัติตาม
 ผลการประเมินศักยภาพฯ การกำหนดการใช้ที่ดินและกิจกรรมบริเวณแหล่งท่องเที่ยวและการบังคับ
 ใช้ การวางแผนโครงข่ายคมนาคมและระบบโครงสร้างพื้นฐานที่ได้มาตรฐาน มีความปลอดภัยและ
 การบำรุงรักษาที่ต่อเนื่อง

ส่วนประเด็นการควบคุมลักษณะรูปแบบ ขนาดและการจัดวางองค์ประกอบในพื้นที่ของสถานบริการที่พักให้มีความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม การควบคุมสถานที่ตั้งสถานบริการที่พักไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม และการลดการใช้พลังงาน น้ำ การลดของเสีย เช่น ขยะ น้ำเสีย ของผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว กลุ่มเป้าหมายภาคเอกชนและประชาชนมีความเห็นให้องค์กรรูปแบบบริษัทเข้ามาดำเนินการในประเด็นดังกล่าว ส่วนกลุ่มเป้าหมายภาครัฐไม่เห็นด้วยที่จะให้องค์กรเข้ามาดำเนินการ และสำหรับการส่งเสริมความรู้ในเรื่องการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมของมัคคุเทศก์ที่ปฏิบัติงานใน 3 จังหวัด การควบคุมตรวจสอบดูแลระบบป้องกันสาธารณภัยของเจ้าหน้าที่โรงแรมและการฝึกปฏิบัติการป้องกันสาธารณภัยของเจ้าหน้าที่โรงแรมมีกลุ่มเป้าหมายภาคเอกชนกลุ่มเดียวที่เห็นด้วยให้องค์กรรูปแบบบริษัทเข้ามาดำเนินการในประเด็นดังกล่าว ส่วนกลุ่มเป้าหมายภาครัฐและประชาชนไม่เห็นด้วยที่จะให้องค์กรรูปแบบบริษัทเข้ามาดำเนินงานในประเด็นดังกล่าว นอกจากนี้ประเด็นการมีส่วนร่วมของชุมชนและการจัดการสิ่งแวดล้อม มีกลุ่มเป้าหมายประชาชนเพียงกลุ่มเดียวที่เห็นด้วยให้องค์กรรูปแบบบริษัทเข้ามาดำเนินงานในประเด็นดังกล่าว ส่วนกลุ่มเป้าหมายภาครัฐและเอกชนไม่เห็นด้วยที่จะให้องค์กรรูปแบบบริษัทเข้ามาดำเนินงานในประเด็นดังกล่าว

การนำแผนการพัฒนการท่องเที่ยวของ 3 จังหวัดไปสู่การปฏิบัติ กลุ่มเป้าหมายภาคเอกชนและประชาชนเห็นด้วยที่จะให้องค์กรรูปแบบบริษัทเข้ามาดำเนินงานในประเด็นดังกล่าว ส่วนกลุ่มเป้าหมายภาครัฐไม่เห็นด้วยที่จะให้องค์กรรูปแบบบริษัทเข้ามาดำเนินงานในประเด็นดังกล่าว การติดตามผลการปฏิบัติงานและประเมินผล กลุ่มเป้าหมายภาคเอกชนและประชาชนเห็นด้วยที่จะให้องค์กรรูปแบบบริษัทเข้ามาดำเนินงานในประเด็นดังกล่าว ส่วนกลุ่มเป้าหมายภาครัฐไม่เห็นด้วยที่จะให้องค์กรรูปแบบบริษัทเข้ามาดำเนินงานในประเด็นดังกล่าว การตรวจสอบผลการดำเนินงาน กลุ่มเป้าหมายภาคเอกชนและประชาชนเห็นด้วยที่จะให้องค์กรรูปแบบบริษัทเข้ามาดำเนินงานในประเด็นดังกล่าว ส่วนกลุ่มเป้าหมายภาครัฐไม่เห็นด้วยที่จะให้องค์กรรูปแบบบริษัทเข้ามาดำเนินงานในประเด็นดังกล่าว กลุ่มเป้าหมายทั้ง 3 กลุ่มได้เสนอข้อคิดเห็นเพิ่มเติมว่าองค์กรที่เหมาะสมต่อการพัฒนการท่องเที่ยวควรเป็นองค์กรมหาชนอิสระ มีกฎหมายรองรับ มีอำนาจหน้าที่ในการวางแผน การกำหนดนโยบายและโครงการ รวมทั้งมีอำนาจในการตัดสินใจ

โดยสรุปโครงสร้างการบริหารของบรรษัทมีความเหมาะสมต่อการพัฒนการท่องเที่ยวบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามันจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ ควรมีลักษณะทำนองเดียวกันกับองค์กรมหาชนอิสระของรัฐที่มีกฎหมายรองรับ และมีอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจในเรื่องการจัดทำแผนพัฒนการท่องเที่ยวของ 3 จังหวัด การนำแผนการพัฒนการท่องเที่ยวของ 3 จังหวัดไปสู่การปฏิบัติ การติดตามผลการปฏิบัติงานและการประเมินผล การตรวจสอบผลการดำเนินงาน

ข้อเสนอแนะ : เติมนโยบาย การจัดตั้งองค์กรรูปแบบบริษัทเพื่อพัฒนการท่องเที่ยวบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามันจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ ในลักษณะทำนองเดียวกับองค์กร

มหาชนอิสระของรัฐ ควรมอบหมายให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาจัดตั้งองค์การดังกล่าว เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการท่องเที่ยวโดยตรง และองค์กรรูปแบบบริษัทต่างๆ ควรอยู่ในรูปของคณะกรรมการเพื่อกำกับและควบคุมการดำเนินงาน ซึ่งคณะกรรมการชุดนี้ประกอบด้วยกรรมการที่ได้มาจากการแต่งตั้งและการเลือกตั้ง

ส่วนข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ องค์กรรูปแบบบริษัทและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ในการพัฒนาการท่องเที่ยว และจิตสำนึกในการให้บริการและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง หน่วยงานของรัฐและองค์กรรูปแบบบริษัทส่งเสริมการรวมกลุ่มชุมชนตามความพร้อมและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือโดยอาศัยโรงเรียน วัด มัสยิด เป็นศูนย์กลางในการปลูกจิตสำนึกสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่ประชาชนในท้องถิ่นเพื่อรับรู้และมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ภาคเอกชนให้การสนับสนุนส่งเสริมการประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรทั้งกลุ่มธุรกิจเอกชน สมาคม หอการค้า และองค์กรสาธารณประโยชน์ท้องถิ่นเข้าร่วมในกระบวนการพัฒนาและช่วยเหลือสนับสนุนการดำเนินงานของภาคประชาชน รัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณอุดหนุนให้แก่องค์กรบริษัทฯ เพื่อเป็นกองทุนริเริ่มในการดำเนินกิจการต่าง ๆ ด้านการท่องเที่ยว องค์กรรูปแบบบริษัทควรสนับสนุนให้ภาคเอกชนเข้าร่วมลงทุนกิจการต่าง ๆ ขององค์กรรูปแบบบริษัทฯ และองค์กรรูปแบบบริษัทฯ ควรสนับสนุนให้ภาคเอกชนและประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน สำหรับการประเมินผล ควรให้สถาบันการศึกษาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผล หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนควรให้การสนับสนุนทั้งทางด้านทรัพยากร และวิชาการต่าง ๆ แก่องค์กรรูปแบบบริษัท

LOCATION(S) : CU LIBRARY

มณีนภา ศรีลิ้มพงษ์. การคัดเลือกบุคลากรของบริษัทนำเข้าเที่ยวประเภทนันทนาการท่องเที่ยวจาก

ต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทย ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบ
อิสระ สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
2544.

วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการสรรหา และการคัดเลือกบุคลากรของบริษัทนำเข้าเที่ยว
ประเภทนันทนาการท่องเที่ยวจากต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทย ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ บริษัทนำเข้าเที่ยวประเภทนันทนาการท่องเที่ยวจากต่าง
ประเทศเข้ามาในประเทศไทย ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 33 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ
ข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ส่วนคือ ข้อมูลทั่วไปของบริษัทนำเข้าเที่ยวประเภทนันทนาการ
ท่องเที่ยวจากต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทย ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ การสรรหาบุคลากรและ
การคัดเลือกบุคลากร รวมทั้งได้ใช้การสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลใช้
การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ด้านข้อมูลทั่วไป พบว่า บริษัทนำเข้าเที่ยวประเภทนันทนาการท่องเที่ยวจากต่างประเทศเข้า
มาในประเทศไทย ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ก่อตั้งระหว่างปี พ.ศ.2500-2542 มีลักษณะการ
ประกอบกิจการแบบเจ้าของคนเดียว ห้างหุ้นส่วนฯ บริษัทจำกัด และเป็นบริษัทสาขา บุคลากรของ
บริษัทนำเข้าเที่ยวประเภทนันทนาการท่องเที่ยวจากต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทย ในอำเภอเมือง จังหวัด
เชียงใหม่ แบ่งเป็น 5 กลุ่มคือ กลุ่มผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ประจำ มักุเทศก์ที่มีเงินเดือนประจำ
มักุเทศก์ประจำแต่ไม่มีเงินเดือน และมักุเทศก์ไม่ประจำ ส่วนผู้ที่ทำหน้าที่ดูแลเกี่ยวกับแผนก
บุคคลและผู้กำหนดนโยบายคือ เจ้าของกิจการ

ด้านการสรรหาบุคลากรของบริษัทนำเข้าเที่ยวประเภทนันทนาการท่องเที่ยวจากต่าง
ประเทศเข้ามาในประเทศไทย ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ส่วนใหญ่มีนโยบายในการสรรหา
บุคลากรโดยการเปิดโอกาสให้บุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมตามตำแหน่งว่างที่มีอยู่เข้าสมัครงาน
ได้ โดยมีหลักเกณฑ์ที่เปิดโอกาสให้บุคคลที่มีคุณสมบัติครบถ้วนยื่นใบสมัครเข้าแข่งขันได้ นอก
จากนี้ยังมีกระบวนการสรรหาบุคลากรโดยมีการกำหนดคุณสมบัติของบุคลากรเอาไว้ล่วงหน้า
สำหรับวิชาการสรรหาบุคลากรจากแหล่งภายในองค์กรนั้นส่วนใหญ่เจ้าของกิจการเป็นผู้สรรหาเอง
จากบุคลากรภายในองค์กร ส่วนการสรรหาบุคลากรจากแหล่งภายนอกองค์กรนั้นใช้วิธีการโฆษณา
ทางสื่อต่างๆ เช่น อินเทอร์เน็ต วิทยุ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น และจากการแนะนำหรือฝากฝังจากบุคคล
ภายนอกองค์กร

ด้านการคัดเลือกบุคลากรของบริษัทนำเที่ยวประเภทนำนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศเข้ามาในประเทศ ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ส่วนใหญ่มีนโยบายการคัดเลือกบุคลากรด้วยการสัมภาษณ์ และโดยการให้ความสำคัญกับประสบการณ์หรือความชำนาญในการทำงาน นอกจากนี้ บริษัทนำเที่ยวประเภทนำนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศเข้ามาในประเทศส่วนใหญ่ใช้วิธีการทดสอบความรู้เฉพาะตำแหน่งในการคัดเลือกบุคลากร

ข้อเสนอแนะต่อองค์กร เนื่องจากบริษัทนำเที่ยวประเภทนำนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศเข้ามาในประเทศ ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ทั้ง 33 แห่ง เป็นองค์กรที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เข้ามาเยือนจังหวัดเชียงใหม่ ดังนั้นการให้บริการที่ดีมีความประทับใจจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้กลับมาเยือนซ้ำอีก พร้อมทั้งชักชวนผู้อื่นให้มาเยือนจังหวัดเชียงใหม่ บุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถพร้อมทั้งมีใจรักในงานบริการจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับองค์กร และถึงแม้ว่าองค์กรจะเป็นประเภทกิจการเจ้าของคนเดียว บริษัทจำกัด บริษัทมหาชน และห้างหุ้นส่วนฯ ก็ตามแต่การให้ความสำคัญเกี่ยวกับจัดเจ้าหน้าที่ขึ้นมาดูแลด้านทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะกลับไม่มีบทบาทเลยในองค์กรทั้ง 33 องค์กร โดยพิจารณาจากคำตอบของแบบสอบถามพบว่ากระบวนการสรรหาและการคัดเลือกบุคลากรไม่มีความรู้และความสามารถเท่าที่ควร จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่องค์กรจะต้องให้ความสำคัญกับการจัดตั้งแผนกทรัพยากรมนุษย์ขึ้นมาดูแล เพื่อให้มีการสรรหาและการคัดเลือกบุคลากรที่เป็นระบบมากขึ้น และมีการปรับปรุงกระบวนการสรรหาและการคัดเลือกบุคลากรให้ครบถ้วนทุกขั้นตอน มีการนำหลักวิชาการมาประยุกต์ใช้ในนโยบายการคัดเลือก และโดยเฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการคัดเลือกควรให้มีขั้นตอนของการตรวจสอบภาพเพื่อให้ได้บุคลากรที่มีสุขภาพสมบูรณ์และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพเข้ามาทำงานให้กับองค์กร

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

เปรมฤดี จำเริญ. ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อพื้นที่ชายฝั่งเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยใช้เทคนิคโทรสัมผัส. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

การใช้เทคนิคโทรสัมผัสเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน ที่เป็นผลมาจากการพัฒนาการท่องเที่ยว บริเวณเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ระหว่างปี 2531 ถึง 2537 โดยใช้ข้อมูล Thematic Mapper จากภาพถ่ายดาวเทียม LANDSAT และวิธี Nearest Neighbour Classification จำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินออกเป็น 4 ประเภท คือ 1) พื้นที่การเกษตร 2) พื้นที่ป่าไม้ 3) พื้นที่ชายหาด และ 4) พื้นที่ท่องเที่ยว จากการศึกษพบว่า การท่องเที่ยวทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน โดยพื้นที่ท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจาก 14.22 ตร.กม. ในปี 2531 เป็น 41.65 ตร.กม. ในปี 2537 (เพิ่มขึ้นร้อยละ 65.86) ส่วนพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินอื่นๆ มีแนวโน้มลดลง ซึ่งพื้นที่ท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น ในอดีตเคยเป็นทั้งพื้นที่การเกษตร ป่าไม้ และพื้นที่ชายหาด นอกจากนั้นในการศึกษาครั้งนี้ยังใช้ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (Geographic Information System : GIS) และเทคนิค Multicriteria Evaluation (MCE) หาพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยวจากปี 2531 โดยพิจารณาถึง ระยะห่างจากชายหาด ระยะห่างจากถนน ความลาดชันของพื้นที่ และข้อกำหนดสำหรับพื้นที่ที่ไม่ควรพัฒนา อันได้แก่ พื้นที่ป่าไม้ พื้นที่ที่อยู่ห่างจากชายหาดน้อยกว่า 50 เมตร และชุมชนดั้งเดิมของเกาะสมุย เมื่อเปรียบเทียบพื้นที่ที่เหมาะสมตามเทคนิค MCE กับพื้นที่ท่องเที่ยวในปี 2537 พบว่า พื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวของเกาะสมุยอยู่ในสภาพที่เกินกว่าพื้นที่ที่เหมาะสมในการพัฒนาการท่องเที่ยวของเกาะ และก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน และความเสื่อมโทรมของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

LOCATION(S) : CU LIBRARY

เพ็ญศรี เจริญวานิช และคนอื่นๆ. การพัฒนาตลาดการท่องเที่ยวของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ :

กรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยวในอีสานใต้คือ บุรีรัมย์ นครราชสีมา สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2543.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในพื้นที่อีสานใต้ รวมทั้งศึกษาโอกาสทางการตลาดของการท่องเที่ยว ความคิดเห็นต่อการพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาตลาดการท่องเที่ยวในพื้นที่อีสานใต้

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยนี้คือ แบบสอบถามจำนวน 3 ชุด ประกอบด้วย แบบสอบถามสำหรับเจ้าหน้าที่ด้านการท่องเที่ยวในหน่วยงานของภาครัฐ ผู้บริหารหรือตัวแทนของสถานประกอบการที่ทำธุรกิจนำเที่ยว และนักท่องเที่ยว ซึ่งแบบสอบถามสำหรับเจ้าหน้าที่ด้านการท่องเที่ยวในหน่วยงานของภาครัฐ ผู้บริหารหรือตัวแทนของสถานประกอบการที่ทำธุรกิจนำเที่ยว มีคำถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วนคือ ข้อมูลหน่วยงานของภาครัฐ สถานประกอบการและข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลเกี่ยวกับโอกาสทางการตลาดของการท่องเที่ยวในพื้นที่อีสานใต้ ข้อมูลความคิดเห็นต่อการพัฒนาตลาดการท่องเที่ยวในพื้นที่อีสานใต้ และข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาตลาดการท่องเที่ยวในพื้นที่อีสานใต้ ส่วนแบบสอบถามสำหรับนักท่องเที่ยว มีคำถามแบ่งออกเป็น 5 ส่วน โดยเพิ่มคำถามที่เป็นข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในพื้นที่อีสานใต้ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ 722 ตัวอย่าง ได้รับคำตอบที่สมบูรณ์ 660 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 91.4 การวิเคราะห์ข้อมูลทำโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยนี้สรุปได้เป็น 4 ประเด็นดังนี้คือ 1) นักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวในอีสานใต้ โดยส่วนใหญ่ใช้เวลาเดินทางท่องเที่ยว 1 วัน และใช้จ่ายรวมต่อครั้งต่อคน 1,000 บาท มักจะเดินทางท่องเที่ยวในช่วงสุดสัปดาห์ หากค้างแรมจะพักบ้านญาติบ้านเพื่อน และรับประทานอาหารที่ร้านอาหาร ภัตตาคาร และโรงแรม ซึ่งจากพฤติกรรมท่องเที่ยวดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า มีค่าใช้จ่ายไม่แพงในการท่องเที่ยวในพื้นที่อีสานใต้ และสามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้ง่าย สะดวก และไม่จำเป็นต้องค้างแรม การใช้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกสบายด้านการท่องเที่ยว เช่น โรงแรม ยังมีน้อย เนื่องจากมักจะเดินทางท่องเที่ยวด้วยรถยนต์ส่วนตัว ซึ่งจะส่งผลให้ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น ธุรกิจ การขนส่งผู้โดยสาร และธุรกิจโรงแรม ยังเติบโตไม่มากนัก อย่างไรก็ตามค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวที่ต่ำก็จะเป็นข้อได้เปรียบในการสื่อสารข้อมูลให้นักท่องเที่ยวทราบ ซึ่งจะทำให้นักท่องเที่ยวมีความสามารถในการท่องเที่ยวได้มากขึ้น 2) พื้นที่อีสานใต้มีโอกาสด้านการตลาดในการท่องเที่ยวค่อนข้างสูง นักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่ที่เคยมาท่องเที่ยวแล้วยังมีความต้องการมาท่องเที่ยวอีกในอนาคต เนื่องจากมีแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวให้ความนิยมและ

สนใจมากคือ โบราณสถาน และอุทยานประวัติศาสตร์ รองลงมาคือ แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ เช่น ภูเขา แม่น้ำ ถ้ำ ฯลฯ ซึ่งเป็นจุดเด่นของพื้นที่อีสานใต้ 3) การพัฒนาตลาดการท่องเที่ยวที่เป็นจุดเด่นได้แก่ ประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และศาสนา รองลงมาคือ แหล่งธรรมชาติ และแหล่งศิลปวัฒนธรรม ประเพณี โดยวิธีการที่หน่วยงานของภาครัฐ และผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวจะดำเนินการเพื่อพัฒนาตลาดการท่องเที่ยวในพื้นที่อีสานใต้โดยการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวรู้จักแหล่งท่องเที่ยวมากขึ้น และการปรับปรุงการคมนาคมขนส่งที่เหมาะสมให้เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวก นอกจากนี้ควรจะพัฒนาปรับปรุงบริการทางการท่องเที่ยว คือ สภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวและดูแลความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว 4) ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาตลาดการท่องเที่ยวในพื้นที่อีสานใต้ที่สำคัญได้แก่ การขาดเจ้าหน้าที่ในการดูแลนักท่องเที่ยว ขาดมัคคุเทศก์มีอาชีพที่มีความรู้เฉพาะทาง ขาดการสนับสนุนจากองค์กรของรัฐ และขาดความร่วมมือในการรับผิดชอบจากองค์กรท้องถิ่นและคนทั่วไปในท้องถิ่น นอกจากนี้ยังมีปัญหาและอุปสรรคทางด้านสาธารณูปโภคพื้นฐานคือ การเดินทางไม่สะดวก ถนนไม่ดี กันดาร และแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแหล่งอยู่ห่างกันเกินไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยนี้คือ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องและผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวควรประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่อีสานใต้ให้เป็นที่รู้จักให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นจุดเด่นคือ โบราณสถานและอุทยานประวัติศาสตร์ แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ และศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และควรเน้นถึงค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวที่ไม่แพง และสามารถเดินทางท่องเที่ยวได้สะดวก ควรมีการพัฒนา ปรับปรุงการคมนาคม และสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวให้สามารถเดินทางไปถึงแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวก ปลอดภัย และสามารถรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวที่จะขยายตัวในอนาคตได้ รวมทั้งคำนึงถึงคุณภาพการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ควรพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการบริการธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการนักท่องเที่ยว เช่น โรงแรม ภัตตาคาร ร้านอาหาร ให้เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว ภาครัฐควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ในการดูแลแนะนำแก่นักท่องเที่ยว โดยประสานความร่วมมือกับองค์กรในท้องถิ่นในการดูแลแนะนำนักท่องเที่ยว พัฒนาทรัพยากรบุคคลทางการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

LOCATION(S) : KKU LIBRARY

สร้อยศิริ อาสาสมัครพกิจ. โครงการ การวิจัย เพื่อพัฒนาความพร้อมของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวเชิง
นิเวศในภาคเหนือตอนบน. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยและ
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2543.

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อทราบสถานภาพของผู้ประกอบธุรกิจ
นำเที่ยวเชิงนิเวศในปัจจุบัน 2) เพื่อหาปัจจัยที่ใช้กำหนดความพร้อม หรือเงื่อนไขมาตรการ
สนับสนุนที่จะทำให้เกิดธุรกิจนำเที่ยวเชิงนิเวศในภาคเหนือตอนบน 3) เพื่อกำหนดเกณฑ์ความ
พร้อมที่เหมาะสม หรือ ทราบรูปแบบและความเข้มข้นในระดับต่างๆ ของการจ้ดนำเที่ยวเชิงนิเวศ
ในภาคเหนือตอนบน ทั้งนี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติและความสามารถในการ
พัฒนาตนเองของผู้ประกอบการเป็นสำคัญ

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ 1) กลุ่มผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวที่จดทะเบียนกับสำนักทะเบียน
ธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์จังหวัดภาคเหนือ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย บันทึกเมื่อ 9 มิถุนายน
2541 และได้ตอบแบบสอบถามเบื้องต้นว่า มีรายการนำเที่ยวเชิงนิเวศรวมทั้งที่ปรากฏแก่สาธารณะ
ให้เป็นที่เข้าใจว่าจ้ดนำเที่ยวเชิงนิเวศในภาคเหนือตอนบน และ 2) กลุ่มนักนักวิชาการองค์กรพัฒนา
เอกชน ประชาชน และหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว
เชิงนิเวศ ทั้งนี้เน้นการศึกษาวิจัยจากกลุ่มผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวเป็นสำคัญ หรือกล่าวโดยสรุปคือ
ความพร้อมวัดจากกลุ่มผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว ส่วนความคิดเห็นวัดจากกลุ่มอื่นๆ

การวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อรวบรวมข้อมูลทั้งจากเอกสาร สิ่งพิมพ์ การสัมภาษณ์ การ
สำรวจ การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และสัมภาษณ์เชิงปฏิบัติการ 2 ครั้งแล้ว ได้นำข้อมูลทั้งหมดมา
วิเคราะห์บนพื้นฐานของความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติได้จริง และความสามารถในการพัฒนา
ตนเองของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวเป็นสำคัญ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่เกื้อหนุนชุมชน
และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนต่อไปได้

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า 1) ผลการศึกษา เพื่อทราบสถานภาพของผู้ประกอบธุรกิจ
นำเที่ยวเชิงนิเวศในปัจจุบัน พบว่า เกือบทั้งหมดของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวที่กล่าวอ้างว่า หรือทำ
ให้สาธารณชนเข้าใจว่า ตนจ้ดรายการนำเที่ยวเชิงนิเวศในภาคเหนือตอนบนนั้น ไม่เป็นความจริง
หากแต่เป็นการจ้ดนำเที่ยว “ทัวร์ป่า” ที่นำนักท่องเที่ยวเข้าไปท่องเที่ยวในพื้นที่ป่าธรรมชาติที่มีชุม
ชนชาวเขาอาศัยอยู่ มีกิจกรรมเดินป่า นั่งช้าง ล่องแพ แต่ไม่มีการให้ความรู้อย่างลึกซึ้งในเรื่องของ
ธรรมชาติ และชุมชนชาวเขาเพียงพอที่จะสร้างความเข้าใจในธรรมชาติและชุมชนได้ รวมทั้ง
กระบวนการจัดการทัวร์ป่าดังกล่าว ยังไม่ได้คำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมอีกด้วย 2)
เพื่อหาปัจจัยในการกำหนดความพร้อมหรือเงื่อนไขมาตรการสนับสนุนให้เกิดธุรกิจนำเที่ยวเชิง
นิเวศในภาคเหนือตอนบน พบว่า ปัจจัยที่กำหนดความพร้อมดังกล่าว จำเป็นต้องประกอบไปด้วย 2

ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ปึงจ้ยกำหนดความพร้อมพื้นฐานของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวเชิงนิเวศที่จำเป็น ต้องมี และส่วนที่ 2 ปึงจ้ยกำหนดความพร้อมของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวเชิงนิเวศในแต่ละองค์ ประกอบหลักของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งได้แก่ องค์ประกอบด้านพื้นที่ องค์ประกอบด้านการจัด การ องค์ประกอบด้านกิจกรรม และองค์ประกอบด้านองค์กร 3) เพื่อกำหนดเกณฑ์ความพร้อมที่ เหมาะสม หรือทราบรูปแบบความเข้มข้นของการประกอบธุรกิจนำเที่ยวเชิงนิเวศในภาคเหนือตอน บนที่ควรจะเป็น แยกตามองค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งกำหนดไว้ในข้อ 2 ซึ่งผู้ วิจัยได้สร้างแบบตรวจสอบขึ้น กำหนดให้ผู้ตรวจสอบต้องไม่เป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับธุรกิจนั้น รวมทั้งกำหนดให้สามารถคำนวณคะแนนได้ และให้แต่ละองค์ประกอบเป็นอิสระซึ่งกันและกัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยมีดังนี้ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ต้องเข้ามาดูแลใน ด้านการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างจริงจัง โดยลงลึกในทางปฏิบัติให้มากขึ้น และต้องมีนโยบายให้มีการปฏิบัติที่ชัดเจนในการสนับสนุนส่งเสริมผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวได้ มาตรฐาน ปฏิบัติดีต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม และไม่สนับสนุนส่งเสริมบริษัทนำเที่ยวที่ไม่มีมาตร ฐาน สร้างปัญหาต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม ซึ่งจะส่งผลเสียต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ โดยรวม มีองค์กรตรวจสอบ ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวอย่างจริงจัง จัดตั้งชมรม หรือสมาคมผู้ ประกอบธุรกิจนำเที่ยวเชิงนิเวศขึ้นในภาคเหนือตอนบนโดยมีวัตถุประสงค์หลักในการพัฒนาคุณ ภาพและมาตรฐานของการจัดนำเที่ยวเชิงนิเวศ กำหนดให้ธุรกิจนำเที่ยวเชิงนิเวศเป็นประเภทธุรกิจ นำเที่ยวพิเศษ ที่ต้องผ่านขั้นตอนของเกณฑ์มาตรฐานพื้นฐานก่อนการยื่นขอจดทะเบียน ทั้งนี้ให้ ครอบคลุมบริษัท ห้างร้าน ที่ทำให้สาธารณชนเข้าใจว่า เป็นผู้ประกอบการนำเที่ยวเชิงนิเวศ ใช้งาน วิจัยนี้ให้เป็นประโยชน์ โดยนำข้อกำหนดในเรื่องปึงจ้ยและเกณฑ์ความพร้อมไปใช้ในการสร้างแรง จูงใจให้ผู้ประกอบการดำเนินการตาม แล้วองค์กรรัฐคือการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ดำเนินการ ด้านการตลาดให้ ภาคเอกชนควรประสานเครือข่ายให้เข้มแข็ง และสามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้ อย่างจริงจังไม่มีผลประโยชน์แอบแฝง จัดอบรมความรู้เฉพาะทางเพิ่มเติมให้มัคคุเทศก์ที่มีใบ อนุญาตแล้ว จัดอบรมมัคคุเทศก์เฉพาะทางมากขึ้น พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ต้อง กำหนดให้มัคคุเทศก์สังกัดบริษัท พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ต้องกำหนดให้ มัคคุเทศก์ได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมและเป็นธรรม ปรับคุณสมบัติและบทบาทของมัคคุเทศก์เชิง นิเวศให้เป็นผู้เชื่อมโยงความรู้ด้วย ผู้ประกอบการควรศึกษา คูงาน ร่วมอบรม สัมมนา ในเรื่องที่ เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศบ่อยๆ ผู้ประกอบการต้องเปิดโอกาสให้นักวิชาการในสังกัดได้ พัฒนาความรู้ความเข้าใจในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นประจำ สร้างโอกาสให้คนท้องถิ่นได้เข้า มามีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในท้องถิ่นตน โดยอาจเริ่มจาก อบต. เทศบาล องค์กรชุมชนที่มีอยู่แล้ว เช่น กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร รูปแบบการสร้างรายได้ต้องมากกว่าการจ้างงาน การให้ค่าจ้าง ผู้ประกอบการแต่ละรายควรมีจุดเด่นที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเองและต้องเป็นผู้มีจิต สำนึกที่ดี จัดทำโครงการนำร่องที่ใช้ปึงจ้ยที่กำหนดเกณฑ์มาตรฐานความพร้อมไปใช้ปฏิบัติอย่าง

จริงจัง เพื่อเป็นตัวอย่างได้ ควรมีกสไกกระตุ้นให้ภาครัฐและเอกชน เข้าใจวิกฤตตลาดแนวโน้มที่มุ่งเน้นคุณภาพที่เหมาะสมกับราคามากกว่าการแข่งขันการตัดราคา เพราะท้ายสุดภาพลักษณ์ของการท่องเที่ยวในประเทศไทยจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ถูกมากกว่าการเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณค่าใช้เครือข่ายของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยทั้งในและต่างประเทศให้เป็นประโยชน์ ดำเนินการทางด้านการตลาดรวมกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย มีความเข้าใจด้านการตลาดทั้งที่เป็นการตลาดแบบผ่านคนกลางเป็นลำดับขั้น ไปจนถึงการดำเนินการด้านการตลาดแนวโน้มที่ใช้ระบบสารสนเทศเข้ามาใช้ ดำเนินการทางด้านตลาดไปสู่ผู้บริโภคโดยตรงด้วยตนเองผ่านเครือข่ายการสื่อสารทุกประเภท โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางอินเทอร์เน็ต อี-คอมเมอส ทำความเข้าใจในเรื่องของสินค้าให้แก่เอเจนซี่ และบูกกิ้ง ทราบและเข้าใจในคุณภาพมาตรฐานการบริหารให้ถูกต้องตรงกัน ไม่ตัดราคากันเองและไม่ขายทัวร์ในราคาถูกเกินไป ให้ราคาเหมาะสมกับคุณภาพและบริการ รวมทั้งต้องคำนึงถึงต้นทุนทางสิ่งแวดล้อมและสังคมด้วย มีความอดทนและเข้มแข็งในสิ่งที่ดำเนินการอยู่อย่างถูกต้อง ไม่ปล่อยให้กระแสการแข่งขันทางธุรกิจมาลบล้างจิตสำนึกที่ดีในการสร้างสรรค์ประโยชน์เพื่อส่วนรวมไปได้

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

สุวิทย์ นามแสง. ผลกระทบและปัญหาที่เกิดจากทัวรป่ากับบริบทและเงื่อนไขทางสังคมเฉพาะกรณี
เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน. เชียงใหม่ : องค์การเครือข่ายการจัดการทรัพยากร
ภาคเหนือ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2536.

วัตถุประสงค์ในการศึกษาคือ เพื่อสืบค้นผลกระทบจากการท่องเที่ยวทัวรป่า หรือ
ปัญหาที่เกิดจากการท่องเที่ยวทัวรป่า เพื่อสืบค้นถึงบริบทเงื่อนไขต่างๆ พร้อมทั้งวิเคราะห์เชื่อมโยง
กับสภาพที่เกิดขึ้นอย่างเฉพาะเจาะจง และเพื่อสืบค้นถึงวิธีคิดในการมองปัญหาและการเสนอแนว
ทางในการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ที่มีการท่องเที่ยวทัวรป่าในเขตจังหวัดเชียงใหม่
เชียงราย แม่ฮ่องสอน

วิธีการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย การทบทวนวรรณกรรม และวิเคราะห์เอกสารเป็น
หลัก นอกจากนั้นก็ทำการศึกษาโดยการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องในกระบวนการท่องเที่ยวทัวรป่า
เสริมบางส่วน ในการเลือกวิธีการศึกษาดังกล่าวเกี่ยวข้องกับบริบทเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคม
วัฒนธรรม ผู้ประกอบการ นักท่องเที่ยว นักธุรกิจ และนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ ถึงแม้การท่องเที่ยวทัวรป่า
และนารายได้สู่ชุมชนพอสมควร แต่ทว่ารายได้มิได้กระจายไปอย่างทั่วถึงทุกฝ่ายคิด รายได้ยังกระจุกตัว
อยู่กับกลุ่มคนที่มีอำนาจทางเศรษฐกิจ ควบคุมทรัพยากร และปัจจัยการผลิต ซึ่งเป็นคนหมู่น้อยใน
ชุมชน นอกจากนั้น ยังก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้งด้านผลประโยชน์ในกลุ่มสังคม ค่าครองชีพสูง
หรือสินค้าราคาแพง การเปลี่ยนแปลงทางด้านอาชีพซึ่งเน้นไปที่การค้าขาย และการลงทุน ยังผลให้
เกิดปัญหาความไม่สมดุลในเศรษฐกิจ และด้านอื่นๆ ตามมา ผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม เช่น การทำลายพืชพันธุ์ทางการเกษตรของชาวบ้าน ทั้งจากคนทำและช้างทำ ปัญหาการ
ตัดไม้ ตัดฟัน ตัดไม้ไผ่ เพื่อหุงต้มและทำแพ ปัญหาการทำลายความอุดมสมบูรณ์ของดินและน้ำ ยัง
มีผลกระทบต่อสัตว์ป่า และปัญหาการรุกรานที่หวงห้าม เช่น ป่าอุทยาน ป่าอนุรักษ์ ป่าต้นน้ำ ที่
สาธารณะ และเขตหวงห้ามของรัฐ โดยกลุ่มผู้หวังประโยชน์จากการท่องเที่ยว ผลกระทบที่ก่อให้เกิด
ปัญหาทางด้านสังคม ซึ่งได้แก่ ปัญหายาเสพติด ปัญหาโสเภณีชาวเขา ปัญหาการล่อลวง
ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจสังคม เช่น การเกิดขอทานชาวเขา ค่านิยมบริโภคนิยม ลัทธิเอาอย่าง ขาด
การพึ่งตนเองทั้งทางสังคมและเศรษฐกิจ ปัญหาของความเสื่อมสลายในวัฒนธรรม ประเพณี การ
ละเมิดบรรทัดฐานความเชื่อของชุมชน การละเมิดสิ่งศักดิ์สิทธิ์ การเอาพิธีกรรมไปปรับใช้ทุนนิยม
ปัญหาเรื่องกระบวนการสืบสวนทางอุดมการณ์และความหมาย คุณค่าทางศิลปวัฒนธรรมขาดความ
เคารพในระดับดั้งเดิม เช่น เครื่องดนตรี ระบบอาวโส ยังผลให้เกิดปัญหาทางเศรษฐกิจ สังคม อย่าง
เป็นห่วงโซ่ กลไกรัฐไม่มีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวทัวรป่าระดับชาติ และมีส่งเสริมบางจังหวัด
ทั้งยังมีปัญหาในด้านการบริหารจัดการ ข้อมูลนักท่องเที่ยวทัวรป่ายังไม่มีหน่วยงานใดจัดเก็บข้อมูล

ไว้อย่างมีระบบเป็นมาตรฐาน และมีคุณภาพเพียงพอที่จะนำมาอ้างอิงได้ นอกจากนี้ข้อมูลที่เก็บโดยหน่วยงานบางหน่วยก็เพื่อวัตถุประสงค์บางอย่างที่มีใช้เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเดินป่า ซึ่งเป็นข้อมูลดิบที่เก็บไว้ระยะหนึ่งก็จะทิ้งหรือทำลายไป เช่น กรณีสำรวจท่องเที่ยวเก็บข้อมูลนักท่องเที่ยวเพื่อการรักษาความปลอดภัย เป็นต้น ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของนิเวศการท่องเที่ยวยังไม่แพร่กระจายไปอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะในระดับผู้รับผิดชอบในท้องที่ทุกระดับ เส้นทางทัวร์ป่านอกเขตอุทยานแห่งชาติได้รับการควบคุมและกำหนดไว้แน่นอนมีการแสวงหาเส้นทางใหม่ๆ เพื่อจูงใจนักท่องเที่ยว ซึ่งมีลักษณะคล้ายการทำให้เลื่อนลอย ทำให้มีการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมที่ภาคต่อการควบคุม เส้นทางทัวร์ป่าในเขตอุทยานแห่งชาติมักมีการกำหนดแน่ชัด มีการดูแลรักษาสภาพเส้นทางดีพอสมควร แต่ยังมีปัญหาขาดแคลนการประสานงานกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และขาดกลไกบางประการ เช่น กำลังคนและ/หรืองบประมาณทำให้การรักษาและพัฒนาเส้นทาง รวมถึงการจัดการทรัพยากรธรรมชาติขาดความต่อเนื่อง ผลการศึกษาประชาชนในพื้นที่เดินป่ามีอาชีพรายได้เพิ่มขึ้นในกิจกรรมการท่องเที่ยวเดินป่า จากการศึกษาผลกระทบทางสังคมวัฒนธรรมและจิตใจ พบว่าเอกลักษณ์วัฒนธรรมของชุมชนในควมมีน้ำใจได้เปลี่ยนไปโดยมุ่งเรื่องทำเป็นการค้ามากขึ้น และประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้สร้างระบบนิเวศท่องเที่ยวให้สมบูรณ์ ปัญหาคุณภาพผู้นำทาง จากการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวเห็นว่าผู้นำทาง/มัคคุเทศก์ส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีคุณภาพ ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ ในขณะที่บริษัทนำเที่ยวก็ประสบปัญหาการขาดแคลนผู้นำทาง/มัคคุเทศก์ที่มีคุณภาพ และตัวผู้นำทาง/มัคคุเทศก์เองก็ต้องการให้มีการพัฒนาศักยภาพในการเป็นผู้นำทาง/มัคคุเทศก์ของตนเอง เนื่องจากการแข่งขันเพื่อชักจูงใจให้นักท่องเที่ยวมาใช้บริการกับบริษัทตน บริษัทนำเที่ยวมักจะจัดกิจกรรมบางประเภทที่ไม่เหมาะสม และอาจเป็นการทำลายวัฒนธรรมอันดีงาม เช่น เสนอการทดลองการสูบฝิ่น เป็นต้น และอาจมีการเสนอราคาการท่องเที่ยวในอัตราต่ำ โดยควบคุมคุณภาพการบริการ (ดีดราคา) และหรือมีการโฆษณาเกินความจริง ซึ่งทำให้เกิดผลกระทบต่อธุรกิจท่องเที่ยวเดินป่าในภาพรวม การจัดการนำเที่ยวบริษัทนำเที่ยวส่วนใหญ่ยังไม่ได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับเรื่องความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ ทั้งขาดการเสนอรายละเอียดที่ชัดเจนเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทัวร์ป่าในประเทศไทย นักท่องเที่ยวจึงรู้เพียงสถานที่เดินป่าในขอบเขตที่จำกัด นักท่องเที่ยวคนไทยนิยมทัวร์ป่าเพื่อชมธรรมชาติ แต่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศนิยมทัวร์ป่าชมธรรมชาติและวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังมีผลการศึกษาที่ระบุว่านักท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์ในการเดินป่าที่ไม่ต้องการชมสภาพธรรมชาติ และ/หรือชมวัฒนธรรมชาวเขา จะมีพฤติกรรมในลักษณะที่ค่อนข้างทำลายสภาพแวดล้อม นโยบายการเดินป่าของประเทศไทยและอินโดนีเซียมีแนวโน้มที่จะมีรูปแบบของการท่องเที่ยวเดินป่าที่ชัดเจนยิ่งขึ้น นอกจากนี้การขยายตลาดทัวร์ป่าและชมวัฒนธรรมชาวเขาทางพม่า ลาว น่าจะมีแนวโน้มสูงขึ้น นอกจากนี้ยังมีปัญหาด้านการกระจายรายได้เข้าสู่ชุมชนและประโยชน์ทางเศรษฐกิจต่อชุมชน

ชน ปัญหาเสพยาเสพติด และการค้า การแย่งชิงที่ดิน ยังก่อผลในการกำหนดรูปแบบกิจกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น การทดลองสิ่งเสพติดและโสเภณีชาวเขา

ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ ควรมีนโยบายระดับชาติที่ชัดเจน จังหวัดที่มีศักยภาพในทางกายภาพและการบริหารจัดการ ควรกำหนดนโยบายด้านนี้ให้ชัดเจน ให้อำนาจท้องถิ่นเพื่อควบคุมบริหารงาน (ส่งเสริมการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว) ศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งองค์กรสำหรับการจัดการท่องเที่ยวทั่วทั้งประเทศ โดยเฉพาะ การกำหนดแบบฟอร์มที่สมบูรณ์แบบ เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวกรอกใช้ในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนักท่องเที่ยวให้เป็นรูปแบบเดียวกันทั่วประเทศ ใช้สื่อที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย เผยแพร่ความรู้และกิจกรรมนิเวศท่องเที่ยวให้แก่ บุคคลทุกระดับทั่วประเทศ ควรมีการกำหนดพื้นที่และหมู่บ้านชาวเขาสำหรับเฉพาะการท่องเที่ยว เส้นทางทัวร์ป่าที่อยู่นอกเขตอุทยานแห่งชาติให้ชัดเจน โดยควบคุมมิให้มีการแสวงหาเส้นทางใหม่โดยเสรี และควรมีมาตรการในการควบคุมชาวต่างชาติซึ่งได้เดินทางเข้ามาในประเทศไทยในฐานะนักท่องเที่ยว และอาศัยโอกาสและช่องว่างของกฎหมายทำการสำรวจเส้นทางทัวร์ป่าเอง รวมทั้งอาจมีการประกอบธุรกิจทัวร์ป่าโดยไม่ถูกต้อง ควรกำหนดขีดความสามารถในการรองรับปริมาณนักท่องเที่ยวของพื้นที่ และการกำหนดระยะเวลาและช่วงฤดูกาลในการทัวร์ป่าเพื่อให้ธรรมชาติได้มีการฟื้นตัว การสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกตามเส้นทางในการทัวร์ป่าควรระมัดระวังผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่ธรรมชาติ และให้คงเอกลักษณ์ความเป็นธรรมชาติไว้ให้มากที่สุด โดยควบคุมเขตในการสร้าง การขอเพิ่มกำลังตำรวจตระเวนชายแดนให้มากขึ้น เพื่อช่วยปฏิบัติงานในการดูแลพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพ การท่องเที่ยวทัวร์ป่าในเขตอุทยานแห่งชาติควรมีการประสานงานกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด เพิ่มและพัฒนาคุณภาพอัตราค่าจ้างให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดูแลพื้นที่ทัวร์ป่าตามความเหมาะสมและจำเป็น และบุคลากรที่ให้ความรู้เรื่องพรรณพืช สัตว์ป่า เพื่อให้ความรู้ในการทัวร์ป่า จัดสรรงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ในการควบคุมให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสมและจำเป็นโดยควรให้เอกชน (บริษัทท่องเที่ยว) ได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบ ควรจัดอบรมผู้นำทาง จัดทำพื้นที่นำร่อง การเผยแพร่ความรู้ในการทัวร์ป่า เพื่อให้กฎข้อบังคับต่างๆ ในพื้นที่ทัวร์ป่ามีความเป็นไปได้ทางปฏิบัติ ควรมีมาตรการปลูกป่าทดแทนและหาวิธีการนำแพที่ใช้แล้วมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในด้านอื่นๆ ต่อไป หรือการใช้แพยางแทน ควรมีการดำเนินการเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ที่เป็นเส้นทางเดินป่าครั้งนี้คือ คณะกรรมการหมู่บ้านที่อยู่ในเส้นทางเดินป่า ควรมีการตกลงร่วมกันในหมู่บ้าน เพื่อกำหนดพื้นที่ป่าอนุรักษ์ของหมู่บ้านหรือป่าชุมชนประจำหมู่บ้าน รวมทั้งมีมาตรการด้านการสร้างที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ควรมีการกำหนดให้ชัดเจนว่าพื้นที่ใดควรอนุญาตให้ทัวร์ป่า และควรมีกำหนดเวลาในการเปิดและปิดเส้นทางท่องเที่ยว ควรมีคำแนะนำหรือข้อปฏิบัติในการเดินป่าแก่นักท่องเที่ยว ปรับปรุงเอกสารการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น พัฒนาความรู้ ความสามารถแก่ประชาชน โดยจัดการฝึกอบรม การสัมมนา และสาธิต ส่งเสริมความรู้แก่ประชาชนในการจัดการ

และบริหารธุรกิจการท่องเที่ยวทั่วโลก หามาตรการให้ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ กระจายไปสู่ประชาชนในพื้นที่ให้ทั่วถึงและเป็นธรรมยิ่งขึ้น ผีอกาชีพหลักให้มีทักษะมากขึ้น เนื่องจากอาชีพท่องเที่ยวเป็นอาชีพขึ้นกับฤดูกาล มีแผนปฏิบัติการอนุรักษ์วัฒนธรรม มีโครงการเยาวชนกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมของชุมชน ส่งเสริมให้ชุมชนมีอำนาจการตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมการท่องเที่ยวทั่วปามากขึ้น พัฒนาความรู้สำนึก ความรักศักดิ์ศรีวัฒนธรรมท้องถิ่นมากขึ้น ศึกษาความเป็นไปได้ที่จะจัดทำโครงการนำร่องให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้าไปอยู่ในป่าสงวน เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ จัดทำโครงการอบรมผู้นำทางเพื่อยกมาตรฐานของผู้นำทางให้สูงขึ้น โดยเฉพาะความรู้ทางด้านนิเวศวิทยา สิ่งแวดล้อม และภาษาต่างประเทศที่จำเป็นต้องใช้ในการสื่อสารควบคุมผู้นำทาง/มัคคุเทศก์ตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2535 กำหนดมาตรการเพื่อจำกัดจำนวนบริษัทนำเที่ยว และควบคุมคุณภาพของธุรกิจและบริการที่ให้แก่นักท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรักษาสัญญาแก่นักท่องเที่ยว ควรมีการกำหนดอัตราขั้นต่ำสุดและสูงสุดในหมวดค่าใช้จ่ายในแต่ละประเภทไว้ ควบคุมผู้ประกอบการตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2535 มีการจัดอบรมให้ความรู้ทางคุณธรรมและวิธีที่ถูกต้องในการจัดการธุรกิจ หามาตรการที่จะให้บริษัทนำเที่ยวลำดับถึงความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว รวมทั้งหาวิธีป้องกันเหตุที่เกิดขึ้น ควบคุมดูแลให้บริษัทนำเที่ยวมีการชี้แจงนักท่องเที่ยวให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับกฎระเบียบกฎหมาย ประเพณีนิยมที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเดินทาง ตลอดจนการประพฤติปฏิบัติตน และรู้ข้อห้ามในระหว่างที่พักแรมอยู่ในหมู่บ้านชาวเขาหรือสถานที่อื่นๆ ที่จำเป็น จัดทำรายละเอียดของการนำเที่ยวเดินป่าทั่วประเทศ และให้ข้อมูลเพื่อการเผยแพร่โดยใช้สื่อที่เหมาะสม ทั้งนี้รวมตลอดถึงการมีรายชื่อผู้ประกอบการทัวร์ป่าที่มีมาตรฐานเชื่อถือได้ การสร้างความตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมไทยตั้งแต่ในสถาบันครอบครัวและในสถาบันการศึกษา ซึ่งในขณะที่ได้ดำเนินการอยู่แล้ว แต่ควรมีการศึกษาวิจัยประเมินและหาวิธีทำใหม่ๆ ในการสร้างความตระหนักดังกล่าว ให้มีการจัดกิจกรรมนำเยาวชนทัวร์ป่าที่ถูกวิธี เพื่อการศึกษาธรรมชาติในระหว่างปิดเทอม อบรมครูผู้สอนในโรงเรียนในเรื่องสิ่งแวดล้อม จัดหลักสูตรเข้มข้นในเรื่องเกี่ยวกับพันธุ์พืช และสัตว์ป่าแก่นักศึกษาทั่วไปที่สนใจ โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญในด้านดังกล่าวมาเป็นวิทยากร จัดปฐมนิเทศและแจกคู่มือการเตรียมตัวทัวร์ป่าแก่นักท่องเที่ยวก่อนทัวร์ป่า ซึ่งในการจัดทำคู่มือนั้นจะต้องมีข้อมูลด้านสุขภาพการท่องเที่ยวด้วย เพื่อให้เห็นคุณค่าและประโยชน์ มีมาตรการที่เคร่งครัดและเพิ่มโทษแก่นักท่องเที่ยวที่ละเมิดกฎเกณฑ์ของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมให้นักท่องเที่ยวที่มีความรู้ลึกเป็นเจ้าของส่วนรวม เพื่อการพัฒนาป่าไม้และพื้นที่ทัวร์ป่าโดยอาจเก็บเงินค่าบำรุงเพิ่มเติมหรือในรูปแบบอื่นๆ ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวเป็นสิ่งสำคัญจึงควรเพิ่มกำลังตำรวจชายแดนเพื่อให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดทำเอกสารรวมเส้นทางนำเที่ยวทัวร์ป่าในกลุ่มประเทศอาเซียน เพื่อการเผยแพร่และการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเยาวชนเพื่อการทัวร์ป่าทั้งในกลุ่มประเทศอาเซียนและประเทศอื่นๆ เพื่อการศึกษาและเข้าใจ

ธรรมชาติและวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน มีการติดต่อประสานงานกับประเทศเพื่อนบ้าน ร่วมมือและ
อำนวยความสะดวกร่วมกันด้านการท่องเที่ยวเดินป่า ทำการวิจัยศึกษาเพื่อการเตรียมพร้อมในการ
ติดต่อกับต่างประเทศ และจัดทำแผนพัฒนานิเวศการท่องเที่ยวในประเด็นสำคัญๆ เช่น วิจัยประเมิน
ผลอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทัวร์ป่าเป็นระยะๆ รวมทั้งเน้นการพิจารณาผลกระทบด้าน
ต่างๆ วิจัยและวิเคราะห์ตัวบทกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกิจการทัวร์ป่า ผลการใช้บังคับของประเทศ
ไทยพร้อมกับเปรียบเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน วิจัยรูปแบบการดำเนินธุรกิจการท่องเที่ยวทัวร์ป่า
ของประเทศต่างๆ ซึ่งนำนักท่องเที่ยวทัวร์ป่าเข้ามาในประเทศไทยและ/หรือในกลุ่มประเทศอาเซียน
ควรมีการช่วยเหลือหมู่บ้าน โดยเฉพาะการช่วยเหลือเกี่ยวกับโครงการพัฒนาต่างๆ เกี่ยวกับชีวิต
ความเป็นอยู่ของชาวบ้าน เช่น การบริจาคเงินสมทบกองทุนพัฒนาหมู่บ้าน การบริจาคเงินเพื่อซื้อ
อุปกรณ์การศึกษา การกีฬาสำหรับเด็ก นักเรียน และนักศึกษาผู้ใหญ่ กำหนดค่าบริการโดยชาวบ้าน
ให้อยู่ในราคาที่เหมาะสม ไม่ให้มีการเอารัดเอาเปรียบกัน ทางราชการควรแนะนำคณะกรรมการหมู่บ้าน
ให้กำหนดบทลงโทษใช้เป็นกฎข้อหนึ่งของหมู่บ้านว่า ห้ามซื้อขาย แลกเปลี่ยน ให้หรือเสฟฝิ่น
เฮโรอีน คณะกรรมการดังกล่าวควรมีหน้าที่สอดส่องดูแล ควบคุมการประพฤติปฏิบัติของสมาชิก
ในหมู่บ้าน ผู้ใดฝ่าฝืนจะต้องถูกลงโทษ ปัญหาการแย่งลูกค้า การตัดราคา เกิดจากการแข่งขันของผู้
ประกอบการขนาดเล็ก ทำให้คุณภาพของการบริการต่ำลง ประกอบกับผลประโยชน์ที่มดคุเทศก์จะ
แสวงหา การที่จะให้มีการจดทะเบียนเป็นบริษัทขนาดใหญ่หรือรวมหุ้นเป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด เพื่อ
ยกระดับการท่องเที่ยวและการจัดกิจกรรมให้มีคุณภาพ

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

อภิวัฒน์ ชีระวาสน์. บทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว : กรณีศึกษา
อำเภอเมือง อังเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขา
วิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2543.

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความเป็นมาของการจัดการแหล่ง
ท่องเที่ยวกรณีอำเภอเมือง อังเภอแม่ออน ของคณะกรรมการหมู่บ้าน บ้านสหกรณ์ 2 หมู่ที่ 2 ตำบลบ้านสหกรณ์ อัง
เภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม จากอดีตถึงปัจจุบัน ศึกษาบทบาท ศักยภาพ และความพร้อมของ
คณะกรรมการหมู่บ้านในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น พร้อมกับการหาแนวทางในการจัด
การแหล่งท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่ปัจจุบัน

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ 1) คณะกรรมการหมู่บ้าน ประชาชนในหมู่บ้านที่เกี่ยวข้อง
สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เจ้าอาวาสวัดอำเภอเมือง คณะกรรมการบริหารอำเภอ
คณะกรรมการวัดอำเภอเมือง ซึ่งมีบทบาทเกี่ยวข้องกับการจัดการอำเภอเมือง 2) ปลัดอำเภอผู้เป็น
หัวหน้าประจำอำเภอเมือง หัวหน้าส่วนราชการในเขตอำเภอเมืองผู้เป็นที่ปรึกษาคณะ
กรรมการหมู่บ้าน และข้าราชการสังกัดหน่วยราชการภายนอกที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีส่วนให้คำแนะนำ
และสนับสนุนการจัดการแหล่งท่องเที่ยว 3) ประชาชนในหมู่บ้านและนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชม
บริเวณอำเภอเมือง การศึกษากลุ่มตัวอย่างทั้งหมดใช้วิธีการสัมภาษณ์

การศึกษานี้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้ด้วยวิธีการทางสถิติเชิงพรรณนา
ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่และร้อยละ ซึ่งผลการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้คือ ความเป็นมา
ของการจัดการแหล่งท่องเที่ยวบริเวณอำเภอเมือง เป็นผลมาจากความเชื่อทางพุทธศาสนา และโดย
เฉพาะอย่างยิ่ง นักบุญแห่งล้านนาไทยคือ ครูบาศรีวิชัยได้ริเริ่มให้มีการบูรณะถ้ำจนได้รับการนับถือ
ให้เป็นแหล่งศักดิ์สิทธิ์ของชุมชน และต่อมาภายหลังได้รับการพัฒนาโดยงบประมาณของทางราช
การมาโดยตลอด บทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในด้านการประชาสัมพันธ์ยังอยู่ในระดับต่ำ
สำหรับบทบาทในการจัดการตลาดยังไม่ได้ดำเนินการแต่อย่างใด บทบาทในการสำรวจ ค้นหา และ
การก่อสร้างทรัพยากรการท่องเที่ยว ได้มีการพยายามจะพัฒนาถ้ำอื่นๆ ในบริเวณเดียวกันให้เป็น
แหล่งท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น โดยอาศัยงบประมาณจากหน่วยงานราชการเป็นหลัก บทบาทในการ
บริหารและจัดการแหล่งท่องเที่ยวพบว่า ด้านการจัดเก็บผลประโยชน์ได้พัฒนาดนเองจากการส่ง
รายได้ให้เป็นของอำเภอเปลี่ยนมาเป็นรายได้ของท้องถิ่นเอง ด้านการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายได้
มีการกระจายรายได้ไปส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมเพื่อชุมชน โดยมีการวางกฎเกณฑ์ซึ่งคณะ
กรรมการและประชาชนจะได้รับทราบและอนุมัติก่อน ด้านการบำรุงรักษาแหล่งท่องเที่ยวได้มีการ
จัดบุคลากรรับผิดชอบด้านต่างๆ ได้บริเวณรอบๆ โดยเปลี่ยนเวรกันรับผิดชอบ สำหรับการจัดการ
ให้บริการด้านสาธารณูปโภคได้จัดให้มีบริการแก่นักท่องเที่ยว บทบาทในการวางแผนปรับปรุง

แหล่งท่องเที่ยว คณะกรรมการหมู่บ้านยังมีการดำเนินการในระดับค่อนข้างต่ำ ในด้านการจัดการด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัยได้มีการประสานกับสถานีตำรวจ โดยจัดเจ้าหน้าที่ตำรวจไปตรวจสถานที่ทุกวัน อีกทั้งมีมาตรการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวามฉุกเฉิน และการป้องกันไฟไหม้ป่าในบริเวณโดยรอบถ้ำอีกด้วย

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. บัณฑิตวิทยาลัย. โครงการศึกษาวิจัยการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมและ
สถาบันดำรงราชานุภาพ. แนวทางการบริหารและจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่
รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และสภาตำบล (สต.) เชียงใหม่ :
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.

วัตถุประสงค์ของการศึกษาเรื่องนี้คือ เพื่อศึกษาปัญหาผลกระทบจากการท่องเที่ยว
ที่เกิดขึ้นต่อชุมชนท้องถิ่นและศึกษาถึงปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัดของชุมชนในการบริหารและ
จัดการการท่องเที่ยว เพื่อให้ทราบถึงบทบาท สิทธิ และอำนาจของชุมชนในการบริหารและจัด
การการท่องเที่ยว ตามกลไกของพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลและสภาตำบล (นิติ
บุคคล) พ.ศ. 2537 และให้ทราบความเปลี่ยนแปลงเพื่อเทียบกับกลไกของกฎหมายฉบับก่อน เพื่อนำ
เสนอแนวทางการบริหารและจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล
และสภาตำบล ทั้งแนวทางของชุมชนเองและแนวทางสำหรับหน่วยงาน/องค์กร หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง
อื่นๆ นำเสนอพื้นที่กรณีตัวอย่างพร้อมรูปแบบและแนวทางการบริหารและจัดการการท่องเที่ยวใน
พื้นที่

ขอบเขตการศึกษาเป็นการศึกษาลักษณะทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบล
(อบต.) และสภาตำบล (สต.) อันได้แก่ สถานภาพ องค์ประกอบ หลักเกณฑ์การจัดตั้ง โครงสร้าง
การบริหารและดำเนินการ ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการปกครองระดับอื่น ภายใต้พระราชบัญญัติ
องค์การบริหารส่วนตำบลและสภาตำบล พ.ศ. 2537 พร้อมเปรียบเทียบกับพระราชบัญญัติฉบับเดิม
ศึกษากลไกการบริหารงาน บทบาท อำนาจหน้าที่ ขององค์การบริหารส่วนตำบล และสภาตำบล
ด้านการจัดการทรัพยากรในเขตพื้นที่รับผิดชอบ พร้อมเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างพระราช
บัญญัติฉบับใหม่กับพระราชบัญญัติฉบับเดิม ศึกษาถึงปัญหาด้านการบริหารงานขององค์การ
บริหารส่วนตำบลและสภาตำบล ศึกษาปัญหาผลกระทบของการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นต่อชุมชนท้องถิ่น
ศึกษาปัญหาและอุปสรรคอันเป็นข้อจำกัดของชุมชนในการบริหารและจัดการการท่องเที่ยว
ตลอดจนศักยภาพและประสิทธิภาพในด้านการจัดการ การป้องกัน และแก้ปัญหา นำเสนอแนวทาง
การปรับเปลี่ยนวิธีการหรือแนวทางจากที่เคยดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติเดิม เพื่อพัฒนา
ศักยภาพและประสิทธิภาพการบริหารและจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวภายใต้พระราชบัญญัติ
ใหม่ นำเสนอแนวทางการบริหารและจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบล
และสภาตำบล ภายใต้สถานภาพตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลและสภาตำบล
พ.ศ. 2537 คัดเลือกและนำเสนอพื้นที่กรณีตัวอย่าง พร้อมรูปแบบและแนวทางการบริหารและจัด
การการท่องเที่ยวในพื้นที่ 4 ภูมิภาค ระยะเวลาดำเนินการศึกษาคือ 10 เดือน พื้นที่ศึกษาในภาคเหนือ
คือ จังหวัดเชียงใหม่และสุโขทัย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ จังหวัดอุดรธานีและขอนแก่น ภาค

ได้คือ จังหวัดภูเก็ต และภาคกลางคือ จังหวัดสิงห์บุรี พระนครศรีอยุธยา และนครนายก แนวคิดในการกำหนดพื้นที่ดังกล่าวเพื่อการศึกษา คือลักษณะพิเศษเฉพาะของแหล่งท่องเที่ยวในภูมิภาคนั้นๆ เช่น แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติในภาคเหนือ ประเภทชายหาดในภาคใต้ ประเภทโบราณสถาน โบราณวัตถุในภาคอีสาน และพื้นที่ประวัติศาสตร์ในภาคกลาง เป็นต้น

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

ปรีชา ภูระหงษ์. ความคาดหวังของผู้มาเยือนต่อการบริการด้านนันทนาการท่องเที่ยวของ
อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ จังหวัดนครนายก ปราจีนบุรี สระบุรี และ
นครราชสีมา วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะธุรกิจการเกษตร มหาวิทยาลัย
แม่โจ้, 2541.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม
ของผู้มาเยือนที่ใช้บริการด้านนันทนาการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ และศึกษาความ
คาดหวังของผู้มาเยือนต่อการให้บริการด้านนันทนาการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ การ
เก็บข้อมูลใช้วิธีการแจกแบบสอบถามจากตัวอย่างกลุ่มประชากรทั้งสิ้นจำนวน 120 คนซึ่งเป็นผู้มา
เยือนที่เข้ามาใช้บริการด้านนันทนาการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่

ผลการวิจัยสรุปได้ว่าความคาดหวังของผู้มาเยือนอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ต่อการ
ให้บริการด้านนันทนาการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความคาดหวัง
ให้อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่จัดบริการด้านนันทนาการท่องเที่ยวทั้งหมด 5 หมวด ได้แก่ หมวดร้าน
ค้า ผู้ให้ข้อมูลคาดหวังให้อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่จัดบริการให้ร้านค้ามีความเป็นระเบียบและถูกสุข
ลักษณะ มีการติดป้ายราคาอาหารและของที่ระลึกทุกชนิดเพื่อความชัดเจน ให้มีร้านค้าที่น้ำตกผา
กล้วยไม้และน้ำตกเหวนรกมากกว่า 1 ร้านจะได้เพียงพอให้บริการต่อผู้มาเยือน และคาดหวังให้ร้าน
ค้าปิดการให้บริการในเวลา 20.00 น. เป็นต้นไปของทุกวัน และคาดหวังให้ร้านค้าทุกร้านจำหน่าย
อาหารประเภทปิ้งย่าง ส่วนจำนวนร้านค้าที่น้ำตกเหวนรกที่เปิดบริการมีจำนวน 2 ร้านและร้านค้าที่
ทำการอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่จำนวน 8 ร้านเพียงพอต่อการให้บริการแล้วไม่ต้องการให้มีเพิ่มอีก
และประการสุดท้ายไม่คาดหวังให้ร้านค้าของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่จำหน่ายเครื่องดื่มประเภท
สุรา เพราะผู้มาเยือนส่วนใหญ่เล็งเห็นโทษมากกว่าประโยชน์ หมวดสถานที่กางเต็นท์ ผู้ให้ข้อมูลมี
ความคาดหวังให้อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่จัดให้มีเจ้าหน้าที่คอยดูแลตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อความ
ปลอดภัยของผู้มาเยือนและจัดทำป้ายสื่อความหมายของธรรมชาติให้มากกว่าเดิมเพื่อจะได้ทำความเข้าใจกับธรรมชาติได้ด้วยตัวเอง คาดหวังให้มีการสร้างห้องน้ำเพิ่มมากขึ้นเพื่อให้เพียงพอต่อการให้
บริการ ให้อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่เปิดติดต่อเข้าพักแรมได้ตั้งแต่เวลา 07.00-18.00 น.ของทุกวัน
และสามารถให้บริการติดต่อกางเต็นท์และชำระเงินได้ ณ บริเวณที่กางเต็นท์ได้เลยเพื่อจะได้ไม่เสีย
เวลา อยากให้มีการเลิกทำกิจกรรมใดๆ ตั้งแต่เวลา 22.00 น. เป็นต้นไปเพราะจะได้สัมผัสกับธรรม
ชาติโดยไม่มีอะไรมารบกวน ควรจัดพื้นที่กางเต็นท์ให้มากกว่าเดิมและเพียงพอรองรับผู้มาเยือนได้
และทางอุทยานควรจัดเต็นท์ไว้ให้บริการด้วยเพราะมีผู้มาเยือนบางกลุ่มมาเที่ยวโดยไม่ได้นำเต็นท์
มาด้วย ไม่คาดหวังให้เปิดใช้กระแสไฟฟ้าจนถึง 24.00 น. และไม่ควรจัดให้มีลานจอดรถมากไปกว่า
นี้เพราะพื้นที่ที่กางเต็นท์ก็อำนวยความสะดวกของผู้มาเยือนอยู่แล้ว หมวดศูนย์บริการนักท่องเที่ยว

ผู้ให้ข้อมูลมีความคาดหวังให้ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวมีข้อมูลท่องเที่ยว นิทรรศการ และพิพิธภัณฑ์อย่างครบถ้วนทั้งการจัดทำเอกสารประกอบการท่องเที่ยวต่างๆ และในศูนย์บริการนักท่องเที่ยวควรมีเจ้าหน้าที่คอยบริการแนะนำแหล่งท่องเที่ยวที่มีห้องสุขาให้บริการภายในศูนย์ คาดหวังให้มีเจ้าหน้าที่คอยบริการนำเที่ยว จะได้ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ได้ทันทีเพื่อความสะดวกและรวดเร็ว คาดหวังให้ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเปิดบริการจนถึง 20.00 น. ของทุกวันและคาดหวังให้มีมุมอ่านหนังสือภายในศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ให้มีลานจอดรถขนาดใหญ่ใกล้ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเพื่อความสะดวก และควรจะมีศูนย์บริการนักท่องเที่ยวมากกว่า 1 ศูนย์เพื่อสนองตอบต่อผู้มาเยือน และคาดหวังให้มีโรงประชุมเพื่อจัดประชุมสัมมนา หมวดหอดูสัตว์ ผู้ให้ข้อมูลมีความคาดหวังว่าไม่ควรให้นำยานพาหนะเข้าไปเพราะจะทำให้สัตว์ป่าแตกตื่น และควรดูสัตว์อย่างสงบไม่เสียงดังเป็นการรบกวนสัตว์ คาดหวังให้อุทยานปิดหอดูสัตว์ในฤดูกาลที่สัตว์ผสมพันธุ์ ให้อุทยานแห่งชาติจัดเจ้าหน้าที่คอยให้บริการอธิบายข้อมูลสัตว์ต่างๆ ที่พบเห็นและเพื่อความปลอดภัยของผู้มาเยือนเองด้วย ส่วนเวลาที่เหมาะสมในการดูสัตว์ควรเป็น 07.00-17.30 น. ของทุกวันให้มีห้องสุขาภายใต้หอดูสัตว์เพื่อความสะดวก ไม่เสียเวลา และจำนวนคนในการดูสัตว์บนหอคอยไม่ควรเกิน 12 คน เพราะทำให้แออัดดูสัตว์ป่าไม่สะดวก และคาดหวังให้อุทยานสำรวจจัดสร้างหอดูสัตว์เพิ่มขึ้นอีกเพื่อให้เพียงพอต่อผู้มาเยือน หมวดทางเดินศึกษาธรรมชาติ ผู้ให้ข้อมูลมีความคาดหวังให้อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่จัดทำป้ายสื่อความหมายธรรมชาติในทุกเส้นทาง ให้ปิดเส้นทางเดินเท้าบางเส้นทางตามฤดูกาลเพื่อไม่ให้คนเข้าไปรบกวนธรรมชาติมากเกินไป คาดหวังให้อุทยานจัดทำสะพาน ราวกัน และชั้นบันไดในจุดที่ล่อแหลมเพื่อความปลอดภัย และควรจัดทำแผนที่ทางเดินศึกษาธรรมชาติเพื่อความสะดวกในการเดินทางเข้าชม คาดหวังให้มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้มาบริการด้วยทุกครั้ง ให้มีการจัดทำป้ายบอกเส้นทางทุกทางแยก ให้อุทยานจัดทำสะพานไม้ (boardwalk) ในจุดที่ผ่านที่ลุ่มหรือบริเวณเปราะบาง ให้มีการจัดทำที่พักเหนื่อยตามจุดที่สวยงาม และเจ้าหน้าที่ควรนำทางทุกครั้งที่มีการเดินป่าเพื่อความปลอดภัย เส้นทางใดมีระยะทางตั้งแต่ 8 กิโลเมตรเป็นต้นไปให้จัดทำพักชั่วคราวด้วยเพื่อหยุดพักเหนื่อย และคาดหวังให้ทางเดินศึกษาธรรมชาติสะอาด เดิน และปลอดภัยจากสัตว์เลื้อยคลาน

LOCATION(S) : MAEJO LIBRARY

ทับทิม สุวรรณประภา. ความคาดหวังและความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการฟื้นฟู

แหล่งท่องเที่ยวถ้ำเชียงดาว วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ

มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความคาดหวังและความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเชียงดาว โดยมีประเด็นสำคัญคือเพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อสภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเชียงดาว ศึกษาความคาดหวังของประชาชนต่อสภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่พึงปรารถนา ศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเชียงดาว และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลที่มีต่อความคาดหวังและความต้องการมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเชียงดาว การเก็บข้อมูลใช้วิธีการแจกแบบสอบถามโดยสุ่มตัวอย่างจากประชาชนหมู่บ้านถ้ำ ตำบลเชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 155 คน จากประชาชนทั้งหมด 258 ครัวเรือน

ผลการวิจัยสรุปได้ว่าผลการศึกษาในประเด็นความคิดเห็นของประชาชนต่อสภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเชียงดาวพบว่าสภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเชียงดาวมีปัญหาอยู่บ้างแต่เป็นปัญหาที่ไม่มีความรุนแรงถึงขั้นวิกฤติซึ่งปัญหาที่มีมากกว่าส่วนอื่นคือด้านสาธารณูปโภค ส่วนอีก 4 ด้านประกอบด้วยด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม ด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว และด้านนโยบายการจัดการ ยังมีสภาพเป็นปกติไม่เป็นปัญหาจนถึงขั้นส่งผลกระทบต่อกิจกรรมการท่องเที่ยว นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่มี ความคาดหวังให้มีการพัฒนาและฟื้นฟูถ้ำเชียงดาวมากนักเนื่องจากเห็นว่าสภาพปัญหาในปัจจุบัน ยังไม่มีความรุนแรง เมื่อนำความคาดหวังต่อสภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่พึงปรารถนามาพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่าตัวอย่างที่กำหนดศึกษาคาดหวังที่จะให้มีการพัฒนาและฟื้นฟูถ้ำเชียงดาวโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม ด้านสาธารณูปโภค และด้านนโยบายการจัดการ ส่วนในด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวตัวอย่างที่กำหนดศึกษายังไม่คาดหวังที่จะให้มีการพัฒนาและฟื้นฟูถ้ำมากนักเพราะยังไม่มีปัญหารุนแรง ในด้านความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเชียงดาวสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีความต้องการมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเชียงดาวรวมทั้งกิจกรรมการพัฒนาใดๆ ของหมู่บ้านอยู่ในระดับสูงไม่ว่าจะเป็นการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา การวางแผน การดำเนินกิจกรรม การลงทุน การปฏิบัติงานและการติดตามประเมินผล นอกจากนี้ ปัจจัยส่วนบุคคลกับความคาดหวังและความต้องการมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเชียงดาวพบว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังต่อสภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่พึงปรารถนาโดยรวม ได้แก่ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน ความตระหนักถึงปัญหาความเสื่อมโทรม

ของแหล่งท่องเที่ยว การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยว ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลด้านแรงจูงใจทางเศรษฐกิจเป็นปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังต่อสภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่พึงปรารถนาอย่างมีนัยสำคัญ เมื่อพิจารณาแยกย่อยเป็นรายประเด็นปรากฏว่าระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน ความตระหนักถึงปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว และการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับความคาดหวังต่อสภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่พึงปรารถนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แรงจูงใจทางเศรษฐกิจเป็นปัจจัยส่วนบุคคลปัจจัยเดียวที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังต่อสภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่พึงปรารถนา เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความคาดหวังต่อสภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่พึงปรารถนาพบว่าปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพมีความคาดหวังต่อสภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่พึงปรารถนาโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ในขณะที่ปัจจัยส่วนบุคคลด้านการเป็นสมาชิกองค์กรทางสังคมและความแตกต่างในภูมิลำเนาไม่มีความคาดหวังต่อสภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่พึงปรารถนาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความคาดหวังต่อสภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่พึงปรารถนาเป็นรายประเด็น พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพมีความคาดหวังต่อสภาพแหล่งท่องเที่ยวที่พึงปรารถนาในด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและด้านนโยบายการจัดการ ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลด้านการเป็นสมาชิกองค์กรทางสังคมและความแตกต่างในภูมิลำเนาไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องความคาดหวังต่อสภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่พึงปรารถนาในทุกๆ ด้านอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว โดยภาพรวมมีเพียงปัจจัยแรงจูงใจทางเศรษฐกิจที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว ส่วนระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน ความตระหนักถึงปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว และการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญ เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความต้องการมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวเป็นรายประเด็นขั้นตอนของการมีส่วนร่วมพบว่าปัจจัยส่วนบุคคลด้านแรงจูงใจทางเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับความต้องการมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวในทุกๆ ขั้นตอน ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา ขั้นตอนการวางแผน ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม การลงทุน การปฏิบัติงาน และขั้นตอนการติดตามประเมินผล ประเด็นการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความต้องการมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวโดยภาพรวมพบว่าปัจจัยส่วนบุคคลด้านการเป็นสมาชิกองค์กรทางสังคมมีความต้องการมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวแตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างส่วนบุคคลกับความต้องการมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวปรากฏว่ามีเพียงปัจจัยเดียวที่มีความต้องการมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวคือปัจจัยส่วนบุคคลด้านการเป็นสมาชิกองค์กรทางสังคม ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษากับความคาดหวังต่อสภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่พึงปรารถนาและความ

ต้องการมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวที่นั่นผลของการตีความอาจคลาดเคลื่อนได้ เนื่องจาก
จำนวนตัวอย่างในบางระดับการศึกษามีขนาดตัวอย่างเพียง 1 หรือ 2 รายเท่านั้นแม้ว่าผลการศึกษา
จะมีความแตกต่างกันก็ตาม

LOCATION(S): CMU LIBRARY

ชวลิต วิทยานนท์ และเอกพจน์ เจริญศิริวงษ์นา. การวิจัยเพื่อแผนแม่บทการอนุรักษ์พันธุ์ปลาของ
จังหวัดแม่ฮ่องสอนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรุงเทพฯ : สำนักงานกอง
ทุนสนับสนุนการวิจัย, 2547

โครงการวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพ (BRT) โดยศึกษาความเข้าใจข้อมูลพื้นฐาน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลสนับสนุนการวางแผนอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพและพัฒนาแม่ฮ่องสอนอย่างยั่งยืน โครงการนี้ได้สำรวจพื้นที่เป้าหมายที่มีศักยภาพในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เกี่ยวข้องกับพันธุ์ปลา 6 แห่งของจังหวัดแม่ฮ่องสอน และการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพของปลาในหมู่บ้าน 5 แห่ง วิธีการสำรวจทำโดยการสำรวจการบริโภคปลาและการใช้เครื่องมือจับปลาในพื้นที่หมู่บ้านและตลาดในพื้นที่รวม 8 แห่ง การรวบรวมเก็บตัวอย่างปลาจากแหล่งน้ำที่อยู่ในพื้นที่เป้าหมาย และการดำสำรวจในแหล่งน้ำโดยตรง จากการสำรวจพันธุ์ปลาโดยรวมที่ผ่านมาได้พบปลาในบริเวณจังหวัดแม่ฮ่องสอนแล้วอย่างน้อย 100 ชนิด จากแหล่งน้ำธรรมชาติได้แก่ แม่น้ำเมย แม่น้ำปาย แม่น้ำยวมและสาขา ซึ่งทั้งหมดนี้ได้ต่อเนื่องกับระบบลุ่มแม่น้ำสาละวิน การสำรวจ พบว่าในหมู่บ้านห้วยเคือ เป็นหมู่บ้านที่มีกิจกรรมการประมงมากที่สุด โดยมีการใช้เครื่องมือจับปลาถึง 5 วิธี และบ้านห้วยฮี้เป็นหมู่บ้านที่มีการประมงน้อยที่สุด หมู่บ้านห้วยเคือ อำเภอเมือง และแม่ยวมหลวง อำเภอขุนยวม เป็นหมู่บ้านที่ประชาชนมีส่วนร่วมและจัดตั้งองค์กรในการอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำ การสำรวจปลารวม 31 ชนิดในพื้นที่เป้าหมาย ส่วนมากอยู่ในวงศ์ปลาตะเพียน สร้อย (Cyprinidae) พบ 17 ชนิด และวงศ์ปลาคือ (Balitoridae) พบ 7 ชนิด ผลการวิจัยนี้มีการพบปลาชนิดใหม่น้อย 3 ชนิด สำหรับพื้นที่ที่มีความเหมาะสมในกิจกรรมค่าน้ำดูปลานั้นพบว่า มีจำนวนปลาน้อยมาก เนื่องจากการจับปลาเพื่อเป็นอาหารตลอดเวลา และในบางครั้งยังมีการจับปลาโดยวิธีที่ผิดกฎหมาย เช่น การใช้ระเบิดและยาเบื่อ และกิจกรรมการค่าน้ำดูปลายังเป็นสิ่งใหม่และไม่เป็นที่เข้าใจของชุมชน อย่างไรก็ตามในชุมชนใกล้เคียงกับแหล่งน้ำดังกล่าวมีความคุ้นเคยกับการค่าน้ำหาปลาและการท่องเที่ยวทางน้ำโดยเรืออยู่แล้ว

LOCATION(S) : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ ผู้เข้าอบรมหลักสูตร พัฒนา
เศรษฐกิจ รุ่นที่ 38. รายงานการศึกษาเรื่อง การพัฒนาการท่องเที่ยว
ในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง กรุงเทพฯ : สถาบันฯ , 2540.

การศึกษารุ่นนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้คือ เพื่อประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว
และจำนวนนักท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง 6 ประเทศ เพื่อวิเคราะห์ ข้อปัญหาอุปสรรค
และแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่เป้าหมาย และเพื่อเสนอแนะหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้
เป็นแนวทางในการกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อส่งเสริมและพัฒนา ความร่วมมือการท่องเที่ยวในอนุ
ภูมิภาคนี้ วิธีการและขั้นตอนในการศึกษา คือ ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากเอกสารต่างๆ ของหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้อง รวบรวมข้อมูลภาคสนาม จังหวัดชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ เก็บ
รวบรวมข้อมูลและสอบถามจาก สำนักงานจังหวัด หอการค้าจังหวัด รวมทั้งผู้ประกอบการค้าและ
การท่องเที่ยว แล้วนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์ และสอบถาม เพื่อให้ทราบถึง ศักยภาพและแนวทาง
ความร่วมมือเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคนี้ในอนาคต

การศึกษารุ่นนี้ได้ศึกษาถึง ศักยภาพการท่องเที่ยวของประเทศต่างๆ ในอนุภูมิภาค
ในด้านภูมิศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ การคมนาคม การสื่อสารโทร
คมนาคม การขนส่ง การโรงแรม อาหารและบริการ นอกจากนี้ยังมีการศึกษาปัจจัยต่างๆ ที่จำกัด
ธุรกิจการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง เช่น ปัจจัยด้านภาพพจน์ ด้านการขาดแคลน
ทรัพยากรบุคคล การประชาสัมพันธ์ และโครงสร้างพื้นฐานเป็นต้น สำหรับการศึกษาผลกระทบ
จากการพัฒนาการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ได้ศึกษาผลกระทบด้านเศรษฐกิจ ด้าน
สังคมและวัฒนธรรม ด้านสิ่งแวดล้อม

ผู้วิจัยได้เสนอแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ดังนี้
ประเทศสมาชิกจะต้องดำเนินการสร้างปัจจัยพื้นฐาน และปัจจัยสนับสนุนต่างๆ ไปพร้อม ๆ กับการ
วางแผน สร้างกรอบ หรือรูปแบบการพัฒนาร่วมกันที่สอดคล้องอย่างเป็นเอกภาพ อำนวยประโยชน์
ซึ่งกันและกัน และตั้งอยู่บนความเสมอภาค แต่ในสภาพความเป็นจริงประเทศสมาชิก ซึ่งมีความ
แตกต่างกัน ทั้งสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และประเพณีวัฒนธรรม ยังมีความไม่ไว้วางใจซึ่ง
กันและกันอยู่ จึงมุ่งหวังจะสร้างประโยชน์สูงสุดให้แก่ประเทศของตน ดังนั้นการพัฒนาการท่องเที่ยว
ในองค์กรร่วมของภูมิภาค จึงต้องมีการร่วมมือกันจัดตั้งองค์กรต่างๆ ทั้งในระดับรัฐต่อรัฐ จนถึง
เอกชนต่อเอกชน ทั้งยังต้องได้รับความร่วมมือจากองค์กรต่างๆ ระหว่างประเทศอีกด้วย การที่
ประเทศในภูมิภาคนี้มีแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติที่สวยงาม รวมทั้งแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น
เช่น สิ่งก่อสร้าง และสถาปัตยกรรมทางประวัติศาสตร์ ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก
แต่ระดับการพัฒนาโดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของแต่ละประเทศมีความแตกต่างกัน

อย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะประเทศไทยซึ่งมีการพัฒนาล้าหน้าประเทศอื่นๆ ดังนั้นนักท่องเที่ยวจึงเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทยมากกว่าประเทศอื่นๆ เพื่อให้การท่องเที่ยวไม่ถูกจำกัดอยู่เฉพาะภายในประเทศของแต่ละประเทศ แต่ขยายตัวไปสู่ระดับภูมิภาค ซึ่งเป็นการสอดคล้องประสานกันระหว่างประเทศไทยที่มีจุดเด่นด้านประสบการณ์ และความพร้อมในด้านทรัพยากรบุคคล รวมทั้งบริการพื้นฐานในด้านคมนาคม และท่องเที่ยว ส่งผลให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลาง และเป็นประตูสู่ประเทศต่างๆ ในอนุภูมิภาค ทำให้ประเทศไทยมีโอกาสขยายตลาดการท่องเที่ยว ในขณะเดียวกันนักท่องเที่ยวจะสามารถเดินทางไปยังประเทศอื่นๆ ในอนุภูมิภาคเพิ่มขึ้น โดยเริ่มต้นจากกรุงเทพมหานคร และเมืองแนวชายแดนของไทย นับว่าเป็นผลดี ช่วยยกระดับรายได้ให้กับประชาชน ในแหล่งท่องเที่ยวหลักของทุกประเทศในอนุภูมิภาค

สำหรับแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง บทบาทของประเทศไทย อันควรจะเป็นแกนนำในการวางแผนพัฒนาความร่วมมือร่วมกับประเทศสมาชิกในอนุภูมิภาคเป็นหลัก มีดังนี้คือ ด้านแนวทางในการดำเนินการระหว่างประเทศ รัฐบาลควรมีการเจรจา ระหว่างประเทศสมาชิกอย่างฉันทมิตร และเสมอภาคเพื่อผ่อนคลายกฎระเบียบต่างๆ ในการผ่านแดนสำหรับนักท่องเที่ยวและประชาชนในประเทศสมาชิก เดินทางเข้า ออก แต่ละประเทศได้สะดวกยิ่งขึ้น รัฐบาลไทยควรให้ความร่วมมือกับประเทศสมาชิกในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โดยเป็นโครงการร่วมลงทุนระหว่างประเทศ โดยให้มีการจัดระบบการร่วมบริหารการลงทุน ควรมีความร่วมมือกับประเทศสมาชิกในการปรับปรุงบำรุงรักษาสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและโบราณคดีของแหล่งท่องเที่ยว โดยร่วมมือกันระดับรัฐกับรัฐ โดยความร่วมมือของหน่วยงานที่รับผิดชอบ และองค์กรระหว่างประเทศ สำหรับแนวทางการดำเนินการในส่วนของประเทศไทย เพื่อให้เป็นศูนย์กลาง และเป็นประตูการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงอย่างเต็มภาคภูมิ ประเทศไทยจำเป็นต้องพัฒนาเรื่องการท่องเที่ยวให้สอดคล้องและสมบูรณ์มากขึ้นดังนี้ การจัดทัวร์จากต่างประเทศ ควรจัดในลักษณะแนะนำแบบเบ็ดเสร็จ (Package Tour) โดยควรกำหนดประตู เข้า ออก เพื่อจะได้เตรียมการต้อนรับ และส่งนักท่องเที่ยวด้วยความประทับใจอย่างสูงที่สุด การจัดตารางเวลาการท่องเที่ยวควรจะมีตลอดปี เพื่อจะได้ไม่มีช่องว่างอันกระทบถึงการบริการต่อเนื่อง การให้บริการข่าวสารการท่องเที่ยว ควรมีการประชาสัมพันธ์ทุกระดับ เพื่อที่จะให้นักท่องเที่ยวสามารถที่จะวางแผนการเดินทางมาสู่พื้นที่ รวมตลอดจนถึงการมีมัคคุเทศก์อย่างเพียงพอและมีคุณภาพ ควรจัดสิ่งส่งเสริมการท่องเที่ยว เช่น สถานที่จัดการแสดง จัดเลี้ยง จัดขายของที่ระลึก ที่มีคุณภาพมาตรฐานไว้บริการแก่นักท่องเที่ยว ควรพัฒนา ระบบสื่อสารโทรคมนาคม โดยเฉพาะโทรศัพท์ทางไกล โทรศัพท์สาธารณะให้ทั่วถึงครอบคลุมแหล่งท่องเที่ยวที่กำหนด ควรพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นระเบียบเรียบร้อย มีป้ายชี้ทางเป็นภาษาอังกฤษ ห้องน้ำสะอาดเรียบร้อย ควรพิจารณาในเรื่องราคาการบริการต่างๆ อย่างเป็นธรรม อย่าให้มีการค้ากำไรเกินควร และควรพิจารณาในเรื่องความปลอดภัย และภาพลักษณ์ของประเทศ ในการรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว

LOCATION(S) : KU LIBRARY

: ห้องสมุดศูนย์ข้อสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สำนักวิจัยและพัฒนา. การศึกษากำหนดแนวทางการควบคุมพัฒนา
แหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะ จังหวัดตรัง. สงขลา : มหาวิทยาลัยฯ , 25??

วัตถุประสงค์ในการศึกษานี้มีดังนี้คือ เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่เหมาะสมทั้งการกำหนดระดับขีดความสามารถในการรองรับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของหมู่เกาะต่างๆ ทั้งด้านกายภาพ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อศึกษาแนวทางในการอนุรักษ์ทรัพยากรมีค่าของพื้นที่ศึกษา เพื่อกำหนดคุณภาพของปริมาณโครงสร้างพื้นฐานและบริการต่างๆ ที่สอดคล้องกับขีดความสามารถที่กำหนดไว้ เพื่อวางแผนและมาตรการควบคุมปริมาณนักท่องเที่ยวให้อยู่ในระดับที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ เพื่อเสนอแนะแนวทางการนำผลการศึกษาไปใช้ในการวางแผน และกำหนดมาตรการป้องกันที่อาจเกิดขึ้นและที่เกิดขึ้นแล้ว และเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการที่เป็นไปได้ของโครงการภายใต้การดำเนินการของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยสอดคล้องกับขีดความสามารถในการรองรับ การพัฒนาการท่องเที่ยว และก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจโดยไม่ขัดแย้งหรือทำลายสภาพแวดล้อมของพื้นที่ วิธีดำเนินโครงการ ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 5 กิจกรรม คือ 1) การศึกษาข้อมูลทุติยภูมิและการทบทวนการศึกษาที่เกี่ยวข้อง เพื่อตรวจสอบข้อมูลพื้นฐาน และการพัฒนาการท่องเที่ยว ตลอดจนเพื่อรวบรวมวิธีการ ตัวอย่าง และมาตรฐานที่จะสามารถนำมาใช้ หรือเป็นแนวทางการศึกษารายละเอียด ทั้งนี้ โดยศึกษาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสำรวจพื้นที่เบื้องต้น 2) วิเคราะห์สภาพ แนวโน้ม และทิศทางการพัฒนา ปัญหาและอุปสรรค หรือขีดจำกัดที่มีอยู่ ตลอดจนประเมินผลกระทบเบื้องต้นของการพัฒนาการท่องเที่ยวในปัจจุบันและอนาคต 3) ศึกษาวิเคราะห์สภาพการรองรับการพัฒนาของการท่องเที่ยว ในสาระที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่คาดว่าจะเป็นตัวกำหนดขีดความสามารถในการรองรับฯ 4) การทดสอบขีดจำกัด ในขั้นนี้ได้ทำการปรับปรุงตัวบ่งชี้และมาตรฐานในการกำหนดขีดความสามารถในการรองรับฯ ด้านต่างๆ เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพทรัพยากรของหมู่เกาะและชายฝั่ง ฯ แล้วทดสอบความผันแปรของขีดความสามารถในการรองรับฯ ภายใต้ระดับการจัดการใหม่ๆ ในระดับการจัดการต่างๆ สุดท้ายจึงนำขีดจำกัดต่างๆ เหล่านี้มาคัดเลือกเพื่อหาระดับที่เหมาะสมที่สุด ภายใต้การจัดการที่เป็นไปได้ที่สุด 5) การจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยว จากแนวโน้มและทิศทางการพัฒนาในกิจกรรมที่ 2 ประกอบระดับขีดความสามารถที่ศึกษาได้ สามารถกำหนดเป็นเป้าหมายการพัฒนาและเสนอแนวทางการจัดการเพื่อไม่ให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวเกินขีดความสามารถในการรองรับฯ ที่กำหนดไว้ ซึ่งจัดทำเป็นแผนปฏิบัติ (Action Plan) การพัฒนาการท่องเที่ยวได้ โดยจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรมที่จะมีขึ้นและอยู่ในขีดความสามารถที่จะรองรับได้ ทั้งนี้รวมถึงการเสนอแนวทางการนำไปสู่การปฏิบัติการด้วย

การศึกษาได้รวบรวมข้อมูลตามจุดต่างๆ ดังนี้ คือ สำรวจแหล่งที่พัก เช่น โรงแรมต่างๆ สำรวจสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ สำรวจสถานีรถโดยสาร และสถานที่อื่นๆ เช่น ส่วนราชการ ธนาคาร สนามกีฬา เป็นต้น สำหรับสถานะการท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ ได้สรุปจากแผนลงทุนจังหวัด และเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่างๆ ของการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดศรีสะเกษและเพื่อเป็นหลักเกณฑ์พื้นฐานในการพัฒนาแนวทางการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ จึงกำหนดแนวทางในการพัฒนาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ในการหาความสัมพันธ์ต่างๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยใช้ความสัมพันธ์เชิงเส้นและสหสัมพันธ์ ผลการวิเคราะห์มีดังนี้คือ ศักยภาพทางกายภาพที่มีผลที่สำคัญต่อการท่องเที่ยวเรียงตามลำดับได้แก่ ปริมาณทรัพยากร บรรยากาศการท่องเที่ยว การเดินทาง คุณภาพอาหาร ความสะอาดสบาย การสื่อสาร จำนวนที่พัก/นักท่องเที่ยว และคุณภาพการสื่อสาร และคุณภาพการให้บริการในด้านการท่องเที่ยว มีอิทธิพลต่อศักยภาพด้านการให้บริการการท่องเที่ยวสูงกว่าตัวแปรด้านปริมาณการให้บริการ นำเที่ยวและการประชาสัมพันธ์ ทั้งนี้เนื่องจากในปัจจุบันการรับรู้ข่าวสารมาจากการบอกเล่าต่อกันมากกว่าการดำเนินการประชาสัมพันธ์โดยตรง ด้านศักยภาพทางสังคม พบว่า ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับความปลอดภัยในทรัพย์สินและการสื่อสาร ตัวแปรทั้งสองนี้เป็นจุดสำคัญที่จะต้องพิจารณาทั้งนี้ การสื่อสารทางภาษาที่ดีและความปลอดภัยในทรัพย์สินสูงจะส่งผลให้ศักยภาพด้านสังคมสูงขึ้นได้ ด้านทรัพยากรสิ่งแวดล้อม มีการประเมินศักยภาพ และสรุปได้ว่า เกาะที่ควรได้รับความสนใจในการพัฒนา สามารถเรียงลำดับความสำคัญได้ดังนี้คือ 1) เกาะกระดาน 2) เกาะมุก และ 3) เกาะลิบง และเกาะสุกร ส่วนเกาะอื่นๆ ไม่มีศักยภาพในการพัฒนา นอกจากนี้ข้อจำกัดที่สำคัญได้แก่ การมีพื้นที่ทั้งหมดอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม ดังนั้นการพัฒนาจึงเป็นการยากและมีผลกระทบด้านกฎหมายที่ควรพิจารณา ในส่วนของที่ดินนั้น พื้นที่ที่ประชาชนอาศัยอยู่เป็นพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย โดยทั้งหมดเป็น นส. 3 ก.

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยว ใช้วิธี Regression Analysis โดยพิจารณาข้อมูลในอดีตเท่าที่สามารถจะหาได้ 1-3 ปี และพยากรณ์โดยใช้อัตราเพิ่มจากการประเมินอัตราที่เปลี่ยนแปลงเทียบเคียงกับข้อมูลที่ได้รับ เช่น อัตราการเพิ่มของประชากรในจังหวัด หรืออัตราการขยายตัวของนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ ค่ามาตรฐานต่างๆ อาทิ การสร้างขยะและน้ำเสีย ได้จากการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม ที่ทำการศึกษาโดยคณะศึกษาให้แก่จังหวัดปัตตานี ระนองและจังหวัดสตูล เป็นต้น จากสถิตินักท่องเที่ยวจังหวัดศรีสะเกษที่เพิ่มขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2534 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 175,064 คน เพิ่มขึ้นเป็น 194,802 คน ในปี พ.ศ. 2535 อัตราการเพิ่มของนักท่องเที่ยว 11.27 % ซึ่งใกล้เคียงกับการขยายตัวของนักท่องเที่ยวซึ่งมีประมาณ 12.0 % แต่จากจำนวนนักท่องเที่ยวดังกล่าว นักท่องเที่ยวเดินทางมากับบริษัทนำเที่ยวลดลงจาก 17.50% เป็น 4.03 % ในปี พ.ศ. 2535 จากการสำรวจเกาะลิบง เกาะสุกร เกาะกระดาน และเกาะมุก เมื่อวันที่ 20-28 กุมภาพันธ์ 2539 พบว่า นักท่องเที่ยวทั้ง 4 เกาะ มีจำนวน แตกต่างกันไปโดย จำนวนนักท่องเที่ยวที่

ได้จากการสอบถามและประเมินเบื้องต้น รวมถึงข้อมูลของนักท่องเที่ยวที่เข้าพักที่เกาะลันตา พบว่า นักท่องเที่ยวของเกาะต่างๆ มีอัตราอยู่ระหว่าง 3,000 – 16,710 คน เมื่อนำมาพยากรณ์ความผันแปร โดยอัตราการกระจายของนักท่องเที่ยวจากเกาะลันตาเป็นหลัก พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวสูงสุดจะอยู่ในช่วงเดือนมีนาคม ถึงพฤษภาคม ซึ่งเป็นช่วงปลอดกรมรสุมและเป็นช่วงปิดเทอม นอกจากนี้จำนวนนักท่องเที่ยวจะลดลง ช่วงที่น้อยที่สุดอยู่ระหว่างเดือน กรกฎาคม ถึงสิงหาคม การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวที่คาดว่าจะเข้ามาในจังหวัดตรัง ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2539 ถึง 2549 ได้สูงสุดในเดือนเมษายน ประมาณ 111,841 คนหรือ รวมทั้งสิ้น ประมาณ 868,734 คน และนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปยังเกาะต่างๆ มีประมาณ 10% ของนักท่องเที่ยวทั้งหมดที่เข้าสู่จังหวัดตรัง จากข้อมูลการพยากรณ์ดังกล่าว พบว่า สภาพที่พักปัจจุบันในแต่ละเกาะ เช่น เกาะลันตา เกาะสุกร เกาะกระดานและเกาะมุก อาคารที่พักยังเพียงพอที่จะรองรับได้หากมีการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวในรอบเดือนที่เหมาะสม ยกเว้นกรณีที่เดินทางมาพร้อมกันในเวลาเดียวกัน

LOCATION(S) : SU LIBRARY

: NIDA LIBRARY

ป้อมศักดิ์ ทองเนื้อแข็ง. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการเที่ยวชมบ้านควายไทย. การค้นคว้า
แบบอิสระ สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
2544.

วัตถุประสงค์ของการศึกษาคือ เพื่อศึกษาความพึงพอใจ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะ
และแนวทางการพัฒนาของบ้านควายไทยจากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศต่อการเที่ยวชมบ้าน
ควายไทย

การศึกษานี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการออกแบบสอบถามแก่นักท่องเที่ยว
ชาวต่างประเทศที่เดินทางมาเที่ยวชมบ้านควายไทยจำนวน 200 คน และนำข้อมูลที่ได้มาประมวล
ผลโดยใช้สถิติค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความสัมพันธ์ของตัวแปร การ
วิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีความพึงพอใจต่อการเที่ยวชม
บ้านควายไทยในภาพรวมของทุกปัจจัยหลักอยู่ในระดับพึงพอใจมาก และเมื่อพิจารณาความพึงพอ
ใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในปัจจัยหลักแต่ละปัจจัยพบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ
ส่วนใหญ่ไม่ว่าจะจำแนกกลุ่มอายุหรือกลุ่มอาชีพ มีความพึงพอใจในระดับพึงพอใจมากเป็นอันดับ
1 ได้แก่ การบริการด้านสถานที่ของบ้านควายไทย อันดับ 2 ได้แก่ รายการแสดงในแต่ละรายการ
ของบ้านควายไทย อันดับ 3 ได้แก่ รูปแบบการแสดงของบ้านควายไทย ส่วนมีความพึงพอใจน้อย
ต่ออัตราค่าบริการต่างๆ ของบ้านควายไทย และมีความพึงพอใจน้อยที่สุดต่อกิจกรรมส่งเสริมการ
ขายของบ้านควายไทย

ข้อเสนอแนะการปรับปรุงพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวบ้านควายไทยแบ่งออกเป็น 6
ข้อดังนี้คือ 1) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับอัตราค่าบริการต่างๆ เช่น อัตราค่าบัตรเข้าชม ควรมีการกำหนด
ระดับราคาบัตรเข้าชมให้มีความแตกต่างเพื่อให้เหมาะสมแก่กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ และนัก
ท่องเที่ยวที่เป็นนักเรียนชาวต่างประเทศ อัตราค่าบริการจิ้งควาย ควรมีการกำหนดอัตราค่าบริการจิ้ง
ควายให้มีความแตกต่างเพื่อความเหมาะสมต่อกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ อัตราราคาสินค้าที่
ระลึก ควรทำการปรับลดการกำหนดกำไรการขายสินค้าจากเดิมที่ใช้วิธีคิดกำไรจากราคาดต้นทุนของ
สินค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 20 มาเป็นร้อยละ 10 ซึ่งจะทำให้สินค้าที่ระลึกมีราคาลดลง ควรเพิ่มลักษณะ
สินค้าที่มีความเป็นเอกลักษณ์ของบ้านควายไทยให้มากขึ้นและมีความหลากหลาย เพื่อให้เกิดแรง
จูงใจให้เกิดความต้องการซื้อสินค้า นอกจากนี้ควรจัดให้มีพนักงานส่งเสริมการขายคอยให้คำแนะนำ
แก่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ให้เกิดความสนใจในการเลือกซื้อสินค้าที่ระลึกเพิ่มขึ้น อัตราค่า
เครื่องดื่ม ควรมีการปรับลด และควรแนะนำเครื่องดื่มประเภทต่างๆ ที่มีความหลากหลายให้แก่นัก
ท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ เพื่อโน้มน้าวให้เกิดความสนใจในการเลือกซื้อ 2) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ

การบริการด้านสถานที่ เช่น อัฒจันทร์ ชมการแสดง ควรมีที่เขี่ยบุหรี่ ทำมู่ลี่ป้องกันแสงแดด ควรปรับพื้นดินให้เรียบและเสริมความแข็งแรงของผนังและที่นั่งชมการแสดง ความสะอาดของที่นั่งชมการแสดง ควรกำหนดหน้าที่แก่พนักงานผู้รับผิดชอบในการดูแลความสะอาด และกำหนดมาตรฐานด้านความสะอาดเพื่อทำการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงาน สถานที่จอดรถ การจัดเตรียมสถานที่ที่เหมาะสมและสามารถป้องกันแสงแดดได้ ควรมีที่จอดรถขนาดใหญ่และมีบริเวณกว้างพอเพื่อสะดวกต่อการกลับรถ ควรมีป้ายบอกตำแหน่งการเข้าออกและป้ายบอกสถานที่จอดรถให้มองเห็นง่ายและชัดเจน สภาพแวดล้อมของบ้านควายไทย ควรปลูกไม้ยืนต้นเพิ่มมากขึ้นที่บริเวณลานแสดงและสถานที่จัดแสดงหูกทอผ้า, เครื่องหีบอ้อย ควรปรับปรุงทางเดินเท้าให้ได้มาตรฐานเพื่อความสะดวกในการเดินชมกิจกรรมการแสดง ณ จุดชมการแสดง ควรแก้ปัญหาโคลนและความชื้นแฉะของพื้นที่ให้ได้มาตรฐาน และลดปัญหาดังกล่าวจากการเที่ยวชมของนักท่องเที่ยว

3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมการส่งเสริมการขาย เช่น เอกสารแผ่นพับ ควรจัดให้มีรูปและสีที่เด่นสะดุดตาแก่ผู้พบเห็นและใช้ข้อความที่บรรจุในแผ่นพับสั้นกระชับ เพื่อจูงใจให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเกิดความสนใจและต้องการเดินทางมาเที่ยวชมบ้านควายไทย ควรนำแผ่นพับไปจัดวางตามย่านชุมชนและสถานที่ที่มีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศหนาแน่น ควรทำการประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ เพิ่มมากขึ้น หรือการส่งจดหมายแนะนำบ้านควายไทย ป้ายสัญลักษณ์บ้านควายไทย ควรเร่งผลิตป้ายสัญลักษณ์บ้านควายไทยนำไปติดตั้งในบริเวณที่เป็นเส้นทางสำคัญและในจุดต่างๆ ที่มีความเหมาะสม ป้ายบอกทางเข้า ควรจัดทำให้มีมาตรฐาน และทำการประเมินผลจากการติดตั้งป้ายว่ามีผลตอบรับจากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศและผู้เดินทางมาสู่บ้านควายไทยในระดับใด การแนะนำรายการแสดงของเจ้าหน้าที่ ควรกำหนดมาตรฐานในการแนะนำรายการแสดงของเจ้าหน้าที่ต่อนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาติดต่อขอทราบรายละเอียดก่อนเที่ยวชม ควรอบรมพนักงานที่ทำหน้าที่แนะนำรายการแสดงแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศให้มีความถูกต้องและชัดเจนในการออกเสียงและใช้คำศัพท์ที่ก่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

4) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบการแสดง เช่น ระยะเวลาในการแสดง ควรขยายเวลาในการแสดงเพิ่มมากขึ้น จากเดิมประมาณ 15 นาที เพื่อความสนุกสนานและความเพลิดเพลิน ควรจัดการแสดงใหม่ๆ ให้มีรูปแบบที่หลากหลายเพิ่มมากขึ้น ความชัดเจนในการบรรยาย ควรมีการวัดผลและประเมินผล การบรรยายของพิธีกรในแต่ละเดือน ควรมีอุปกรณ์เครื่องขยายเสียงและโทรโข่งประกอบการบรรยายทุกครั้ง ควรจัดทำบทบรรยายมาตรฐานเพื่อนำมาใช้ฝึกให้พิธีกรทำงานได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ ควรเพิ่มรายการแสดงให้มีจำนวนรายการแสดงมากขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับการขยายเวลาการจัดแสดงเพิ่มขึ้นอีก 1-2 รายการ ข้อมูลในการบรรยาย ควรจัดเตรียมข้อมูลให้เป็นแบบมาตรฐานและปรับปรุงข้อมูลให้มีความถูกต้องชัดเจนเพิ่มเติมในเรื่องสำคัญต่างๆ และอยู่ในความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ควรจัดให้มีพิธีกรทำการบันทึกคำถามของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เกิดขึ้นในระหว่างการนำชมตามรายการแสดงในแต่ละวันเพื่อตรวจสอบข้อ

มูลที่ถูกต้อง และเตรียมข้อมูลให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น ควรจัดการทดสอบความรู้ของพิธีกรเกี่ยวกับการบรรยายในการแสดงแต่ละรายการ บรรยายภาศในการแสดง ควรกระตุ้นเตือนให้พนักงานยิ้มแย้มแจ่มใสในขณะที่ทำการแสดง กำชับให้ทางพิธีกรมีจังหวะในการบรรยายที่เหมาะสมไม่เร็วจนเกินไป ในขณะที่บรรยายบริเวณลานแสดงพิธีกรควรมีคำถามได้ตอบกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการชมการแสดง การดูแลเอาใจใส่ของพนักงานบ้านควายไทยต่อนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ควรกำชับเจ้าหน้าที่ให้การต้อนรับแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เข้ามาเที่ยวชมอย่างเคร่งครัด โดยดูแลจนกระทั่งออกจากบ้านควายไทย พิธีกรจะต้องตอบคำถามของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในแต่ละคำถาม หากไม่สามารถตอบได้จะต้องมีวิธีการแก้ไขโดยการจัดส่งคำตอบไปให้นักท่องเที่ยวในภายหลัง โดยใช้เว็บไซต์เป็นสื่อกลางในการอธิบายข้อมูล ควรจัดให้มีการอบรมภาษาอังกฤษพื้นฐานแก่พนักงานทุกคนเพื่อคอยให้ความช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ และเข้าใจในคำศัพท์ที่จำเป็นต้องใช้สื่อสารกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

ในขณะปฏิบัติหน้าที่ 5) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรายการแสดง เช่น วงดนตรีบนหลังควาย ควรจัดให้มีการหมุนเวียน เพลงที่นำมาใช้ในการบรรเลงประกอบการแสดง ควรให้มีการแสดงความสามารถของนักดนตรีในเครื่องดนตรีแต่ละประเภทระหว่างทำการแสดง ควรให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีส่วนร่วมในขณะชมการแสดงดนตรีโดยการปรบมือเข้าจังหวะประกอบเสียงเพลง ข้อมูลความรู้เรื่องควาย ควรจัดให้มีการอธิบายและนำควายแต่ละสายพันธุ์ให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศชม ควรมีการอธิบายถึงสถิติจำนวนประชากรควายในปัจจุบัน และเป็นข้อมูลที่มีความทันสมัย นักแสดงและพิธีกรจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในอาการและโรคเจ็บป่วยของควายได้จากการสังเกตอาการภายนอก วิธีการฝึกควาย พิธีกรควรเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศออกมาร่วมฝึกควายบริเวณลานแสดง การฝึกควายไม่ควรลงโทษควายขณะทำการแสดงบริเวณด้านหน้าอัมรินทร์ พนักงานไม่ควรนำอาหารให้แก่ควายขณะแสดงยกเว้นการแสดงสิ้นสุดลง วิธีการขึ้นขี่ควาย พิธีกรควรจะอธิบายถึงความแตกต่างในการขึ้นขี่ควายในแต่ละท่า ควรเปิดโอกาสให้มีการทดลองขึ้นขี่ควายตามกระบวนท่าต่างๆ เพื่อประสบการณ์และความสนุกสนาน การขึ้นขี่ควายด้วยการออกคำสั่งให้ควายนอนลงบนพื้นดิน หากมีควายตัวใดไม่สามารถปฏิบัติตามคำสั่งในขณะนั้นได้ ให้งดการแสดงในลำดับดังกล่าวเฉพาะควายตัวนั้นๆ ไป และไม่ให้พนักงานทำการลงโทษโดยการทุบตีควายขณะทำการแสดงโดยเด็ดขาด ความผูกพันระหว่างคนกับควายไทย พิธีกรจะต้องอธิบายให้ทราบถึงอิริยาบถที่ผู้รับบทบาทเป็นชาวนาแสดงให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศชมว่า สาเหตุที่แสดงท่าทางความผูกพันกับควายด้วยอิริยาบถดังกล่าวมีที่มาอย่างไร การทำงานของควายในภาคการเกษตร ควรเพิ่มเวลาในการทำกิจกรรมดังกล่าวให้นานขึ้นกว่าเดิม เพื่อเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศได้ถ่ายรูปและลงไปสัมผัสกับควาย พิธีกรจะต้องอธิบายข้อมูลให้ละเอียดเกี่ยวกับการนำควายไปใช้งานในภาคการเกษตรและเปิดโอกาสให้มีการซักถามข้อสงสัยในการชมกิจกรรมดังกล่าว กระบวนการผลิตข้าว พิธีกรจะต้องอธิบายข้อมูล ขั้นตอน กระบวนการผลิตข้าวโดยละเอียด

ถูกต้อง ชัดเจน พร้อมทั้งตั้งคำถามตอบได้ในระหว่างการบรรยายกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการชมการแสดงและฟังการบรรยายจากพิธีกร พิธีกรเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศลงไปร่วมปฏิบัติในกิจกรรมต่างๆ พร้อมทั้งดูแลและแนะนำร่วมกับพนักงานที่ปฏิบัติในการแสดงรายการดังกล่าว และเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศซักถามคำถามต่างๆ บ้านชาวนาไทย ควรนำวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำนาของชาวนามาจัดแสดงเพิ่มมากขึ้น ขยายพื้นที่ของบ้านชาวนาไทยให้มีความกว้างของตัวบ้านเพิ่มมากขึ้น เพื่อรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เพิ่มมากขึ้นในอนาคต กำหนดจุดบรรยายในบริเวณที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศทุกคนมองเห็นและเข้าใจได้ชัดเจนพร้อมกัน การวิ่งแข่งควาย พนักงานไม่ควรใช้เชือกฟาดบนตัวควายขณะทำการแข่งขัน ป้ายชื่อแสดงหมายเลขผู้ร่วมแข่งขันควรมีขนาดใหญ่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน สังกะสีง่าย ควรจัดเตรียมเสื้อชนะเลิศหรือของรางวัลให้แก่ควายที่วิ่งเข้าสู่เส้นชัยเป็นอันดับหนึ่ง โดยเชิญให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเป็นผู้ออกมาสวมหรือคลุมตัวควายที่เข้าเส้นชัยเป็นครั้งแรก พร้อมทั้งเพิ่มระยะทางในการวิ่งให้ไกลขึ้นและกำหนดเส้นชัยที่ชัดเจน 6) ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนาบ้านควายไทยด้านอื่นๆ เช่น สินค้าที่ระลึก ควรจัดจำหน่ายสินค้าท้องถิ่นที่มีความเป็นเอกลักษณ์และสอดคล้องต่อการดำเนินงานของบ้านควายไทยจำพวกผ้าทอมือ ของเล่นสำหรับเด็กในชนบท สิ่งประดิษฐ์จากวัสดุท้องถิ่น ผลิตภัณฑ์ตัวอย่าง ควรจัดให้มีการแสดงผลผลิตภัณฑ์ที่ทำจากนมควายประเภทต่างๆ ควรจัดแสดงภาพของการใช้แรงงานควายในประเภทต่างๆ ควรจัดแสดงโครงสร้างทางกายภาพของควายแต่ละสายพันธุ์ รวมทั้งความแตกต่าง ควรจัดนิทรรศการทางความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมการปลูกข้าว ควรจัดให้มีอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ในชีวิตประจำวันของชาวนาไทยโดยมีการบรรยายเป็นทั้งตัวอักษรประกอบการจัดแสดง

นอกจากนี้ผู้ศึกษายังมีข้อเสนอแนะในการจัดทำโครงการเพื่อใช้ในการปรับปรุงสถานที่ของบ้านควายไทย และกิจกรรมส่งเสริมการตลาดตามข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศและนโยบายของทางบ้านควายไทย เพื่อให้เกิดความพึงพอใจสูงสุดจากการเที่ยวชมบ้านควายไทย อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่ ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ โดยมีการศึกษาและกำหนดโครงการที่จะใช้ในการพัฒนาออกได้ 4 ประเภทโครงการหลักดังนี้ 1) โครงการพัฒนาสถานที่บ้านควายไทย ประกอบด้วย 11 โครงการ 2) โครงการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมการตลาดบ้านควายไทย ประกอบด้วย 3 โครงการ 3) โครงการปรับปรุงซ่อมแซมวัสดุอุปกรณ์ภายในบ้านควายไทย ประกอบด้วย 1 โครงการ 4) โครงการพัฒนาบุคลากรของบ้านควายไทย ประกอบด้วย 1 โครงการ

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

เนตรชนก นันท์. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม : กรณีศึกษาชุมชนวัดพระบาทห้วยต้ม อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน. การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544.

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนวัดพระบาทห้วยต้มในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม และเพื่อศึกษาหาแนวทางการจัดการที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของชุมชนวัดพระบาทห้วยต้ม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มี 4 กลุ่มคือ 1) กลุ่มผู้นำอย่างเป็นทางการ ประกอบด้วยผู้ใหญ่บ้าน 7 หมู่บ้าน 2) กลุ่มผู้นำอย่างไม่เป็นทางการ คือ ตัวแทนจากกลุ่มวิชาชีพ ผู้อาวุโสหรือผู้รู้ของชุมชน 3) เจ้าหน้าที่ของรัฐ คือ หัวหน้าเขตพัฒนาพื้นที่บ้านห้วยต้ม 4) พนักงานส่งเสริมการตลาดของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย โดยมีวิธีการศึกษาแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การสังเกตอย่างมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์เชิงลึกและกึ่งโครงสร้าง และการสนทนากลุ่มในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผลการศึกษาด้านองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนวัดพระบาทห้วยต้มในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม พบว่ามีองค์ประกอบครบทั้ง 3 ด้านคือ ด้านสิ่งดึงดูดใจ ด้านความสะดวกในการเข้าถึง และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก แต่ก็มีจุดอ่อนอยู่ 2 จุดในองค์ประกอบด้านสิ่งอำนวยความสะดวก คือ การให้บริการอาหารและเครื่องดื่มที่ไม่หลากหลายและการขาดการให้บริการด้านข้อมูล ส่วนผลการศึกษาด้านแนวทางการจัดการที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมนั้น ผู้ให้ข้อมูลหลักได้ร่วมกันวางแผนทางการจัดการไว้ 4 ด้านคือ การจัดการด้านการจัดโครงสร้างองค์การการท่องเที่ยว การจัดการด้านบุคลากร การจัดระบบการดำเนินการและการจัดรายการนำเที่ยว ผู้วิจัยพบว่าข้อจำกัดก็คือ ยังไม่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในชุมชนแห่งนี้ เพราะยังไม่มีมีการประชาสัมพันธ์เพียงพอส่งผลให้ชุมชนยังไม่มีโอกาสฝึกทักษะในการลงมือปฏิบัติการ จึงควรมีการศึกษาหรือการทำวิจัยด้านการตลาดสำหรับชุมชนวัดพระบาทห้วยต้มต่อไป

ข้อเสนอแนะในการศึกษา ในกรณีชุมชนมีความตั้งใจที่จะพัฒนาให้ชุมชนวัดพระบาทห้วยต้มเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม สิ่งที่ผู้ศึกษาต้องการเสนอให้กลุ่มผู้นำชุมชนดังต่อไปนี้คือ ควรมีการจัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลด้านการท่องเที่ยวของชุมชนที่ให้บริการสม่ำเสมอ โดยใช้สำนักงานเขตสงเคราะห์และพัฒนาชาวเขาบ้านห้วยต้มเป็นศูนย์กลาง และมีสาขาอยู่ที่สหกรณ์ในบริเวณวัดพระบาทห้วยต้ม ควรมีการจัดตั้งศูนย์ศิลปหัตถกรรมของชุมชนวัดพระบาทห้วยต้มขึ้นอีกครั้ง เพื่อเป็นศูนย์กลางจำหน่ายสินค้าศิลปหัตถกรรม และแสดงกรรมวิธีการผลิต ควรจัดโครงการ

พัฒนาชุมชนวัดพระบาทห้วยต้มเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมให้อยู่ในนโยบายหลักขององค์การบริหารส่วนตำบล สำหรับนักท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ชุมชนแห่งนี้เหมาะสมกับการศึกษาเรื่องพัฒนาการของวัฒนธรรมและพัฒนาการของสังคมอย่างยิ่ง เพราะชุมชนวัดพระบาทห้วยต้มมีความเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมกะเหรี่ยงจากอดีตสู่ปัจจุบันอย่างเด่นชัด อีกทั้งยังสามารถศึกษาเปรียบเทียบกับชุมชนขนาดเล็กประมาณ 20 หลังคาเรือนที่แยกตัวออกไปจากชุมชนใหญ่ ดำรงชีวิตแบบกะเหรี่ยงดั้งเดิม ไม่รับเทคโนโลยีใดๆ ที่บ้านน้ำบ่อน้อย

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป คือ ควรทำการศึกษาเรื่องความสามารถในการรองรับของพื้นที่ชุมชนวัดพระบาทห้วยต้ม ควรทำการศึกษาด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์เพื่อพัฒนาชุมชนวัดพระบาทห้วยต้มให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ควรทำการศึกษาด้านการตลาดให้กับผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมของชุมชน เช่น ผ้าทอ เครื่องเงิน เพราะในปัจจุบันสินค้าของชุมชนมีอุปสรรคด้านการลงทุนเพราะถูกกดราคาและเป็นการค้าขายระบบเงินเชื่อเป็นส่วนใหญ่ ควรมีการศึกษาเส้นทางท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมจากวัดพระธาตุหริภุญชัยถึงวัดพระบาทห้วยต้มบนเส้นทางสายเก่าคือ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 “ถนนพหลโยธิน”

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

Srisupon Choungsakul **A study of historical sites for tourism in Phattalung province :**

การศึกษาแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ในจังหวัดพัทลุง Songkla :

Department of Education Foundation Prince of Songkla University, 2543.

Phattalung province is located on the southeast coastline on gulf of Thailand. The climate is suitable for human settlement. There is some historical evidence that show the pattern of human movement and settlement since pre-historical age to present. During the long historical development, Phattalung has been under political influence of bigger cities that took over in turns to the southern part of Thailand. The people were also confronted by threaten from the Malayu pirates. This affected Phattalung population leading to alternate migration and settlement from time to time.

These made Phattalung important in relation to the continual development. The province became the source of various tales and folklore, telling the importance, history and relationship among places. The development is reflected in the life style, thoughts, value, culture of its people. Further-more, these places have potential for tourism development relating to its history and geographical location. These places are separated into 3 groups, namely, areas with no historical evidence, areas with some historical evidence but in the poor conditions, and areas that have been renovated but still show historical evidence.

Development strategies for each type of place should be followed for each category and should aim to encourage the role of community in rehabilitation and restoration of historical tourism places for sustainable development. The government should play only a supportive role to boost community roles for effectiveness.

LOCATION(S) : PSU

Nampol Laprawit. Thai Traveller's Perspectives toward the Internet and Electronic

Commerce Master Thesis. School of Management. Asian Institute of Technology , 2000.

Recently, the electronic commerce in Thailand is not fully developed, especially in tourism industry. There are many Thai companies have launched their websites but less than 10 percent have full electronic commerce transaction. One of the major difficulties in the development for electronic commerce is lacking of statistical information about its potential customers. In tourism industry, to know the traveller's perceptions toward electronic commerce correctly, is considered as one of the major aspects in the development of tourism electronic commerce. The survey had done conducted at Bangkok International Airport to examine Thai traveller's perspectives toward electronic commerce. Most of Thai travellers understand, correctly, what electronic commerce is. However, very less of them do confident on the payment system of the Internet. This may be considered as a major obstruction of the development of electronic commerce in Thai tourism industry.

LOCATION(S) : AIT LIBRARY

Preeda Limchanapa. **E – commerce for Package Tour Operators in Thailand** Master Thesis.
School of Management. Asian Institute of Technology, 2000.

E – commerce now is a set of revolution of the way to do business. Benefits of electronic commerce are increasing in effectiveness and efficiency in trade. Effectiveness comes from improving and adapting the products and service more suitably for the customer's needs. Efficiency comes from cost reduction in many ways. This revolution in trading can be viewed as the next step in trading between buyers and sellers. Because the Internet commerce is new way to do business , many companies tried to use electronic commerce in their business including Thai tourism industry which is the fastest growing business sector in Thailand. However, Thai tourism operators might face some difficulties and know-how about electronic commerce so there is an opportunity for electronic commerce service provider to serve Thai tour operators. In order to do that the price and functions that will be offered to Thai tour operators should be identify.

Therefore the purposes of this research are to identify purposes of using the Internet of Thai tour operators as well as to investigate the price that tour operators are willing to pay for web site, furthermore, the payment system after having web will also be investigated. Finally prototype portal web site solution for Thai tour operators" Thaiexcursion.com" will be presented.

LOCATION(S) : AIT LIBRARY

Leng Bunlong. **A proposed Strategic Planning Approach for Sustainable Tourism**

Development for Yala Municipality ;Thailand Master Thesis. School
Of Environment Resources and Development. Asian Institute of Technology,
2000.

This study on the tourism potential in Yala Municipality developed a strategic plan for sustainable tourism development of the area.

The study commenced with the examination of the current tourism development situation and assessed the vision of the local officials and community residents regarding tourism development in the community. The study used SWOT analysis to determine the potential for and constraints to sustainable tourism development. Tourism development scenarios were then generated based upon the outcome of the assessment of current tourism situation and SWOT analysis. A cost-benefit evaluation approach based on social, cultural, economic and environmental aspects was applied to assess each development scenario, Senior officials and key development decision- makers in the community were then consulted on the selection of the most suitable scenario. The selected scenario was then used to propose a strategic planning approach for sustainable tourism development for the area.

The study recommended that after the establishment of tourism development board, tourism marketing research and detailed cost-benefit evaluation of the development was necessary before proceeding with any tourism development. The recommended approach is an essential step in helping to ensure sustainable tourism planning and development for the area.

LOCATION(S) : AIT LIBRARY

Suriya Waliya. Employment Effect of the Tourism Development : A Case Study of Chiang Mai Province Master Thesis . Asian Institute of Technology, 1987.

Despite the economic vicissitudes in the past decades, the stunning growth of international tourism has made it the largest single item of the world trade. Countries throughout the world, especially the developing nations have eagerly embarked upon tourism with great anticipations place upon the acquisition of foreign exchange as well as employment generation and redressing of regional economic imbalance within their countries. However, the understanding of multifarious effects of tourism still lag behind its growth.

This study is set off with the major objectives to investigate the effect of tourism on the employment structure, the distribution of employment opportunity and the effect of tourism seasonality on employment in tourism industry in Chiang Mai province which is both the growth centre and tourist centre of the northern region of Thailand.

The findings show that tourism development in the province effected labour force in the younger age group most. Moreover, employment opportunities tend to benefit female more than male in the overall. Apart from that, tourism industry has proved to be a good source of employment for people having either lower or higher levels of education, of which, the majority of the employees are satisfied with their jobs.

The study estimate that employees in tourism industry in Chiang Mai , both the migrants and the commuters who are from the rural hinterland could bring back money to the hinterland more than one hundred million Baht each year. However , it is found that the distribution of employment opportunities are confined largely to people in Chiang Mai city and its inner-hinterland much more than people from the outer-hinterland.

Apart from this, it also found that seasonality of tourism has not have a great effect on employment in tourism industry in Chiang Mai, and that, the majority of people working in the industry are enthusiastically interested in having training courses that will increase their knowledge, experience and language proficiency.

LOCATION(S) : AIT LIBRARY

Sukid Panjatanasak. **Tourism Travel Demand in Thailand** Master Thesis. Asian Institute of Technology, 1988.

This study dealt on the investigation of the travel pattern of both resident and non-resident tourists in Thailand.

The study was based on the tourist questionnaire survey which had been conducted by the Tourism Authority of Thailand in 42 provinces in the year 1987. The O-D table showing number of tourist trips distributed by modes of transportation are obtained from this survey.

The survey study shows that bus is the most frequently used mode by both resident and non-resident tourists. Auto, rail, and air is the less frequently used mode by resident tourists, respectively whereas air, rail, and auto follows the same order by non- resident tourists.

In the analysis, an attempt has been made to develop the tourism travel demand model. The method of conventional demand and the advanced models are both applied. The advanced method is the integration of the conventional trip production model and the nested logit model for mode and destination share. Comparisons are made of the estimation results of the two methods. It is found that the nested logit model give the better results of mode share estimation than the conventional modal split.

Empirical results show that the population and per capita income can be used as forecasting variables for number tourist trips departing from the origin. Whereas, the number of hotel rooms can be used as a forecasting variable for number of tourist trips attracted to the destination province. Travel time and fare of every mode which is available between O-D pair can be used as the explanatory variables for the mode share characteristics of tourist trips.

LOCATION(S) : AIT LIBRARY

Vilailuck Limnarong. **The Contribution of Tourism to the Economy of Thailand** Master Thesis. School of Management. Asian Institute of Technology, 1999.

The purpose of the study is two-fold. The first objective is to study primary and secondary economic benefits of tourism industry. The second objective is to evaluate the contribution of tourism to the Thai economy by using input-output methodology. This study evaluate the economic contributions in three major categories ; income, employment, and balance of payments.

From this research we found that the tourism industry has made important contribution to the overall growth of the Thai economy. Tourism increased the country's income, employment, and the foreign exchange earnings. The analysis was carried out using multiplier obtained from the input-output table, namely, income multiplier, employment multiplier, and data analysis. From the study, Tourism was found to contribute 2.01 percent to the national household income and 13.66 percent. So, except for agriculture product, tourism provides the highest percentage contribution to GNP when compared to the major Thailand export industry. Finally, Thailand input-output method is evaluated to assess to the relevance, coverage, efficiency, accuracy, and transferability.

Results of the study can provide useful information to government, tourism bureau, and other local tourism authority for planning and developing tourism destination and developing tourism destination in an effective and efficient ways.

LOCATION(S) : AIT LIBRARY

Itorralba, Emmanuel. **Analysis of Individual Travel Behaviour in Bangkok** . Master Thesis.

Asian Institute of Technology, 1988.

In modeling the choice of mode or destination, it is very important to understand the characteristics of the trip makers as well as the levels of service of various competing alternatives. Accordingly, the importance of estimating a generalized travel distance function cannot be ignored . Various estimates have been proposed but certain flaws in the model structure have been found. The analysis of modal choice has therefore given considerable problems in modeling.

This study attempts to estimate a generalized distance function using the Method of Maximum Likelihood. The work and shopping trip models are of the Multinomial Logit type. A descriptive analysis of trip maker characteristics is also considered as an integral part of the study. The sample data of 560 observations was taken from a survey conducted in five destination points within the Greater Bangkok Area. Estimation results for both work and shopping trip models yielded rather satisfactory results with about five level of service and socio-economic variables considered. The results give an insight on how individual trip makers weigh the different variables, which agree with a lot of other existing studies on mode choice. Comfort, safety, reliability may indeed be important factors affecting the use of taxi, but they cannot easily be quantified and are more open to argument about differential perception than are the other factors. Prediction results were quite good with some models correctly predicting up to 92% of the actual choice. In addition to this, bus fare elasticities were also analyzed.

On the whole, the Logit structure satisfied its structural diagnosis conditions. The results can therefore be used to represent generalized distance between any two points. The log-sum function can also be used as an indicator of spatial separation between two points, in a higher level of choice, e.g. destination choice.

LOCATION(S) : AIT LIBRARY

Kou Pou-I. **Forecasting of Tourism Demand for Thailand** Master Thesis. Asian Institute of Technology, 1987.

Tourism is a large and growing industry. In recent years, earnings from tourists have become the single largest source of foreign exchange for Thailand. This research is an attempt gain insight into the framework of tourism demand function in the case of Thailand. Real per capita GDP and relative consumer price index of host country to home country adjusted by exchange rate were used to estimate Thailand's tourism demand function. The demand functions were then used to project the growth in the tourism sector to provide a basis for tourism development and investment.

Results indicate that tourism demand is very sensitive to the changes in income. For faraway countries, demand was found to be insensitive to the changes in relative price of travel abroad. For nearly and neighbouring countries, demand was found to be sensitive to the changes in price. In projecting future demand of tourism, Malaysia is found to be the country from which most tourists to Thailand will originate.

LOCATION(S) : AIT LIBRARY

Somsuda Pratipsint. **Study of the Market Structure and the Linkage Effect of Guest Houses In Bangkok to the Thai Economy.** Master Thesis. Faculty of Economics. Thammasat University, 1992.

This study intends to analyze the market structure and conduct of the guest house business which includes barriers to entry, number of firms, type of owners, and nonprice competition. The study further examines the linkage effects of guest house tourists' expenditure to the Thai economy in comparison with hotel tourists'. For better understanding, the characteristics of tourists who stay in guest houses, especially the pattern of expenditure, objectives of visit, and average length of stay, are also investigated.

The methodology of the study is based upon the industrial organization approach. The input-output analysis is used to examine whether or not expenditures of guest house tourists contribute to increasing the income of guest houses and also create linkage effects to the income of other sectors. In examining other objectives, analytical qualitative methods are used. This study is based on both primary data and secondary data. The primary data are interviews with entrepreneurs of guest houses, the tourists who stay in guest houses, and casual observations. The secondary data, especially the input-output table, is drawn from the Social Research Institute of Chulalongkorn University and the Tokyo Institute of Developing Economics.

This study found that most guest house businesses are dominated by small scale businesses, characterized by sole proprietorship or partnership. There are a large number of guest houses in the market because there is no interdependence among guest houses. The products in each guest house are not identical in terms of location, services and facilities provided, and the relationship between guests and owners of guest houses. Since entry barriers and costs of exit are low, high competition exist.

In terms of competitive behavior, it was found that price reduction is not oftenly used even in low season because of high competition. Most guest houses emphasize on nonprice competition through the use of various sales-promotion. Popular sales-promotion measures of guest houses are name card distributions and pinning up guest house signboards. Furthermore, guest houses attract their guests by using product differentiation, namely, quiet and convenient

location, good facilities and services. Others include cleanness, friendliness, and brand images. Most tourists get the information about guest houses from the word of mouth and guide books.

Although most guest house tourists come for holidays and spend a small sum of money per day, the average length of their stay is long. Moreover, they spend money directly to small economic sectors. Therefore, the expenditures of guest house tourists contribute more to increasing incomes of both the guest houses and other economic sectors in comparison to that of the expenditures of hotel tourists. Many of the multipliers of the expenditure of guest house tourists are higher than that of hotel tourists.

LOCATION(S) : TU LIBRARY

Panya Punwatanawit. An Analysis of Transnational Corporations in Bangkok Hotel

Business. Master Thesis. Faculty of Economics. Thammasat University, 1988.

Transnational Corporations (TNCs) in the hotel business have increased their participation in Thailand because of two main reasons : the growth of both demand and supply of the hotel sector as a result for the international tourism expansion and the positive policy towards the TNCs involvement of the Thai government. However, those TNCs are always claimed to have more advantages over the local hotels and will dominate the market. Therefore, this study tries to evaluate the role of the TNCs in Bangkok hotel business in order to obtain the total effect of involvement through the Industrial Organization framework.

For the theoretical framework, the study is based on the Eclectic Theory. It has explained that there are three major conditions for the TNCs hotels to operate worldwide. First, they must possess the ownership advantages and the exclusive marketing channels. Second, a country that the TNCs will involve must have the location- specific- advantages which come from the size of the international tourism, the attitude of the government towards the TNCs involvement, the quality of the inputs, etc. Third, the internationalization advantages, in order to protect the diffusion of knowledge, most of the TNCs prefer to manage their associated hotels by themselves; that is the policy of the hotels will be controlled by the TNCs. Regarding these three conditions, they have enabled the TNCs hotels to draw more advantages over the local hotels.

From 1965-1985, TNCs from only two nations –the U.S.A and Hong Kong participate in the hotel business. In the early periods, those TNCs preferred to participate more in the form of non-equity involvement. Regarding the high return to equity of the hotel sector. It has induced them to involve more in the form of equity holding in the latter periods.

For the market structure, the barrier to entry is high due to the large amount of capital requirement and the lack of management know-how but the market shares of the existing hotels especially the big hotels are decreasing over time which indicates the competitiveness in the market. Each hotel possesses some degree of monopoly power that enable them to perform price discrimination. Those TNCs hotels are able to share expenditure in advertising, training, etc. among themselves. However, in order to obtain those advantages, the associated hotels have to pay for extra expenditure. Therefore, being involved with the TNCs has no effect on the better performance of the TNCs either in revenue or in cost control as well as in the current and

profitability ratio. Other structural characteristics such as size, room-rate and years of operation turn to have more influence on the performance of the hotels.

LOCATION(S) : TU LIBRARY

Patsorn Sawatasuk and Somtip Danteravanich. **Preliminary survey of food waste management of hotels in Hat Yai City Municipality.** Songkla : Faculty of Environmental Management, Prince of Songkla University, 2000.

This paper presented the survey results on food waste management of hotels in Hat Yai Municipality. The survey was done by using questionnaires in February 2000. From analysis of questionnaires received (45.35% of the total questionnaires submitted), it was found that food waste generation rates of the big (>200 rooms), medium (60-200 rooms) and small (<60 rooms) hotels in Hat Yai City Municipality were in ranging values of 0.25-0.78, 0.06-1.01 and 0.03-2.69 litre/room/ day respectively. The average values of food waste generation rate were calculated to be 0.52, 0.54 and 1.36 litre/room/day for the big, medium and small hotels. Food waste in hotels was found to originate from guest rooms, kitchen, staff room and restaurant. It was found that the difference of the size of hotels was, the proportion of food waste originated from each source was different. In addition, it was observed that food waste separation was implemented in the big, medium and small hotels. However, the big hotels group was observed to give the highest percentage of the amount of the hotel that implemented food waste separation.

LOCATION(S) : PSU

อาจารย์ นาคศุภรังษี. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันของพนักงานในธุรกิจโรงแรม. วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540.

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันของพนักงานในธุรกิจโรงแรม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันของพนักงานต่อโรงแรม ระดับความผูกพันของพนักงานต่อโรงแรมรวมทั้งแสวงหาและเสนอแนะแนวทางในการสร้างความผูกพันของพนักงานต่อโรงแรม วิธีการที่ใช้ในการศึกษา คือ ศึกษาจากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และการศึกษาภาคสนาม โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ผ่านทางฝ่ายบุคคลของโรงแรมระดับกลางและโรงแรมระดับสูง จากการสุ่มตัวอย่างจำนวน 4 แห่ง และเก็บข้อมูลจากกลุ่มพนักงานที่มีอัตราการเข้าออกจากการงานสูงที่สุดจำนวน 192 คน

ผลการศึกษาพบว่า พนักงานกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานอยู่ในโรงแรมระดับกลางโดยส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง ร้อยละ 51.3 มีอายุอยู่ในช่วง 21-30 ปี ร้อยละ 58.3 เป็นโสด ร้อยละ 63.6 สำเร็จการศึกษาระดับปวช. หรือม.6 มากที่สุด ร้อยละ 57.7 ส่วนใหญ่มีระยะเวลาการทำงานในธุรกิจโรงแรม 1-3 ปี ร้อยละ 32.2 มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่จบการศึกษา 10 ปีขึ้นไป ร้อยละ 36.5 เคยเปลี่ยนงาน 1-2 ครั้ง ร้อยละ 46.1 เหตุผลที่ยังทำงานอยู่ในโรงแรมนี้เนื่องจากเงินเดือนและ สวัสดิการ รองลงมาคือ หัวหน้าหรือเพื่อนร่วมงาน ส่วนพนักงานกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานอยู่ในโรงแรมระดับสูงส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงเช่นเดียวกัน ร้อยละ 53.2 มีอายุอยู่ในช่วง 21-30 ปี ร้อยละ 76.3 และเป็นโสด ร้อยละ 68.4 ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ร้อยละ 40 มีระยะเวลาการทำงานในธุรกิจโรงแรม 1-3 ปี ร้อยละ 44.2 มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่จบการศึกษา 1-3 ปี ร้อยละ 33.8 เคยเปลี่ยนงาน 1-2 แห่ง ร้อยละ 48.1 เหตุผลที่ยังทำงานอยู่ในโรงแรมนี้ส่วนใหญ่คือ เงินเดือนและสวัสดิการ ในภาพรวมแล้วระดับความผูกพันต่อโรงแรมของพนักงานในโรงแรมระดับกลางและระดับสูง อยู่ในระดับปานกลาง โดยโรงแรมระดับกลางมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเล็กน้อยคือ 3.52 และ 3.45 ตามลำดับ

เมื่อทดสอบสมมติฐาน ในโรงแรมระดับกลาง ผลปรากฏว่า มีปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล มีปัจจัยย่อย ได้แก่ ระยะเวลาการทำงานมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อโรงแรม ส่วนปัจจัยย่อยอื่นๆ คือ อายุ เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ประสบการณ์การทำงาน จำนวนครั้งที่เปลี่ยนงาน ไม่พบความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อโรงแรม ส่วนในโรงแรมระดับสูง ไม่มีปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคลใดที่มีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อโรงแรม ในปัจจัยด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยย่อยคือ การเดินทางมาทำงาน ความกดดันจากการทำงาน ความสำคัญของงาน ความอิสระของงาน ความท้าทายของงาน การปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การได้มีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็น ผลจากเวลาทำงาน โอกาสความก้าวหน้า และปัจจัยด้านลักษณะการบริหารจัด

การ ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยย่อยความพอใจต่อนโยบายของโรงแรม ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ปัจจัยด้านรางวัลจากการทำงาน ประกอบด้วยปัจจัยย่อยคือ ความพึงพอใจต่อเงินเดือน ความพึงพอใจต่อผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษนั้น หลังจากการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับโรงแรมทั้ง 2 ระดับแล้ว พบว่าตัวแปรต่างๆ ยังมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อโรงแรมค่อนข้างต่ำ ทั้งในโรงแรมระดับกลางและโรงแรมระดับสูง และสามารถอธิบายความผันแปรของความผูกพันต่อโรงแรมยังไม่เป็นที่น่าพอใจ

พนักงานได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ แนวทางการเสริมสร้างความผูกพันต่อโรงแรมในประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ ในด้านค่าตอบแทนในการทำงาน ด้านระบบการบริหารงาน ด้านสวัสดิการที่โรงแรมจัดให้

ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะสำหรับโรงแรมระดับกลางและโรงแรมระดับสูงในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้ ในโรงแรมระดับกลางควรให้ความสำคัญกับพนักงานที่มีระยะเวลาการทำงานนานเนื่องจากพนักงานกลุ่มนี้มีความผูกพันต่อโรงแรมสูง ผู้เป็นหัวหน้างานหรือผู้บังคับบัญชาควรให้ความเป็นกันเองกับพนักงานเพื่อให้พนักงานเกิดความไว้วางใจ และมีการอบรมพัฒนาบุคคลที่เป็นผู้บังคับบัญชา รวมทั้งการจัดทำโครงการเงินเดือนให้เป็นมาตรฐาน มีการอบรมและหมุนเวียนงานสำหรับพนักงานระดับล่าง ปรับปรุงสวัสดิการโดยเฉพาะเรื่องค่ารักษาพยาบาล และจัดกิจกรรมร่วมกันให้พนักงานแต่ละแผนกได้ทำร่วมกัน ส่วนในโรงแรมระดับสูงให้ความสำคัญกับงานของพนักงานและส่งเสริมความเข้าใจนโยบายของโรงแรม มีการอบรมและหมุนเวียนงานสำหรับพนักงานระดับล่างเช่นเดียวกับในโรงแรมระดับกลาง รวมทั้งการจัดให้มีกิจกรรมร่วมกันระหว่างพนักงานและผู้บริหาร ให้ผู้บริหารมีความเป็นกันเองกับพนักงาน ซึ่งข้อเสนอแนะเหล่านี้จะเป็นการสร้างความผูกพันต่อโรงแรมของพนักงานให้สูงขึ้น

LOCATION(S) : TU LIBRARY

ชูเกียรติ วงศ์เทพเดียน. ภาพลักษณ์ของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน บริษัท การบินไทย จำกัด
(มหาชน) : ศึกษาเฉพาะกรณีผู้โดยสารชาวไทยที่ใช้บริการบนเที่ยวบิน.
วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542.

การวิจัยเรื่อง ภาพลักษณ์ของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) : ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ให้บริการชาวไทยที่ใช้บริการบนเที่ยวบิน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ให้บริการชาวไทยที่ใช้บริการบนเที่ยวบิน การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินของผู้ให้บริการชาวไทย ความสัมพันธ์ของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินของผู้ให้บริการชาวไทยบนเที่ยวบินกับภาพลักษณ์ด้านต่างๆ ของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และศึกษาเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ระหว่างผู้ให้บริการชาวไทยเที่ยวบินระหว่างประเทศกับเที่ยวบินภายในประเทศว่า มีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร เพื่อนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการประชาสัมพันธ์และโฆษณา เพื่อปรับปรุงภาพลักษณ์ของพนักงานต้อนรับฯ เพื่อให้ทราบถึงลักษณะทางประชากรศาสตร์บางประการที่มีผลต่อการมองภาพลักษณ์ของพนักงานต้อนรับฯ เพื่อให้ทราบถึงสื่อใดที่ผู้ให้บริการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับพนักงานต้อนรับฯ มากที่สุด และสื่อใดเหมาะสมที่สุดที่จะเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับพนักงานต้อนรับฯ และเพื่อให้ทราบถึงมุมมองของผู้ให้บริการชาวไทยบนเที่ยวบินมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ของพนักงานต้อนรับฯ เพื่อนำมาปรับปรุงภาพลักษณ์ และการบริการ ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นและตอบสนองความคาดหวังของผู้ใช้บริการมากยิ่งขึ้น

การดำเนินการวิจัย ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้โดยสารชาวไทยที่ใช้บริการบนเที่ยวบิน ที่ออกเดินทางจากท่าอากาศยานดอนเมืองทั้งเที่ยวบินระหว่างประเทศและในประเทศ การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีแบบบังเอิญและแบบเจาะจง โดยสุ่มจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้บริการเที่ยวบินระหว่างประเทศ 200 คน และในประเทศ 200 คน รวม 400 คน ระยะเวลาในการวิจัยคือ วันที่ 15 กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ 10 มีนาคม 2542 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การหาค่าร้อยละ การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย การวิเคราะห์ค่า T-test และการวิเคราะห์ค่าไค-สแควร์ โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างเป็นชายมากกว่าหญิง อายุระหว่าง 36-45 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี อาชีพพนักงานหรือลูกจ้างบริษัท รายได้ของครอบครัวต่อเดือนอยู่